

Ozko prometno grlo na cesti v Selško dolino, odsek skozi Staro Loko, bo v kratkem odpravljeno. Delavci SGP Tehnik iz Škofje-Loke in Cestnega podjetja iz Kranja zaključujejo z deli na 800 metrov dolgi obvoznici od škofjeloške Name do konca naselja Stara Loka. — Foto: F. Perdan

Leto XXVIII. Številka 71
Cena: 1,50 dinarja

Ustanovitelj: občinske konference SZDL
Jesenice, Kranj, Radovljica, Škofja Loka
in Trzin — Izdaja CP Glas Kranj. Odgovorni
urednik Albin Učakar

GLAS

Kranj, petek, 19. 9. 1975

List izhaja od oktobra 1947 kot tednik,
od januarja 1958 kot poltednik, od janu-
arja 1960 trikrat tedensko, od januarja
1964 kot poltednik ob sredah in sobotah,
od julija 1974 pa ob torkih in petkih.

GLASILO SOCIALISTIČNE ZVEZE DELOVNEGA LJUDSTVA ZA GORENJSKO

NOVA SKLADIŠČA — V trgovskem podjetju Murka Lesce, kjer so lani praznovali 20-letnico obstoja in uspešnega poslovanja in kjer bo letos 220-članski kolektiv s 75 učenci v gospodarstvu ustvaril blizu 250 milijonov dinarjev blagovnega prometa, so na podlagi študijskih analiz trga in drugih pogojev že pred tremi leti sprejeli razvojni program do 1980. leta. V okviru tega programa prav zdaj gradijo pri upravni stavbi v Lescah nova skladišča. — A. Z. — Foto: F. Perdan

Prebivalci Fužin ter okoličani v krajevni skupnosti Trebija v Poljanski dolini so te dni priča pomembni pridobitvi. V kraju so namreč zgradili prepotreben most prek reke Sore. Dosedanji, ki je bil lesen, zaradi dotrajanosti že nekaj let ni dovoljeval, da bi se prek njega odvijal kakršenkoli težji promet. Ko bo nov most dokončno dograjen, se bo pot med Sovodnjem in Žirni skrajšala za približno tri kilometre. Denar za gradnjo so prispevali skupščina občine Škofja Loka, krajevna skupnost Trebija, domačini pa so pri gradnji žrtvovali več sto prostovoljnih delovnih ur. (jg) — Foto: F. Perdan

Prebivalci Gregorčičeve ceste v Predtrgu v Radovljici so se odločili, da bodo sami prispevali za ureditev kanalizacije in položitev asfalta na cesti. V tem delu Radovljice je okrog 50 hiš in vsaka bo prispevala poprečno po 4000 novih dinarjev. Nekaj bo dodala krajevna skupnost, nekaj pa Komunalno podjetje Radovljica. Celotna dela bodo veljala okrog 500.000 novih dinarjev. Predsednik skupščine krajevne skupnosti Radovljica nam je povedal, da mora biti po programu asfalt na cesti položen do srede oktobra letos. — A. Z. — Foto: F. Perdan

Stabilizacijsko srednjeročno obdobje

Koordinacijski odbor za usmerjanje družbenopolitične aktivnosti za uresničevanje ciljev družbenoekonomske stabilizacije v kranjski občini je v minulih dveh mesecih temeljito ocenil sedanji ekonomski in družbeni položaj v občini. Ugotovil je, da obstaja v občini vrsta dokumentov, ki opredeljujejo nekatere negativne pojave. To so stabilizacijski programi iz leta 1971, akcijski program iz leta 1972. Leto kasneje je sprejel nekatera konkretna stališča zbor samoupravljavcev. Nadalje stabilizacijska prizadevanja opredeljujejo zaključki posvetovanja o zaposlovanju, sklepi lanske in letošnje občinske konference ZK in dogovor o kadrovske politiki.

Letošnja poletna akcija zato kranjskega gospodarstva in družbenih dejavnosti ni presenetila. Vseeno pa so člani odbora ugotovili nekatere težave, s katerimi se srečujejo v delovnih organizacijah. Tako se bo treba spoprijeti z ekonomskimi odnosi s tujino. Preusmeriti in povečati bo treba izvoz. Za velika podjetja kot so

Iskra, Planika, Sava in Tekstilindustrija je namreč domači trg v Jugoslaviji premajhen. Prav od pravilne usmeritve na zunanem trgu pa je odvisen nadaljnji razvoj teh delovnih organizacij. Pri izvozu je namreč doslej vedno prevladovala ocena, da je treba izvažati zaradi plačilne bilance, zdaj bo treba hkrati tudi misliti, kako zagotoviti normalen razvoj podjetja.

Eden ključnih problemov v kranjski občini je bilo že nekaj let zaposlovanje. Letošnji polletni rezultati kažejo na večjo umirjenost na tem področju, saj se je število zaposlenih ob polletju povečalo v primerjavi z lanskim letom za 4,1 odstotka. Ugotovili so tudi, da v kranjski občini ni nepokritih investicij, so pa nekatere prekoračitve, za katere so zagotovljena sredstva. Sicer pa do konca leta v občini ne bo začelih večjih investicij, v prihodnje pa bodo vsako investicijo družbeno preverili in branžno ovrednotili.

Odbor tudi meni, da v občini ni bilo večjih prekoračitev cen tako na komunalnem kot drugih področjih. Seveda pa inšpekcijske

službe na tem področju še vedno preverjajo dejansko stanje. V gospodarstvu podatki kažejo na dokaj ugodne polletne poslovne rezultate. Kritična postaja le nelikvidnost, ki je povezana s pomanjkanjem obratnih sredstev. Zato so se v organizacijah in v temeljnih organizacijah združenega dela že lotili selekcije kupcev. Eden od glavnih pogojev za reševanje problemov v gospodarstvu pa bo še naprej preskrba z materiali. Prav pri tem so imele nekatere delovne organizacije pred nedavnim precejšnje težave, ki so se povečale še zaradi uvoznih omejitev.

Sicer pa koordinacijski odbor, ki je že izdelal analizo, meni, da je bila sedanja akcija potrebna in uspešna. Hkrati ugotavlja, da ljučnih problemov v občini ne bo moč rešiti takoj, marveč mora biti stabilizacija prisotna v celotnem prihodnjem srednjeročnem obdobju. Glavna naloga, ki čaka gospodarstvo do leta 1980 pa je ureditev ekonomskih odnosov s tujino in bolj umirjena politika zaposlovanja. A. Zalar

5. stran:
30 let Prešernovega gledališča
v Kranju

6. stran:
V Sebenjah je žaba gospodar

11. stran:

Zlato pa sir pa
— kravji bal

14. stran:

Pristrižene peroti
tatinski družini

16. stran:

Med prvimi
in prvi na svetu

30¹⁹⁴⁵
75
ELAN

Naročnik:

VIII. MEDNARODNI SEJEM OBRTI IN OPREME OD 10. DO 19. OKTOBRA 1975

Več pripravnikov

Od januarja do junija letos so po najnovejših podatkih zveznega zavoda za statistiko naše delovne organizacije sprejele 4150 pripravnikov več kot v enakem obdobju lani. Od januarja do konca julija je nastopilo službo 23.000 pripravnikov.

Tekmovanje kovinarjev

Na devetem tekmovanju kovinarjev Jugoslavije, ki bo od 16. do 19. oktobra v Novem Sadu in Skopju, bo sodelovalo 384 najboljših kovinarjev iz vseh republik in pokrajin. Pokrovitelja tekmovanja sta mostarski SOKO in zagrebška tovarna Rade Končar. Tudi tokrat bodo najboljšim jugoslovanskim kovinarjem izročili zlate ročne ure, darilo predsednika republike Josipa Broza-Tita.

Manj prevozov na železnici

Vse prometne panoge, razen železniškega transporta, so v zadnjih mesecih povečale obseg svojih storitev. Skupno povečanje od začetka leta do konca julija znaša 3 odstotke. Največ, in sicer za 36 odstotkov, se je povečal promet v letalstvu, rečni promet za 10 odstotkov, javni avtomobilski promet za 7 odstotkov, pomorski za 2 odstotka, na železnici pa je bilo za 4 odstotke manj prevozov.

Pocenitev nekaterih proizvodov

Izvršni odbor združenja organizacij gradbeništva ter industrije gradbenega materiala Slovenije je predlagal pocenitev nekaterih proizvodov. Pri tem naj bi se znižale predvsem cene tistih izdelkov, ki so se podražili več kot je bilo dogovorjeno s politiko cen za letos. Tako naj bi se industrija gradbenega materiala vključila v akcijo za stabilizacijo tržišča.

Kolokvij o samoupravljanju

Ta teden je v Beogradu jugoslovansko-francoski kolokvij o samoupravljanju. Kolokvij se s francoske strani udeležujejo predstavniki Demokratske federacije dela, prve francoske družbenopolitične organizacije in prve zahodnoevropske sindikalne organizacije, ki se je izrekla za samoupravljanje. Na kolokvijevu preučujejo aktualna vprašanja v zvezi z razvojem samoupravljanja.

Upravljanje sredstev solidarnosti

Na današnji seji bodo člani izvršnega odbora republiške konference SZDL govorili o družbenem dogovoru o načinu uporabe in upravljanju sredstev solidarnosti za odpravljanje posledic naravnih nesreč, družbenem dogovoru o zaščiti vzdrževanju in urejanju spomenikov NOB s posebnim poudarkom na Bazo 20 ter poslušali informacijo o nekaterih aktualnih vprašanjih v zvezi z uresničevanjem zakona o visokem šolstvu.

Rekordna proizvodnja sladkorja

Tovarna sladkorja v Bitoli, edina te vrste v SR Makedoniji, je te dni začela predelovati sladkorno peso, ki je letos v tej republiki zelo dobro obrodila. V treh mesecih bodo v tej tovarni predelali okoli 13.000 vagonov sladkorne pese. To bo ob enem tudi največja količina, ki so jo v tako kratkem času predelali v bitolski tovarni.

DELEGACIJA IS MAKEDONIJE V SLOVENIJI — Na povabilo izvršnega sveta SR Slovenije je v ponedeljek pripotovala na dvodnevni obisk v Slovenijo delegacija izvršnega sveta Makedonije pod vodstvom predsednika Blagoje Popova. Delegaciji slovenskega in makedonskega izvršnega sveta sta se pogovarjali o izvajanju stabilizacijskih ukrepov v obeh republikah, o sodelovanju organizacij združenega dela in o sodelovanju na področju kulture, visokega šolstva in znanstveno-raziskovalnega dela. Razpravljali so tudi o odnosih s sosednimi državami in o izkušnjah o izgradnji družbenoekonomskega in političnega sistema. V ponedeljek popoldne je delegacija iz Makedonije obiskala tovarno športne opreme Elan v Begunjah in Bled, v torek dopoldne pa Iskrino tovarno na Laborah. Na sliki: Delegacija IS Makedonije na obisku v Iskri na Laborah, kjer so jo med drugim pozdravili in seznanili s proizvodnjo predstavniki družbenopolitičnih organizacij in samoupravnih organov Iskre pod vodstvom direktorja ATC Iskra inž. Marjana Kristana. Pogovorov sta se udeležila tudi predsednik skupščine ZP Iskra Vladimir Logar in predsednik kranjske občinske skupščine Tone Volčič. — A. Ž. — Foto: F. Perdan

Kranj

V torek popoldne se je sestal koordinacijski odbor za spremljanje in izvajanje družbenega dogovora o razporejanju dohodka, osebnih dohodkov ter nekaterih drugih osebnih prejemkov ter o gibanju, obsegu in strukturi skupne porabe v letu 1975. Razpravljal je o polletni oceni izvajanja družbenega dogovora in o dogovarjanju o skupni porabi v prihodnjem letu.

Včeraj popoldne sta se v Kranju sestala na skupni seji zbor združenega dela in družbenopolitični zbor občinske skupščine. Razpravljala sta o osnutku dogovora o družbenem planu SR Slovenije za obdobje 1976—1980 in o nekaterih drugih osnutkih republiških srednjeročnih dokumentov.

Danes popoldne bo v Kranju štirinajsta seja komiteja občinske konference zveze komunistov. Razpravljali bodo o oceni prvih rezultatov stabilizacijskih prizadevanj v občini in o nadaljnjem razvoju delavske univerze Tomo Brejc Kranj.

V ponedeljek popoldne bo skupni sestanek delegatov za področje gospodarstva in zbora občin iz kranjske občine. Razpravljali bodo o gradivu za prihodnjo sejo zbora združenega dela in zbora občin skupščine SR Slovenije ter določili delegate za sejo. A. Ž.

Radovljica

V torek dopoldne se je v Radovljici sestal koordinacijski odbor za spremljanje izvajanja družbenega dogovora o razporejanju dohodka, osebnih dohodkov ter nekaterih drugih osebnih prejemkov ter o gibanju, obsegu in strukturi skupne porabe v letu 1975. Obravnavali so polletno oceno izvajanja družbenega dogovora in razpravljali o dogovarjanju o skupni porabi v prihodnjem letu. — Opoldne v torek pa se je sestal tudi izvršni svet radovljiške občinske skupščine in obravnaval več vprašanj s področja komunalne in drugih dejavnosti.

Včeraj popoldne se je pri občinski konferenci socialistične zveze Radovljica sestal na prvi seji koordinacijski odbor za družbenopolitično izobraževanje. Razpravljali so o predlogu programa družbenopolitičnega izobraževanja v občini v sedanjem jesenskem obdobju in o programu izobraževanja v prihodnjem letu. Oba predloga, v katerih so programi razdeljeni na več področij, je pripravila delavska univerza. Predvideni so seminarji za komuniste, člane oziroma aktiviste SZDL, sindikata, mladine, za delegate samoupravnih skupnosti in druge ter različna predavanja. Različne oblike izobraževanja bodo potekala na Bledu, v Bohinju, Begunjah, Lescah, Podnartu, Radovljici in v večjih delovnih organizacijah. Prvi seminarji za člane osnovni sindikalnih organizacij bodo že konec tega meseca na Bledu. A. Ž.

Tržič

Občinska konferenca ZKS Tržič je na torkovem zasedanju zaradi obveznosti pri študiju razrešila članstva v komiteju občinske konference ZKS Borisa Janca, ki je bil obenem tudi sekretar aktiva komunistov-delavcev, in Bojana Belaka. Na njuni mestih je izvolila Vero Primožič in Marasa Dželo-viča. Za sekretarja aktiva komunistov-neposrednih proizvajalcev pa so izvolili Milana Rustjo.

Sekretar komiteja občinske konference ZKS Tržič Janez Piškur je sklical za ponedeljek posvetovanje sekretarjev osnovnih organizacij ZK tržiške občine. Na posvetovanju bodo razpravljali o vključevanju Zveze komunistov v družbeno akcijo za stabilizacijo gospodarstva v občini, predlogih za reorganizacijo nekaterih osnovnih organizacij v občini, načrti obnovi Zveze, kadrovanju v občinsko politično šolo in srednjo politično šolo pri CK ZKS ter vlogi in nalogah poverjenikov za politično literaturo. Na sejo so vabljeni tudi predsedniki komisije za organiziranost in razvoj, kadrovska vprašanja in statutarna vprašanja.

V sredo je bila v Tržiču seja odbora za obnovo in oživitve (revitalizacijo) starega mestnega središča, ki mu predseduje predsednik izvršnega sveta občinske skupščine Tržič inž. Vili Logar. Da bi se ljudje lahko bolje seznanili z načrtno obnovo starega Tržiča, bodo v tržiškem paviljonu NOB v petek ob 18. uri razgrnili revitalizacijski načrt starega mestnega jedra. Razstava bo odprta do 6. oktobra. —jk

Svečanost na Kriški planini

V nedeljo, 21. septembra, ob 11. uri bo na Kriški planini drugo srečanje partizanov in aktivistov krvavškega območja. Srečanje pripravlja krajevna organizacija zveze združenj borcev NOV Cerklje skupaj z občinskim odborom ZZB NOV Kranj in kranjskim planinskim društvom. V kulturnem programu bodo nastopili učenci osnovne šole Cerklje, cerkljanski mladinci in čla-

ni kulturno-umetniškega društva. O pomenu srečanja in dogodkov med vojno na tem območju pa bo govoril predsednik osnovne organizacije ZSMS Cerklje Stane Bobnar. Vsak udeleženec drugega srečanja, ki bo poslej vsako leto, bo dobil tudi poseben karton, ki ga je izdalo Planinsko društvo Kranj. Po petkratnem obisku bo društvo vsakemu podelilo zlato značko. A. Ž.

NEW YORK — Takoj po VII. izrednem zasedanju generalne skupščine Organizacije združenih narodov (OZN) se je začelo v torek na sedežu svetovne organizacije 30. redno zasedanje generalne skupščine OZN. Svetovna organizacija je imela doslej 138 članic. V sredo pa se je članstvo spet povečalo. V OZN so bile sprejete nakdanje portugalske kolonije Mozambik, Kapverdski otoki in Sao Taome, pričakujejo pa, da bo do konca zasedanja generalna skupščina na predlog varnostnega sveta sprejela v članstvo še nekdanjo avstralsko kolonijo Papuo — Novo Gvinejo in nekdanjo nizozemsko kolonijo Surinam, ki se je otrešla nadvlade ta teden. Tako bo imela svetovna organizacija 143 članic. Čestitkam novosprijetim članicam se je pridružil tudi jugoslovanski veleposlanik pri OZN Jakša Petrič. Za predsednika letošnjega zasedanja, na katerem razen gospodarskih vprašanj prevladujejo tudi politična (Ciper), Indokina, portugalske kolonije, Bližnji vzhod), je bil izvoljen luksemburški zunanji minister Gaston Thorn. Na zasedanje bo dopotoval tudi naš zvezni sekretar za zunanje zadeve Miloš Minić, ki bo jutri končal obisk v prijateljski Kanadi. Pričakovati je, da bo stopil na govorniški oder 24. septembra.

TEL AVIV, WASHINGTON, MOSKVA, KAIRO — Izraelski obrambni minister Simon Peres je v torek odpotoval v Združene države Amerike na pogovore z ameriškim funkcionarji o dolgoročni gospodarski in vojaški pomoči Združenih držav Izraelu. Minister se je v Ameriki že sešel s svojim kolegom Jamesom Schlesingerjem in državnim sekretarjem Henryjem Kissingerjem. Poročila s srečanj govore, da bo ameriška pomoč Izraelu dosegla skoraj poltretjo milijardo dolarjev, od tega krepka polovica za vojaške namene. ZDA so namreč sprejele ob sklenitvi izraelskoegiptovskega mirovnega sporazuma precejšnje poročstvo za mir na tem področju. Egipčanski predsednik Sadat je sredi tedna ostro obsodil nasprotne mirovnega sporazumevanja in grajal predvsem Sirijo in ZSSR. V Moskvi pa opozarjajo, da bo dobil Izrael v zameno za nekaj desetih kvadratnih kilometrov odstopljenega zasedenega ozemlja na Sinaju od Združenih držav ogromno količino orožja, kar spet podaljšuje mirno in pravično rešitev problema in povzroča »eksploziven« položaj. Razčiščevati nastali položaj bo naloga bližnjega obiska sovjetskega zunanjega ministra Andreja Gromika v Združenih državah.

LIZBONA — Sestavljanje nove, šeste začasne vlade Portugalske, ne teče brez zapletov. Prizadevanja viceadmirala de Azevedo, ki mu je bila zaupana dolžnost mandatarja, so v zraku predvsem zaradi nesoglasij med socialnimi demokrati in komunisti ter polemikami, katera stranka bo imela resorje v novi vladi in koliko. Mandatar Pinheira de Azevedo si prizadeva dobiti podporo vseh strank. Da bi se vladna kriza čim prej umaknila s portugalskega političnega prizorišča in bi dobila država trdno vlado, si še posebej prizadevajo socialisti. Udeležujejo se vseh dolgotrajnih sej in posredujejo med komunisti, ki jim ponujajo v novi vladi najbolj izpostavljen resor prometa in zvez, in socialnimi demokrati, ki utegnejo dobiti nadzor nad pravosodjem in socialnimi zadevami.

BUENOS AIRES — Argentinska predsednica Maria Estela Peron je v nedeljo zvečer sporočila, da izroča začasno dolžnost šefa države predsedniku Senata Italu Luderju, sama pa je odšla na odhiv v oporišče letalskih sil Ascocihing pri Cordobi. Predsedniško dolžnost naj bi spet prevzela 17. oktobra, na dan obletnice gibanja Juana Perona. Nekateri pa sodijo, da utegne postati veteran peronističnega gibanja Italo Luder novi šef države. Iz Argentine že prihajajo vesti o odstopih nekaterih pomembnih vladnih funkcionarjev: notranjega ministra, obrambnega ministra, zasebnega tajnika predsednice Estele Peron in tiskovnega predstavnika Peronove

MADRID, KAIRO, ALŽIR — Pet palestinskih komandosov je v ponedeljek zjutraj zasedlo egipčevsko veleposlaništvo v Madridu, stavbo zaminiralo in obdržalo veleposlanika in dva diplomata za talce. Komandoski so grozili, da bodo pogelali stavbo z ujetniki v zrak, če bo skušala vdreti policija in če Egipt ne bo prekinil pogajanj z Izraelom. Skoraj istočasno pa je 50 arabskih študentov napadlo madridski sedež arabske lige, zadržalo dva talca in postavljalo enake zahteve kot komandoski. Egipt je ostro obtožil palestinsko osvobodilno organizacijo z Jaserjem Arafatom na čelu za incident, vendar je slednji obtožbe zavrnil in dejal, da gibanje z dogodkom nima zveze. Obe drami sta se srečno končali. Študentje so kmalu popustili, medtem ko so bili komandoski vztrajnejši. Slednji so bili izpuščeni. O usodi komandosov, ki po lastnih izjavah ne pripadajo nobeni palestinski organizaciji, pa še ni nič znanega.

LONDON, BUKAREŠTA — Z izjemo Sovjetske zveze bo Romunija prva država po vojni, kamor prihaja na uradni obisk prvi minister Velike Britanije. »Prvi mož« otoka Harold Wilson bo v Romuniji gost predsednika Manea Manescuja, vendar bodo po londonskih ocenah pomembnejša srečanja med Haroldom Wilsonom in romunskim partijskim voditeljem Nikolaem Causecujem. Pogovori se bodo nanašali predvsem na jedrsko sodelovanje med državama in dolgoročno trgovinsko sodelovanje, saj je Romunija za SZ in Poljsko tretja največja vzhodnoevropska trgovska partnerica Britanije. Državniki bodo razpravljali tudi o mednarodnem političnem in gospodarskem položaju. J. Košnjek

Sklepe je treba uresničiti

V torek so se sestali v Ljubljani na prvem jesenskem delovnem posvetu sekretarji občinskih in medobčinskih svetov Zveze sindikatov Slovenije. Dogovorili so se o nekaterih vprašanjih delovanja sindikalnih organizacij, ki jih je nujno potrebno urediti za uresničevanje nove, z ustavo določene vloge sindikatov.

Na seji so ugotovili, da se lahko pohvalimo s precejšnjim napredkom v načinu dela občinskih organizacij sindikatov in zveze sindikatov. Vendar pa še vedno nastajajo določene vrzeli, ki jih je potrebno odpraviti, da bodo sindikati od osnovnih organizacij do republiških organov nastopali enotno. Veliko bo treba popraviti in dopolniti na področju delegatskih razmerij. Nemudoma je treba ugotoviti, zakaj nekateri delegati ne opravljajo svojih dolžnosti. Če je vzrok subjektivne narave, je treba izvoliti nove delegate, če pa so drugačne ovire, je treba poskrbeti, da se prepreke odpravijo.

Ko so govorili o aktualnih družbenih vprašanjih, predvsem pa o prizadevanjih za stabilizacijo in nalogah sindikatov v zvezi s tem, so poudarili, da mora biti težišče delo-

vanja na sindikalnih skupinah in osnovnih organizacijah, torej pri delavcih. Ti morajo biti seznanjeni s prizadevanji za stabilizacijo, jih zavestno sprejeti in tudi prevzeti odgovornost. Doslej je akcija preveč slonela na političnih organizacijah in njihovih vodstvih.

Sekretarji občinskih svetov so sprejeli tudi gradivo o pripravi letnih delovnih načrtov občinskih in republiških organov za leto 1976 in pripravah na redne konference osnovnih organizacij sindikata. L. B.

Izlet na Kozaro

44 članov se je udeležilo zadnjega nedeljskega izleta na Kozaro, ki ga je pripravila osnovna organizacija ZZB NOV Gorje. Udeleženci izleta so se najprej ustavili v Petrovi gorini in si ogledali partizansko bolnico, v kateri še vedno stoji 18 lesenico, v kateri se vedno stoji 18 lesenico. Potem jih je pot vodila proti Bosanski Dubici, kjer so si ogledali mesto, naslednji dan pa so si na Kozari ogledali veličasten spomenik in počastili spomin na 24.488 padlih borcev in žrtev fašizma. Tod so si tudi ogledali film o bitki na Kozari in muzej, v katerem je razstavljeno orožje ter slikovno gradivo, ki prikazuje strahotna mučenja prebivalcev. S Kozare so se potem odpeljali proti Jasenovcu, kjer so se prav tako ustavili pri spomeniku žrtvam zadnje vojne. J. Ambrožič

Kmetijska zadruga Škofja Loka

objavlja prosto delovno mesto
pomočnika komercialista

Poleg splošnih pogojev se za to delovno mesto zahteva srednja šolska izobrazba ekonomske ali komercialne smeri in dve leti prakse.

Ponudbe s kratkim življenjepisom, navedbo dosedanje zaposlitve in z dokazili o strokovnosti je treba poslati na sekretariat zadruge v 14 dneh.

ELAN

tovarna športnega orodja Begunje na Gorenjskem TOZD športni rekviziti

Na osnovi 11. člena samoupravnega sporazuma o medsebojnih razmerjih delavcev v združenem delu TOZD športni rekviziti in sklepa odbora za medsebojna razmerja delavcev

vabimo zaradi povečanja proizvodnje športnega orodja k sodelovanju VEČ KV KLJUČAVNICARJEV, KV MIZARJEV in KV SEDLARJEV

OZD Elan je med največjimi proizvajalci športnega orodja in smučni na svetu in prav v letošnjem letu praznuje 30-letnico svojega uspešnega delovanja.

Vsem, ki bi se odločili za zaposlitev v naši TOZD, nudimo poleg osebnega dohodka, ki se giblje med 2800 do 3500 din tudi strokovno napredovanje ter vključevanje v družbenopolitično in samoupravno življenje v OZD, v športne sekcije kot so smučanje, jadranje, smučanje na vodi in drugo. Uspešno pa tudi rešujemo stanovanjsko problematiko svojih delavcev pod pogojem, da so najmanj 1 leto prebili v naši OZD.

Zainteresirani kandidati za zaposlitev dobijo vse informacije ustno v kadrovskem oddelku OZD Elan Begunje na Gorenjskem.

Zahtevne naloge pred komunisti loške občine

Na ponedeljkovi seji komiteja občinske konference ZK Škofja Loka so člani komiteja najprej spregovorili o uresničevanju stabilizacijske politike v gospodarstvu škofjeloške občine.

Akcije za stabilizacijo gospodarstva so se delovni ljudje škofjeloške občine lotili z veliko zavzetostjo, je bilo rečeno na seji komiteja. Pokazalo pa se je tudi, da je bila akcija za stabilizacijo izredno hitro pripravljena. Trenutno največji problem na tem področju je še vedno precejšnje nesorazmerje med uvozom in izvozom. Vendar pa je marsikje že mogoče čutiti veliko pripravljenost, da posamezne delovne organizacije izvoz močno povečajo. Seveda pa je ob tem potrebno pripomniti, da so ostri stabilizacijski ukrepi v zadnjem obdobju mnoge organizacije združenega dela močno prizadele. V posebno težkem položaju so se znašli: žirovska Alpina, Iskra iz Železnikov, Gorenjska predilnica iz Škofje Loke, zaradi težav pri dobavi ivernih plošč pa se položaj zaostrejuje tudi v Alplesu v Železnikih.

Zelo pomembno je tudi vprašanje likvidnosti. Škofjeloška občina je glede tega na najslabšem na celotnem gorenjskem področju. Delovne organizacije škofjeloške občine nikakor ne morejo izterjati že zdavnaj zasluženega denarja. To pa seveda nosi za sabo celo vrsto posledic. V zadnjem času niso prav redke terjatve tudi prek sodišča. Torej so še vedno med najpomembnejšimi vprašanji, ki tarejo loško gospodarstvo: kako izterjati denar, kako ravnati z nedokončanimi proizvodi, kako sploh zaključiti začeto proizvodnjo in kako ukrepati z odpisanimi terjatvami.

Tudi na področju integracijskih procesov se stvari le počasi pomikajo naprej. Še vedno sta na mrtvi točki sorodni podjetji SGP Tehnik in komunalno podjetje Remont iz Škofje Loke, za združevanje so gluhi člani Pekarije iz Žirov, podjetja tekstilne stroke in še kdo.

Precejšnje težave je letos povzročala tudi prevelika stopnja zaposlovanja v škofjeloški občini. K sreči pa se položaj na tem področju zdaj že izboljšuje.

Delovne organizacije, ki so se doslej obnašale stabilizacijsko, so najhujše težave že prebrodile, je na

seji komiteja škofjeloške občinske konference ZK menil načelnik za gospodarstvo pri skupščini občine Škofja Loka Zvone Teržan. Seveda pa v okviru zavzemanja za stabilno gospodarstvo ni mogoče govoriti le o proizvodnji, ampak tudi o potrošnji. Na področju potrošnje pa še ni vse urejeno tako kot bi bilo potrebno. Tako je, denimo, le samoupravna interesna skupnost za socialno varstvo že predložila načrt dela do leta 1980, ostale interesne skupnosti pa doslej tega vprašanja še niso rešile.

V nadaljevanju seje pa so člani komiteja občinske konference ZK Škofja Loka spregovorili o najaktualnejših in najpomembnejših nalogah, ki jih čakajo do konca letošnjega leta.

Ne gre za nič novega, je menil sekretar komiteja občinske konference ZK Janez Jemec, gre pa za to, da bomo pri svojem delu bolj elastični in, da bomo sproti reševali težave, ki se pojavljajo. Pri tem čaka komuniste škofjeloške občine veliko nalog. Predvsem veliko pozornosti pa bodo posvetili vprašanju uresničevanja ustave, delu krajevnih skupnosti, uresničevanju delegatskega sistema, samoupravnega sporazumevanja in dogovarjanja, srednjeročnega družbenega načrta občine ter bodočega razvoja družbenega načrtovanja, izvajanju posameznih dogovorov ter kontrole na tem področju, vprašanjem gospodarske stabilizacije, idejne krepitve članstva in organiziranosti ZK, kadrovske politiki ter krepitvi SZDL kot enotne frontne organizacije.

Pri delu pa se bomo tesno povezali s sindikalno organizacijo ter organizacijo ZSDL, kot najmočnejšo organizacijo, je bilo rečeno na seji komiteja občinske konference ZK Škofja Loka.

Loški komunisti se bodo v prihodnjih mesecih še posebno zavzeli, da bo uspela akcija izobraževanja delegatov za samoupravne interesne skupnosti, ki jo občinska konferenca SZDL v sodelovanju z delavsko univerzo pripravlja za mesec oktober in november, da bo uspešno končana solidarnostna akcija za prebivalce, ki so bili prizadeti ob spomladanskem deževju, ocenili pa bodo tudi dosedanje delovanje delegatskega sistema. J. Govekar

Ob slovesnosti na Lipniški planini

Letos sta občinska odbora ZZZB NOV Jesenice in Radovljica že osmič organizirala komemorativno svečanost na Lipniški planini na Jelovici, kjer je padlo 25 borcev skupaj z borcem Jožetom Gregorčičem - Gorenjcem. Tudi letos so na Lipniško planino pripeljali avtobusi - sedem - tudi letos se je na odmaknjeni samotni Lipniški planini zbrala šolska mladina z recitatorji in z mladinskimi pevskim zborom Blaž Arnič z Jesenic.

Že res, da je bilo izredno slabo vreme in da bi občinska odbora ZZZB NOV kot organizatorja lahko poskrbela za primerno ozvočenje, vendar le-to nikakor ne opravičuje odnosa, ki ga je na komemorativni svečanosti pokazala šolska mladina. Brezbriznost prisotnih učencev - še celo z višjih razredov so bili! - žaljivo odhajanje še pred koncem kratke svečanosti, da o glasnem govorjenju in celo o smehu sploh ne govorim.

Človek se najprej začudi, nato osupne, nazadnje pa se prizadeto sprašuje: kaj so učenci sploh vedeli, kje in zakaj so, ali so jim pedagogi poprej razložili ali jih vsaj opozorili! Če pravimo, da so najprimernejša oblika prenašanja tradicij NOB na mlade prav take komemorativne svečanosti, zakaj ni časa in ne volje, da bi se že v razredih dalo poprej kaj pogovoriti. Zares me zelo zanima, na katerih šolah in v katerih oddelkih so bili učenci deležni takšnega poduka. Resno dvomin, kajti, če ob odhodu učencev niti tega ne ve, kje je bil, je še bolj zmotno pričakovati, da bo vedel, zakaj je bil. D. Sedej

Srečanje na Krvavcu

Jutri, v soboto in nedeljo bo na Krvavcu drugo zaporedno srečanje borcev in aktivistov krvavškega področja in planincev, ki ga pripravljajo Krajevna organizacija ZB NOV Cerklje, Občinski odbor ZB NOV Kranj in Planinsko društvo Kranj ter družbenopolitične organizacije in krajevne skupnosti cerkljanskega področja. Prireditelj bo posvečena tudi 30-letnici osvoboditve.

Proslava se bo pričela jutri v soboto, 20. septembra, s športnim kegljanjem pri hotelu na Krvavcu, zvečer pa bo prijetna partizanska zabava. V nedeljo ob 10.30 bodo prišli planinci in ostali udeleženci z vseh strani Krvavca na prireditveni prostor, kjer bo pri spominskem obeležju osrednja proslava z govori, polaganjem vencov in bogatim kulturnim programom, na katerem bodo sodelovali učenci osnovne šole iz Cerklje, tamkajšnjega kulturno-umetniškega društva in drugi. Po proslavi pa se bo nadaljevalo veselo partizansko srečanje in zabava. -an

Obletnica požiga Radovne in Pernikov

Jutri bo minilo 31 let, ko so Nemci požigali Srednjo Radovno in Pernike. Srednja Radovna leži devet kilometrov od Gorij v dolini kristalno čiste reke Radovne in meji Mežaklo in Pokljuko. Do požiga je bilo v vasi 24 hiš z gospodarskimi poslopji. Prebivalci so se največ ukvarjali z živinorejo in gozdarstvom, saj pečena zemlja, ki je ni veliko, ni kaj prida dajala.

Že v začetku okupacije so se v Srednji Radovni pojavili prvi partizani, ki so v strmih pečinah in gozdovih nad vasjo zgradili brunarice. Kar osemnajst jih je bilo. Tod je bila epa prvih partizanskih tiskarn, ki je delala vse do požiga vasi. Bil je tu tudi sedež gospodarske komisije, oblastnega komiteja za jeseniško-bohinjsko okrožje, sedež VDV, Skoja itd. Semkaj so le redko prihajale nemške patrulje, saj je kraj omogočal številne zasede.

Septembra 1944 so Nemci prišli v dolino po drva, ki so bila v sklade naložena ob cesti. Ko so se že vračali, jih je na Frčkovem rovtu v Srednji Radovni napadla partizanska zaseda. Dva nemška vojaka se takrat nista vrnila v svojo enoto na Bled. Nemci so že drugi dan prihrumeli in zagrozili, da bodo vas požgali, vendar so takrat le zaminirali Pangerčevo hišo. Prebivalcem pa so naročili, da bodo v osmih dneh ponovno prišli in vse pobili in požgali, če se ta čas vojaka ne bosta vrnila na Bled.

20. septembra ob zgodnjih jutranjih urah so Nemci obkolili vas. Prebivalce so odgnali v hišo Janka Setine, le Klemenak se je skrival v domačo krušno peč, kjer je potem ob požigu zgorel. Nemci so vse hiše in gospodarska poslopja požgali. Tudi hišo Janka Setine, v kateri je bilo 23 vaščanov, od dojenčkov do starcev. Nič niso pomagale prošnje. Zgorele so domačije in prebivalci. Le živino so Nemci odpeljali s seboj.

Vse do požiga je bila Srednja Radovna nekakšno svobodno ozemlje. Po 20. septembru 1944 pa je življenje v njej zamrlo in partizanska dejavnost se je preselila na Pokljuko, tiskarstvo pa v zgornjo bohinjsko dolino. Danes sta obnovljeni le Pangerčeva in Klemenakova hiša. Pri

Klemenaku imajo tudi novo sodobno gospodarsko poslopje. Sicer pa so ostale ruševine in tik ob cesti spomenik.

Istega dne, ko so Nemci požigali Srednjo Radovno, so skupaj z domobranci požigali tudi hiše, gospodarska poslopja in senike na Pernikih. To je zaselek štirih gospodarstev nad Krnico pri Gorjah. Prebivalcem so takrat le toliko prizanesli, da so ostali živi in so se lahko preselili v dolino k sorodnikom in znancem. Po vojni pa so se vrnili na požgane domačije in danes živijo v novih domovih. J. Ambrožič

Stabilizacija ni le letošnja akcija

Na torkovem zasedanju občinske konference ZKS Tržič, ki se jo je udeležil tudi sekretar medobčinskega sveta ZKS za Gorenjsko Ludvik Kejžar, so ponovno obravnavali oceno analiz in ukrepov za stabilizacijo gospodarstva. Akciji so dali novih moči, obenem pa sklenili po zasedanjih zborov občinske skupščine (sestali so se v sredo in četrtek) izluščiti najpomembnejše sklepe vestranskih razprav in določiti odgovorne in roke za njih uresničevanje. Na konferenci so ugotavljali, da je zavlada v tržiški občini pri stabilizacijskih prizadevanjih precejšnja resnost in zavzetost, vendar se še vedno prepogosto iščejo vzroki za ne preveč ugoden gospodarski položaj zunaj občine in organizacij združenega dela in temeljnih organizacij, ne pa tudi v njih samih. Govorniki na torkovem zasedanju konference so opozarjali, da letos začeta stabilizacijska akcija ne sme biti zaključena že letos ali kvečjemu prihodnje leto, temveč mora biti v ospredju tudi v prihajajočem srednjeročnem obdobju do leta 1980. Tako kot pri drugih trajnejših akcijah je tudi pri stabilizacijski pomembno sprotne ocenjevanje uspešnosti. Predvsem pa pri slednji ne gre le za akcijo v gospodarstvu, temveč v družbi nasploh in zato ne more biti govora le

o gospodarski, temveč družbeni stabilizaciji.

Problemu zaposlovanja je bila na konferenci v Tržiču dana nova razsežnost. Čeprav vsesplošno zaposlovanje novih ljudi ni povsem v skladu z družbenoekonomsko politiko, pa temu vedno le ni tako. Zaposlitev delavca na produktivnem delovnem mestu z visoko stopnjo dohodka je pozitivno. Napak pa je povečevati tako imenovano »družbeno režijo« ki najpogosteje bremeni dohodek in pritiska na višje cene. Izredno pozoren kaže biti pri investicijah in njih ekonomski upravičenosti, saj novost, ki ne daje pričakovanih rezultatov, ni nič manj družbeno škodljiva kot naložba brez finančnega pokritja.

Konferenca je nato razpravljala o položaju tržiške Delavske univerze, upoštevajoč stališča in sklep izvršnega komiteja predsedstva CK ZKS, občinskem družbenem dogovoru o izobraževanju, oceni usposabljanja komunistov v pretekli izobraževalni sezoni ter o programu idejnopoličnega usposabljanja komunistov v prihajajoči izobraževalni sezoni. J. Košnjek

GLAS 3
Petek, 19. septembra 1975.

Komisija za medsebojna razmerja delavcev TOZD MALO-
PRODAJA KRANJ, n.sol.o. v združenem delu Veletrgovine

ŽIVILA Kranj, n.sol.o.

objavlja prosto delovno mesto

vodje PE gostinskih obratov

Kandidat mora poleg splošnih pogojev izpolnjevati še naslednje posebne pogoje:

1. da ima višješolsko izobrazbo komercialne ali ekonomske smeri,
2. da ima najmanj 4 leta delovnih izkušenj na enakih ali podobnih delovnih mestih,
3. da je samoupravno in politično razgledan ter moralnopolitično neoporečen.

Poskusno delo za to delovno mesto je 90 dni.

Kandidati za objavljeno delovno mesto naj pošljejo pismene prijave z dokazili, da izpolnjuje pogoje, v 15 dneh po objavi kadrovske službi Veletrgovine Živila Kranj, Cesta JLA 6.

Kandidati bodo o izbiri obveščeni v 30 dneh po poteku objavljenega roka.

Kadrovske splošni sektor delovne organizacije

Sava Kranj

industrija gumijevih, usnjenih
in kemičnih izdelkov
išče

1. vodjo skladišč izdelkov

Pogoj: končana visoka strokovna izobrazba komercialne, ekonomske smeri s prakso na področju komercialno skladiščnega poslovanja,

ali končana višja strokovna izobrazba komercialne, ekonomske ali organizacijske smeri z daljšo uspešno prakso na področju komercialno skladiščnega poslovanja sposobnost vodenja in urejanja medsebojnih odnosov, kandidat mora biti moralno-politično neoporečen in imeti mora pravilen odnos do samoupravljanja.

2. vodjo oddelka za tehnično in zdravstveno varstvo

Pogoj: končana visoka strokovna izobrazba ustrezne smeri z opravljenim strokovnim izpitom iz varstva pri delu

ali končana višja strokovna izobrazba ustrezne smeri z daljšo uspešno prakso in opravljenim strokovnim izpitom iz varstva pri delu, sposobnost vodenja in urejanja medsebojnih odnosov, kandidat mora biti moralno-politično neoporečen in imeti mora pravilen odnos do samoupravljanja.

V pošte pridejo tudi kandidati, ki so pripravljene opraviti strokovni izpit iz varstva pri delu v dogovorjenem roku. Delo se združuje za nedoločen čas.

Nastop dela takoj ali po dogovoru.

Pismene prijave sprejema kadrovske splošni sektor, oddelka za kadrovanje, Kranj, Škofjeloška 6, najkasneje do 30. septembra 1975.

Gospodarstvo občine

Na zadnji seji predsedstva občinske konference SZDL Jesenice so med drugim razpravljali tudi o gospodarstvu v občini Jesenice v prvem polletju letošnjega leta.

Koordinacijski odbor za usmerjanje družbenopolitične aktivnosti za uresničevanje ciljev družbenoekonomske politike ugotavlja, da so zajeli v poročilo 13 temeljnih organizacij združenega dela s sedežem organizacij združenega dela zunaj občine, 15 organizacij, ki niso sestavljene iz temeljnih organizacij, in pet organizacij združenega dela, ki so sestavljene iz TOZD in skupnih služb.

Na seji so ugotovili, da je gospo-

darstvo doseglo 553.176.000 dinarjev dohodka ali za 3 odstotke več kot v enakem lanskem obdobju. Doseženi dohodek precej zaostaja za rastjo celotnega dohodka, ki je v tem obdobju porasel za 63 odstotkov.

Dohodek na zaposlenega se je povečal za 16 odstotkov, kar je za 3 odstotke izpod poprečja gospodarstva na Gorenjskem in 6 odstotkov izpod slovenskega poprečja. V okviru občine pa so pod poprečjem doseženega dohodka industrija, promet, trgovina in gostinstvo.

Število zaposlenih se je v primerjavi z enakim lanskim obdobjem povečalo za 6 odstotkov oziroma za 627 delavcev. Pri tem pa je treba

upoštevati nekatere zakonske in organizacijske spremembe. Takšne spremembe so nastale v TOZD Iskra Blejska Dobrava in TOZD splošno gradbenega podjetja Gorica.

Izgube zaradi nedoseženega dohodka znašajo 9.221.000 dinarjev, ki jih izkazuje TOZD Elektro Žirovnica - Elektro Kranj, TOZD Izolirka Jesenice - Izolirka Ljubljana, TOZD Delikatasa trgovskega podjetja Zarja Jesenice, TOZD Motel Kranjska gora - Kompas Ljubljana, TOZD Hotel Kompas Kranjska gora, TOZD hoteli - HP Gorenjka Jesenice in TOZD žičnice - HP Gorenjka Jesenice.

Družbeni proizvod je višji za 34 odstotkov, vendar zaostaja za rastjo celotnega dohodka. Zakonske obveznosti so zelo porasle, tudi sredstva za reprodukcijo so višja za 28 odstotkov. Stopnja reprodukcijske sposobnosti je padla in s težavo so poravnali tekoče obveznosti. Nič manjša ni tudi zadolženost: število blokiranih dni žiro računov gospodarskih organizacij je poraslo od 298 dni v enakem obdobju lanskega leta za 428 dni v letošnjem letu. Na prvem mestu so Jesenice transport s 117 dnevi.

Skupne zaloge so višje za 37 odstotkov, vendar se je struktura zalog zelo spremenila. V prodaji so zaloge materiala in obratnega inventarja, naraščajo pa zaloge trgovskega materiala. Osnovna sredstva so v občini zelo siromašna, saj je dosegla stopnja odpisa že 68 odstotkov in je najvišja na Gorenjskem. Izvoz je manjši, na drugi strani pa je uvoz nad predvidevanji, predvsem zaradi Železarne, ki uvaža opremo za novo hladno valjarno.

Na seji so predvsem poudarili, da bodo morale vse organizacije združenega dela v občini dopolniti svoje stabilizacijske programe in programe varčevanja, v katerih si bodo morali prizadevati na vseh področjih za stabilizacijo gospodarstva. Še posebno so se zavzeli za to, da bi ukinili več nerentabilnih delovnih mest, uvedli večjo disciplino in večjo odgovornost. D. S.

Črta pod sezono

Nekateri hoteli na Bledu so v teh dneh še kar dobro zasedeni, vendar so gostinski in turistični delavci že skoraj potegnili črto pod glavno turistično sezono. Pravijo, da bo ta mesec turistično še kar dober, saj so napovedani nekateri seminarji in kongresi, ki prav tako pripomorejo k boljšemu poslovnemu rezultatu. Razen tega pa je v začetku prihodnjega meseca na Bledu, ki je bil letos glede prireditev morda premalo živahen (vsaj kar zadeva večje prireditve), še ena prireditev in sicer bridge turnir. Drugače pa so se zasebne turistične sobe v glavnem izpraznile in prav tako počitniški domovi ter kamp.

Julija in avgusta so na Bledu in v okolici kljub zmanjšanju hotelskih zmogljivosti zabeležili dober obisk gostov. Tako so julija zabeležili skoraj 104.000 prenočitev, avgusta pa 89.000. Med gosti je bilo dve tretjini tujih in ena tretjina domačih. Med tujimi so bili na prvem mestu Zahodni Nemci, sledili pa so Angleži in Nizozemci, nato pa Italijani, Avstrijci, Belgijci in Američani.

Iz Vzhodne Evrope je bilo največ Madžarov in zelo malo Čehov. Večina gostov je prihajala na podlagi skupinskih agencijskih aranžmajev, le v hotelu Toplice in Golfu so imeli precej individualnih gostov.

Zasebne turistične sobe in kamp so bili letos bolj zasedeni kot prejšnja leta. Precej tujih gostov pa je bilo tudi v okoliških krajih kot so Zasip, Podhom, Ribno in še nekateri. Ravno gostje v zasebnih turističnih sobah in kampu so letos zelo pogrešali večji trgovski center in različne prireditve. Čeprav se že nekaj časa pogovarjajo o rešitvi tega vprašanja, bi bil že čas, da bi po tej plati turistično ponudbo izboljšali. Seveda pa je vse skupaj v večini primerov povezano z dinarjem, o katerem pa vemo, da je po turistični plati (vsaj kar se tovrstnih podjetij tiče) zaradi stroškov precej trd. Kakšen bo izkupiček, bo kmalu znano. Upajmo, da bodo turistični delavci vsaj nekoliko nadoknadili slab začetek letošnjega turističnega leta. A. Z.

Delavci Cestnega podjetja iz Kranja v teh dneh končujejo s polaganjem asfalta na žirovske ceste. Asfaltno prevleko bodo položili na več kot dva kilometra dolgem cestnem odseku po posameznih naseljih v Žireh. Vsaka hiša je za obnovo prometnih žil prispevala povprečno po 4000 din, poleg tega pa so člani gospodinjstva morali prispevati še po približno 50 prostovoljnih delovnih ur. Z deli so Žirovci začeli med dopusti, približno 20. julija. Vsa dela do polaganja asfaltnih mase so opravili sami. Tako so samo prebivalci teh predelov za dela prispevali približno 400.000 din ter prek 5000 prostovoljnih delovnih ur. Precej denarja pa je primaknila tudi škojfeljska občinska skupščina. Dela na cestnih odsekih bodo po predvidevanjih končana še ta teden. Krajevna skupnost Žiri pa bo že ob koncu letošnjega leta, dela se bodo nadaljevala tudi v prihodnjem letu, začela z urejanjem vodovoda in kanalizacije v kraju. -(jg) - Foto: F. Perdan

Kmetijska zadruga Cerklje na Gorenjskem razglašuje prosti delovni mesti

1. samostojnega prodajalca v trgovini Šenčur, za nedoločen čas
2. snažilke za poslovne prostore v Šenčurju - delo do 3 ure na dan

Pogoji:

pod 1.: kvalificirani prodajalec v trgovini z 2-letno prakso. Zaželen je moški z odsluženim vojaškim rokom. Poskusno delo traja 2 meseca. Nastop dela je mogoč takoj. Prednost imajo kandidati, ki poznajo kmetijsko vedo. Za prodajalca je na voljo manjše enosobno stanovanje. Pismene prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev sprejema komisija za medsebojna razmerja pri KZ Cerklje. Rok prijave je 15 dni po objavi.

Večji delež za ceste

Po dvomesečni razpravi v vseh slovenskih občinah in regijah o osnutku srednjeročnega programa vzdrževanja, rekonstrukcij, modernizacij in gradenj magistralnih in regionalnih cest v Sloveniji v obdobju 1976-1980 se je v torek dopoldne v Ljubljani sestal izvršilni odbor republiške skupnosti za ceste. Ugotovili so, da gre lahko srednjeročni program cestnih del v naslednjih petih letih v obravnavo skupščini republiške skupnosti. Hkrati pa so opozorili, da bo od predvidenih 10,8 milijarde dinarjev, ki naj bi jih v petih letih dobilo cestno gospodarstvo, moč narediti le toliko kot so v sedanjem petletnem obdobju naredili s polovico manj denarja.

Glavna razprava je tekla o denarju. Trenutno sta izdelani dve varianti za uresničitev programa. Po prvi varianti, ki jo podpira tudi izvršilni odbor republiške skupnosti, bi kot rečeno, za ceste zbrali 10,8 milijarde dinarjev. To pa bo odvisno od medrepubliškega dogovora, po katerem naj bi pripadal celotni prometni davek na tekoča goriva (razen temeljnega, ki znaša 22,5 odstotka) cestnemu gospodarstvu. Razen tega bi bilo treba uskladiti razmerje v ceni plinskega olja in bencina, tako da bi se plinsko olje podražilo za 60 par pri litru. Če bi prišlo do tega povišanja, bi denar prav tako moral dobiti cestno gospodarstvo.

Po drugi varianti bi cestno gospodarstvo razpolagalo v prihodnjih petih letih z 8,6 milijarde dinarjev. Toliko bi zbrali po sedanjih virih, vendar tudi ob večjem deležu od prometnega davka. Izvršilni odbor je menil, da bi ta varianta za celotno slovensko cestno gospodarstvo pomenila zastoj. Tako namreč ne bi mogli razdeliti 25 odstotkov vseh denarnih sredstev za rekonstrukcijo in modernizacijo cest na manj razvitih in obmejnih območjih in uresničiti cilja, da bi do leta 1980 vsaka občina v Sloveniji imela asfaltiranih vsaj polovico cest.

Razen tega so na seji sklenili, da bo izvršilni odbor takoj poslal izvršnemu svetu republiške skupščine predlog za izdajo obveznic za cestno posojilo. Pripomnili pa so, da bi bilo treba kljub posojilu spremeniti razdelitev prometnega davka na motorna goriva. A. Z.

Bogomil Homovec

Umirjeno preudaren v besedah, ki brez kipeče silovitosti in namerne vznesene prepričljivosti vedno najdejo svoje pravo mesto in veljavo; z gledno predan delu in dejanjem, ki, odgovorna in dosledna, zahtevajo njegovo znanje in so odsev njegovih dolgoletnih izkušenj; vljuđen in ljubezniv v naključnih kramljanjih bežnih srečanj v urah oddiha na smučiščih.

Ko med nekaj navrženimi potezami Bogomila Homovca izberemo njegovo najznačilnejšo, njegovo delovno in življenjsko, smo lahko nezmotljivo prepričani, da bodo iz nje odsevale tudi vse ostale, kajti vsake pri nekom, ki v svojem vsakdanjku izgovarja le za nenehan in vztrajen napredek svojega kolektiva, a pri tem ostane dovzeten do vsega dobrega in pravičnega okoli sebe, ki se rad in široko odpira navzven in ki je vedno pripravljen tudi sprejemati, skorajda ne more biti. Vsaj pri Bogomilu Homovcu, veljavem in priznanem možu železarskih Jesenic, je zanesljivo ni.

Utemeljivte, po katerih prejema letos Bogomil Homovec inž. Lambert Pantzovo nagrado, najvišje priznanje jeseniške Železarne za življenjsko delo na metalurškem področju, žal, pa naj si bodi tako široko zajemajoče, ne morejo prikazati vsega poštrotovanja in resnične osebnosti zavzetosti, ki je - četudi v okviru skupinskega dela - nepogrešljiv porok za takšne dosežke kot so uspehi kar najbolj dolgoživih in značajnih. D. Sedej

Njegov sodelavec, mag. Peter Kunc: »V povojnem obdobju je bila ideja za izgradnjo valjarne 2400 njegovo osebno delo, skupaj s skupino pa je nato bil sprejet predlog za izgradnjo valjarne debele pločevine. S tem je bila na Jesenicah dana osnova za nadaljnjo rast Železarne... Še danes valjarna 2400 deluje ekonomično in v ustreznih tolerancah, kar je izjemen uspeh za doma, v ranih letih po vojni, izdelano opremo. Valjarna 2400 je zaradi večjih bram bistveno povečala produktivnost vse Železarne in odpravila izredno težko fizično delo... Bila je osnova za izgradnjo jugoslovanske vojne industrije in tudi osnova za izgradnjo jugoslovanskih ladjedelnic...

Posebno v povojnem času je bila pomembna rekonstrukcija valjarn fine pločevine, ki so jo opravili z domačo investicijsko opremo. Prav rekonstrukcija je odpravila še zadnja, od začetka tega stoletja fizično najbolj naporena delovna mesta...

Ko je delal kot tehnični direktor, je bila opravljena reorganizacija vzdrževanja, brez katere velike rasti proizvodnje v Železarni ob tako veliki količini proizvodne opreme, ne bi mogli doseči. Takrat zastarel način transporta v Železarni, ki je zahteval 24 ozkotirnih lokomotiv, je bil v zadnjih petnajstih letih zamenjan z modernim prevoznim parkom, kjer samo 10 lokomotiv prepelje dvakrat večjo proizvodnjo. Pri tem so bili doseženi izjemni ekonomski rezultati, izboljšala se je varnost dela...

Organizacija posebnega energetskega gospodarstva in velika osebna zavzetost sta omogočila, da je Železarna v kratkem času brez pretresov prešla od kurjenja z generatorskim plinom na sodobnejši način kurjenja s propan butanom in mazutom...

Vse tehnološke odločitve v zadnjih petnajstih letih so bile ozko povezane z Bogomilom Homovcem...

Danes imajo jugoslovanske železarne na enega zaposlenega na leto proizvedenih 38 ton, slovenske železarne 52 ton, Železarna Jesenice pa 79 ton. In prav za produktivnost si je vedno prizadeval...

»Njegova« je nova hladna valjarna na Beli in prav ta Homovčeva zasnovana je med drugim dokončno osvobodila Železarno spon, ki jih tvorijo Karavanke in Mežakla... D. Sedej

obiščite restavracijo PRAJERCA na spodnjem trgu v Škofji Loki

VELETRGOVINA abc LOKA ŠKOFJA LOKA

Izkoristite ugodno priložnost kredit do 25.000 din odobrimo takoj -

polog 15 % popust do 10 %

ŠIPAD prodajalna Kranj, Cesta JLA 6 nebotičnik

SLOVENIJALES

VIŽMARJE, KLANJ - SAVSKI LOG

PRODAJA POHIŠTVA NEKATERIH IZDELKOV LASTNE PROIZVODNJE

POPUST 3 - 30 %

DO 30. SEPTEMBRA

Prešernovega gledališča v Kranju

Z jutrišnjo predstavo Cankarjevega Pohujšanja v dolini šentflorjanski se začneja 30. sezona delovanja Prešernovega gledališča v Kranju po osvoboditvi. Za člane in sodelavce tega gledališča je to trenutek, ko velja oceniti pretekla prizadevanja in uspehe ter predvideti in začrtati perspektive in možnosti za naprej. Izkušnje preteklih tridesetih let izpričujejo namreč po eni strani obžalovanja vredno nenačrtovitost in nerazodnost, ki sta včasih prevladali v naši kulturno-politični dnevni praksi, po drugi strani pa dokazujejo neuničljivost in trdoživost kulturnega snovanja, ki sta Prešernovemu gledališču zagotovili vztrajno in kontinuirano umetniško

rast, navzlic ne ravno najugodnejšim pogojem ter občasnemu nerazumevanju in nezaupanju, ki jima je bila kranjska gledališka dejavnost večkrat neupravičeno izpostavljena.

Dokazov za te trditve ni treba iskati po arhivih in ohranjeni dokumentaciji — zadostuje že bežen in shematičen zaris povojnega delovanja, v katerem so takoj očitne nekatere ločnice in pretresi: od združitve ter obnovitve amaterskih gledaliških prizadevanj, do katerih je prišlo takoj v prvih mesecih po osvoboditvi, do ustanovitve ter razcveta poklicne dejavnosti v 50 letih, tja do ukinitve poklicnega gledališča v letu 1957 ter ponovnega oživljanja amaterske dejavnosti. Spriča takih okoliščin je bilo Prešernovo gledališče večkrat prisiljeno spreminjati svojo usmeritev ter začeti tako rekoč od začetka, v skladu z možnostmi, ki so jih vsakokrat ponujali in omogočali odgovorni kulturno-politični dejavniki. To je tudi razlog za pogosto menjavanje individualnih nosilcev, pa celo celotnih garnitur umetniških tvorcev, ki so od osvoboditve sem poganjali kranjsko gledališko ustvarjalnost; prav bi si jih bilo ob sedanjem jubileju vseh pomensko spomniti, vendar bi bilo nemogoče zajeti prav vse, nepravilno pa omeniti zgolj nekatere, zato je treba na tem mestu priznanje in zahvalo omejiti na tistega sooblikovalca ustvarjalnega gledališkega ozračja, ki je najbolj nesporen in neizpodbiten: na kranjsko gledališko občinstvo, katerega nenehni interes in zavzetost za kranjsko gledališko kulturo sta onemogočila, da bi avtohtono gledališko snovanje v Kranju ugasnilo.

In čeprav je bil Kranj, kot smo že omenili, kljub spodbudnim in mnogo obetajočim začetkom, izključen iz kroga slovenskih poklicnih gledaliških središč, so se mu v letih, ki so sledila, odprle nove, lahko rečemo celo bogate perspektive. Pri Prešernovem gledališču je z vztrajnim in zagnanim delom zrasel in se konsoli-

diral mlad, homogen in uigran amaterski igralski ansambel, ki mu Prešernovo gledališče omogoča rast in razvoj ob delu s poklicnimi režiserji ter ob pomoči poklicnega umetniškega vodstva. Ta ansambel je prevzel naloge in obremenitve, ki mu onemogočajo kakšno regionalno ali celo provincialno zaprtost ali samovšečnost: iz leta v leto se namreč preverja in potrjuje na prireditvah slovenskih in jugoslovanskih amaterskih dramskih skupin, obenem pa si tudi na svojem območju noče lastiti nobenega monopola, temveč si prizadeva — tako ob rednem abonmanskem repertoriju kot ob vsakoletnem Tednu slovenske drame (oboje v organizaciji Prešernovega gledališča) — čim celoviteje spremljati in se soočati z vsemi poklicnimi gledališkimi dogajanjimi in tokovi. Že uveljavljeno in preizkušeno sožitje amaterizma in profesionalizma na kranjskem gledališkem odru izključuje vsako elitistično naravnost in ambicije, hkrati pa je domača kranjska gledališka dejavnost na ta način vseskozi obvezana, da ohranja stik z avtentičnimi umetniškimi vrednotami, to pa ji onemogoča odklone in zastranitve v površnost, cenenost ter popuščanje v umetniški zahtevnosti. In ta dejavnost veže nase danes že velik del kranjskih delavcev, postala je glasen in zavesten izraz njihovih kulturnih potreb; če pa omenimo še enakovredno skrb, ki jo Prešernovo gledališče posveča mladinski dramski in lutkovni dejavnosti — obe se načrtno razvijata in uveljavljata že vrsto let — lahko po pravici zapišemo, da preplet gledaliških stremeljenj in realizacij pod okriljem Prešernovega gledališča pokriva čedalje večjo populacijo, od osnovnih šol do organizacij združenega dela, ter tudi dolgoročno prispeva k oblikovanju splošnega kulturnega ozračja ter utrjevanju in izostrovanju kulturne zavesti našega današnjega in jutrišnjega občana — samoupravljavca.

A. K.

V osnovni šoli Dr. Franceta Prešerna v Kranju so v torek predstavili zvezo bralnih značk in založbe Mladinska knjiga ob 15-letnici tekmovanj za bralno značko pripravili srečanje, s katerim so počastili jubilej te kulturne akcije med mladino. — Foto: F. Perdan

15 let bralne značke

Letos poteka 15 let, odkar so na osnovni šoli v Prevaljah na Koroškem podelili prve bralne značke Prežihovega Voranca. Od tedaj se je podeljevanje tovrstnih priznanj na osnovnih šolah tako razmahnilo, da jih podeljujejo že v vseh slovenskih občinah, na nekaterih šolah v zamejstvu in celo med otroki zdomcev na Švedskem. Iz pobeude na prevaljski šoli se je razvila široka akcija, ki ob podpori učiteljev in mentorjev spodbuja in omogoča širjenje dobre mladinske literature med šolsko mladino. Samo v preteklem šolskem letu so značke podelili več kot 85.000 mladim bralcem, ki so prebrali vsaj desetkrat toliko knjig

Ob 15-letnici bralne značke sta založba Mladinska knjiga in Zveza bralnih značk Slovenije sklicali tiskovno konferenco, na kateri je bilo govora o prizadevanjih za popularizacijo dobre knjige med mladino in knjižni zbirki Moja knjižnica. Konferenca, ki je bila na Prešernovi šoli v Kranju, so se udeležili tudi slavisti in ravnatelj osnovnih šol z vse Gorenjske, predstavniki občinske skupščine in družbenopolitičnih organizacij občine Kranj, učenci osnovne šole Dr. France Prešeren in mladinski pisatelji Anton Ingolič, Ivo Zorman, Branka Jurca, Leopold Suhadolčan, Niko Grafenauer, Marjan Tršar in Jože Šmit.

Navzoče je najprej pozdravil v imenu kolektiva osnovne šole Dr. France Prešeren in v imenu izvršnega sveta občinske skupščine Kranj ravnatelj šole in podpredsednik IS Rado Pavlin in jim zaželel prijetno bivanje na šoli. Za njim je prevzel besedo pobudnik tekmovanja in predsednik Zveze bralnih značk Slovenije Leopold Suhadolčan. Poudaril je, da so tekmovanja za bralno značko pomembno kulturno gibanje mladih, kulturna akcija, privlačna in sodobna oblika vzgoje mladih bralcev. Rodila se je spoznato in se tako tudi širi in pogloblja. Sedaj imamo v Sloveniji že 23 bralnih značk, ki so jih poimenovali po znanih slovenskih pisateljih in pesnikih.

Tiskovna konferenca se je nadaljevala s predstavitev letošnjega

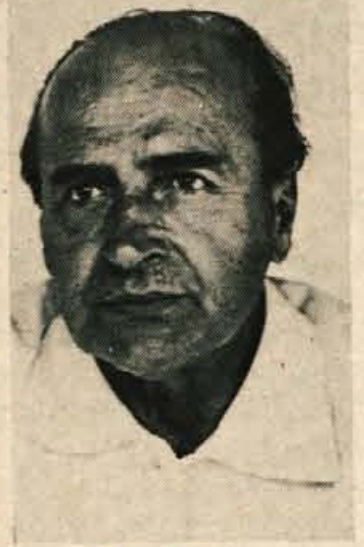
letnika zbirke Moja knjižnica, ki je že deset let izdaja založba Mladinska knjiga. Letošnji letnik ima 21 knjig. S tem Moja knjižnica obsega že 135 domačih in svetovnih leposlovnih del za mladino. Knjige so razdeljene po starostnih stopnjah in bralni dovzetnosti učencev. Za vsak razred so izšle po tri knjige. V vsaki knjigi je na koncu tudi spremna beseda o pisatelju in njegovem delu.

Naloga zbirke Moja knjižnica je v tem, da nudi tekmovalcem za bralne značke zadosten in poceni izbor ustreznega branja. Obenem pa so knjige iz te zbirke namenjene tudi za obvezno šolsko branje, ki je po novih učnih načrtih del jezikovnega pouka. Z letošnjim letnikom in s ponatisti nekaterih knjig iz prejšnjih letnikov se skupna naklada bliža že 2,5 milijona izvodov.

Avtorji, ki so se udeležili konference, so zatem predstavili svoja dela, ki so izšla v letošnjem letniku zbirke Moja knjižnica, učenci pa so spregovorili o svojem odnosu do knjige.

V šoli so pripravili tudi manjšo razstavo knjig za mlade, na vidnem mestu seveda primerke Moje knjižnice, ki jih je letos izdala Mladinska knjiga.

Tiskovna konferenca na Prešernovi šoli v Kranju je bila osrednja slovesnost ob 15-letnici bralnih značk. Bila pa je tudi spomin na pisatelja Franceta Bevka, ki je podelil prve bralne značke na osnovni šoli v Prevaljah. L. Bogataj

Vejica akantusa na arhitektovo gomilo

Predčerašnjim je omahnil v smrt plemenit človek — Marijan Sorli, diplomirani inženir gradbeništva in arhitekt.

Njegovo delo pri oblikovanju novega Kranja po osvoboditvi bo ostalo živ spomin nanj.

Človek umre, njegovo delo pa ga preživi v vekove.

Kulturni mož, mislec, resnični umetnik — skoro nujno je bilo, da se je človek takega formata poklonil tudi našemu poetu poetov — Prešernu. V partizanih je z velikim okusom pripravil bibliofilski natis Zdravljice — ko pa se je vrnil po koncu bojev v svoj Kranj, se je lotil preureditve starega, opuščene pokopališča v čudovit brezov gaj — Prešernov gaj.

Njegova je bila še zamisel, vokviriti zlahtno silhueto starega Kranja v venec sodobnih, visokih zgradb z zdravimi bivališči za delovne ljudi rastočega mesta.

Kot Kranjčan je bil arhitekt Marijan Sorli gotovo najbolj poklican, da da svojemu mestu kulturneje, vsem estetskim zahtevam ustrežajočo podobo.

Tembolj, ker je bil edini slovenski arhitekt, ki je videl gorati svoj dom — Sorlijev mlín — ki ga je zažgal okupator.

Dostikrat sva se srečavala, posebno v prvih povojnih letih, se pomenkovala o kranjskih kulturnih uprašanjih, stiskah in načrtih. Sanjarila in zrla v prihodnost. — Večkrat je bila zato izgovorjena beseda že kar odveč, zato sva se pomenkovala večji del sprehoda le molče. Potem pa spet spregovorila in znova utihnila. To so bila moja molčanja z arhitektom in prijateljem...

Beseda o njegovi ljubljani Možjanci ga je v zadnjih letih zabolala. Rahločuten kot je bil arhitekt Sorli, se ni mogel sprijazniti s pretrdimi posegi v naravno okolje.

Ker bo o Sortiju, kot izjemno ustvarjalnem arhitektu, gotovo še pisalo bolj poklicano strokovno pero, naj bo ta marginalija le spoštljiva zahvala in slovo kranjskih kulturnikov ob prijateljevem grobu. Sicer pa si znova in znova dopovedujemo, da saj ni mogoče, biti tako iznenada izrgan iz sredine nalog, načrtov, sanj in upov. — Mar ni prijatelj le legel k počitku, ves utrujen od dela in od grenkob?

Za nas res nisi umrl, dragi Marijan, le odšel si pred nami. Dobro, rahlo gorenjsko zemljo, ki te je prekrila, bodo prav kmalu ožarile tople zlatordeče barve jeseni. Tvoje priljubljene barve — zdaj pa barve žalostnega slovesa... C. Z.

»Hrvati imajo svoje Hlebine, Srbi poznajo vasi Kovačice in Uzdin. Ali smemo tu poleg imenovati tudi Žiri? Zapisal sem ime kraja, kajti Sedej, oba Peternelja in današnji slavjenec Ivan Gluhodedov so Žirovci.« Tako je v katalog ob otvoritvi razstave v mali dvorani delavske prosvetnega društva Svoboda v Žireh, ki bo jutri ob 18. uri v počastitev 50-letnice slikarja samorastnika iz Žirov Ivana Gluhodedova, zapisal domačin Viktor Žakelj. Jubilant Ivan Gluhodedov bo na razstavi predstavil trindvajset svojih del, v glavnem tihoožitij. To bo nekaj pregled njegove dvajsetletne likovne ustvarjalnosti. Ivan Gluhodedov je doslej sodeloval že na skupinskih razstavah v Žireh, Skofji Loki, Kranju, na Jesenicah, v Celju, Trbovljah, Ljubljani, na Vrhniki in v Logatcu, pripravil pa je že tudi samostojni razstavi v Skofji Loki in Domžalah. Razstava v Žireh bo odprta do 28. septembra. (-jg) — Foto: F. Perdan

Razstava likovnikov z Jesenic

V počastitev 80-letnice Planinskega društva Radovljica in 10-letnice radovljiške postaje gorske reševalne službe bo likovna skupina LI-KOR pri ZKPO Radovljica v sodelovanju s PD Radovljica pripravila zanimivo razstavo planinskih motivov. Razstavo bodo odprli jutri zvečer ob 19. uri v dvorani radovljiške graščine. Člani likovne sekcije jese-niškega Dolika bodo razstavili okrog 35 del na platnu, akvarelov in grafiki. Ob otvoritvi razstave bo krajši kulturni program, v katerem bo nastopil komorni moški zbor A. T. Linhart iz Radovljice in recitatorji delavske univerze. Razstava bo odprta vsak dan do 1. oktobra.

JR

Mladinski pevski zbor

Letos, ko na Javorniku praznujejo 50-letnico od ustanovitve prvega pevskega zbora na Javorniku, ki je pred pol stoletja začel delovati pri tedanji Svobodi Javornik, bodo poživil glasbeno dejavnost z ustanovitvijo dveh pionirskih pevskih zborov, in sicer na osnovni šoli Koroška Bela, kjer se je v letošnjem letu zaposlil glasbeni pedagog Davorin Rostohar. O ustanovitvi svojega pevskega zbora pa razmišljajo tudi v osnovni organizaciji ZSMS na Javorniku.

D. S.

Koncert tria Lorenz

V ponedeljek, 22. septembra, bo v delavskem domu na Javorniku koncert tria Lorenz, ki se bo najprej v popoldanskem času predstavil šolski mladini in v večernih urah v amaterskem gledališču Tone Cufar mladini in odraslim. Koncert v okviru gibanja glasbene mladine organizira Zveza kulturno prosvetnih organizacij občine Jesenice.

V delavskem domu bo koncert ob 16. uri, v dvorani gledališča na Jesenicah pa ob 18. uri.

D. S.

Vodnogospodarsko podjetje

Kranj
Cesta Staneta Žagarja 30
Odbor za medsebojna razmerja delavcev
v združenem delu

objavlja prosto delovno mesto

referenta za delovna razmerja — SS

Kandidati morajo poleg splošnih pogojev za pridobitev lastnosti delavca v združenem delu v delovni organizaciji za nedoločen čas s polnim delovnim časom izpolnjevati še naslednje pogoje:

— imeti morajo srednjo strokovno izobrazbo — ekonomske ali upravnoadministrativne smeri, s prakso na tem področju,

— poseben pogoj je 2-mesečno poskusno delo.

Prijave s priloženim življenjepisom in dokazilom o strokovnosti se pošlje na naslov, najkasneje v 15 dneh po objavi.

Loški muzej

Zbirke Loškega muzeja v Škofji Loki so odprte vsak dan od 9. do 12. ure in od 14. do 17. ure.

V Galeriji na gradu je odprta retrospektivna razstava akademskega slikarja Pavla Bozovičarja pod pokroviteljstvom podjetja Lokainvest iz Škofje Loke. Razstava je odprta vsak dan ob istem času kot zbirke loškega muzeja.

Zbirka v Železnikih je odprta vsak dan od 8. do 12. ure in od 15. do 18. ure.

V Sebenjah je žaba gospodar

V okolici Sebenj ali »na Blatih«, kot imenujejo to področje, je včasih kar mrgolelo žab, zato je postala dolgokraka žival vaški simbol, njej na čast pa so leta 1906 v Sebenjah ustanovili tudi »žabarsko društvo« — Čeprav v Sebenjah ni več žab, je njih veljavo ostala — Od leta 1970 dalje vsako leto »žabarski teden«, ki mu kaže dati v tržiški občini večji poudarek

Mnoge gorenjske vasi imajo bolj ali manj hudomušne simbole od rastlin (krompir, fižol) do živali. Sebenje, pičel kilometer odmaknjeno od nekdanje glavne ceste Kranj-Duplje-Tržič imajo svojevrstnega: dolgokrako ŽABO!

Kako je žaba skočila v sebenjski grb in »zavladala« življo »na Blatih«, kot imenujejo predel, kjer ležita Sebenje in sosednja Žiganja vas,

Prav gotovo bi bil vsak gobar vesel plena, ki ga ima deklica. Te gobe so bile najdene preteklo soboto na Pokljuki, ko ni bilo veliko gob, pač pa le lisičke. Jurčki so bili vsi štirje na enem mestu. — Foto: F. Klemenčič

Vsako leto ribiči in drugi poznavalci tega športa in rekreacije z nestrpnostjo čakajo na avgustovske in septembrske dni. To je čas, ko se običajno največkrat posreči rekorden oziroma trofejni prijem. Takšna ribiška sreča se je nasmehnila tudi Viliju Hafnerju z Rupe, ko mu je v Bobovku — v Čukovi jami prijel 78 centimetrov dolg in okrog 10 kilogramov težak krap. Čeprav je Vili že star ribič, je bil to zanj trofejni ulov. — P. Oman

ni treba dolgo ugibati. Včasih je »na Blatih« kar mrgolelo dolgokrakih regajočih živalic. Da je bila žaba, posebno pa njeni kraki, že včasih čislana, se dobro spominjajo starejši prebivalci Sebenj. Celo Ljubljancani so hodili z baklami in laternami slepiti in loviti živalce ter cedili slino ob krožnikih slastnih zlatorumenih in zapečenih žabjih krakov.

Domačinom pa lovljenje žab ni bila zgolj zabava, temveč so kraki prinesli tudi marsikateri krajcar, čeprav je bilo žabji zbor tudi lepo poslušati in je bilo siromašiti pevce v bližnjih mlakah zato kdaj tudi težko. Pa vendar je sebenjska mladež žabe pridno lovila, začeni kdaj že februarja, sicer pa sta bila po navadi najuspešnejša »lovna« meseca marec in april. Kasneje postane žaba zelena in takšni kraki niso več slastni. Spretni žabarji so žival najprej skrajšali za dolžino krakov, jih vrgli v mlačno vodo in odrli. Takšni so romali najpogosteje na tržiško tržnico. Kako iskani so bili že tačas kraki, pove podatek, da so bili petičneži pripravljani odšteti za par tudi krajcar ali celo dva.

Kdaj so o žabah neuke kupce sebenjski žabarji, ki so blago iskali celo v Tenetišah in na Letencah, tudi opeharili. Rezarjev ata ali Vobstarjev po domače, ki gre že v 82. leto, se spominja, da so enkrat kar krastače nalovili in jih ponujali kupcem na tržiškem »placu«. Ljudem, začudenim zaradi nenavadno temne barve žab, so fantiči odgovarjali, da so živali pač starejše, pa zato še boljše...

Zamislite si obraze žabarskih sladokuscev, sedečih ob ne preveč vabeči pojedini!

Kako se je ženil Sočev Jurček

Da so bile Sebenje nekdanj res »žabarska vasa«, nastala pred 600 leti, priča zgodba o Sočovem Jurčku, fantiču, ki je imel rad žabe in mu je otročad vtaknila v žep majhnega »pupka«, žabjega mladiča. Jurček ga je vzljubil in priklenil k skednju, da mu jo ne bi pobrisal. Jurček je Jur postal, se hodil večer za večerom ženit ob regljanju žabjega zbora in — oženil. Pa so si svatje zaželeli žabjih krakov. Da njegovega odraščajočega pupka ne bi doletelo najhujše, ga je Jur še trdneje priklenil in zaklenil.

Pupek, ki je žaba postajal, je poleg postal nepogrešljiv pri ohceti v vasi, če se je kdo v Sebenjah »na dom« oženil. Seveda je moral vsak ženin iz domače vasi odšteti Jurju denarce, da mu je izročil v varstvo ljubljeno žival.

Pri nekdanjem Soču v Sebenjah, danes se pravi tej domačiji pri Zaboštneku, priklenjene žabe res več

nimajo, ostal pa je običaj, povezan z Juretovo ženitvijo. V Sebenjah imajo kovinsko žabo. Zadnji jo je hranil Rezarjev Peter, ki se je na »dom oženil«.

Pred dnevi je dobil vaški simbol novega varuha. Fantje so ga prinesli zlatoporočencema Jožetu in Jožetu Bohincu. Tradiciji se ne kaže izneveriti. Jožef, navdušen žabar, se je na dom oženil in tako kot pred 50 leti sprejel tudi sedaj v varstvo žabo.

V Sebenjah ustanove »žabarsko društvo«

Leta 1906 so v gostilni Kovač v Sebenjah ustanovili »žabarsko društvo«. Načelovali so mu razen gostilničarja še Vamprečev stari ata, Urinov ata in Boltarjev ata, vanj pa so se včlanili vsi vaški fantje. Gorje, če člani niso imeli vsak hip pri sebi društvenega oziroma vaškega simbola — pločevinaste žabice. Pozabljenost je bila kaznovana s krajcarjem. Plačano celoletno »pozabljenost in društveno nezvestobo« so potlej porabili za žabarsko veselico. Prva je bila na Čebrovem dvorišču v Sebenjah. Dva dni je trajala. Fantje in dekleta so se zalo oblekli, možakarji, med katerimi jih je bila večina šuštarjev, pa so si nadeli zelene predpasnike.

Prva žabarska veselica se je zaključila z »žabarskim kompotom« — škafof vina, v katerem je plavala živa žaba!

»Žaba žejna« spet odmeva...

Čeprav v Sebenjah in okolici žab že dolgo več ne lovijo in prebivalce ne spremlja k spanju regljaški koncert, se nasledniki »žabarjev« tradiciji niso odpovedali. Leta 1970 so vaščani, stari in mladi, spet zapeli žabarsko himno »Žaba žejna«, v povorki ponesli skozi dolgo vas po tako imenovani »šuštarški gasi« pločevinasto žabo, izdelano leta 1906, ko je bilo ustanovljeno »žabarsko društvo«, izobesili zelene žabarske zastave in pridrili na Vobstarjevem vrtu žabarsko veselico. Z nedelje v nedeljo jim je nagajal dež. Slavje so dvakrat preložili, tretječ pa le uspeli.

Letos so v Sebenjah že šestič organizirali »žabarijo«. Žabarska povorka in veselica sta bili osrednji del »žabarskega tedna«. Sicer pa je bilo na sporedu tudi več športnih tekmovanj in družabnih iger. Vsakoletna prireditev združi vas v složno in delovno celoto na čelu s TVD Partizanom iz Križev oziroma Planiško skakalno šolo Sebenje. Vaščani namenjajo vsako leto čisti izkupiček prireditve prizadevnim smučarskim skakalcem. Letošnji je šel za izgradnjo plastične smučarske skakalnice. Čeprav tržiški delovni kolektivi pomagajo sebenjskim organizatorjem, bi vseeno kazalo dati že tradicionalni »žabariji« tudi v občinskem merilu večji pomen!

Obiskovalcem »žabarskega tedna« z žabami res nismo postregli, pravijo v Sebenjah. Ne bo dolgo, pristavljajo, ko se bodo spet zaredile in zaregljale žabarjem in gostom v pozdrav in če njih zapečene krake posoliš, tudi pobreale na krožniku...

J. Košnjek

Predilnica je bila leta 1898 drugi najštevilnejši oddelek tedanje Bombažne predilnice in tkalnice Tržič. Tržiški muzej hrani še sedem fotografij drugih oddelkov.

Pomembno dopolnilo zgodovine Bombažne predilnice in tkalnice Tržič

Kustos tržiškega muzeja profesor Jože Rakovec je odkril v zapuščini nekdanjega vodje skladišča bombaža Janeza Kališnika doslej neznan fotografije zaposlenih v Bombažni predilnici in tkalnici iz leta 1898, katere je Kališnikova unukinja prepustila muzeju

Med gradivom o preteklosti Tržiča, zbranim v Muzeju, so omenjene fotografije še posebej zanimive, saj so že tako stare fotografije same po sebi prava redkost. V tistih časih fotografiranje ni bilo tako v navadi, razen tega pa so številne fotografije zaradi premalo skrbnega hranjenja prešle ali se med prvo in še posebno med drugo svetovno vojno zgubile. Bogata zapuščina Janeza Kališnika obsega osem fotografij, zaposlenih v posameznih oddelkih tovarne, in sicer mešalnice, čistilnice, predilnice, vdevalnice, tkalnice, belilnice in barvarne, sukančarne ter z njo združene motovilnice, prevjalnice in pakirnice ter pomožnih obratov. Oddelkov na fotografijah ni težko prepoznati, saj imajo delavke in delavci pred seboj ali v rokah za oddelek značilno orodje. Ob natančnejšem ogledovanju že močno obledelih izvornih fotografij je tudi še mogoče ugotoviti nemška imena oddelkov. Nekateri napisi imajo tudi viden datum 23. 3. 1898, ko je bilo osebje fotografirano.

Takrat je bilo v tovarni zaposle-

nih 426 delavk in delavcev, upoštevajoč, da jih je tisti dan nekaj manjkalo, pa mogoče tudi nekaj več. Najštevilnejša oddelka sta bila predilnica, kjer je bilo po fotografijah sodeč zaposlenih 82 ljudi, in tkalnica s 113 zaposlenimi. Od fotografiranih danes najverjetneje ni nihče živ. Takrat 13-letni delavci bi bili danes stari že nad 90 let! Čeprav so na preslikavah obrazi zelo izraziti, tudi najstarejši Tržičani od fotografiranih skoraj nobenega niso prepoznali. Sicer pa je bilo med takrat zaposlenimi v predilnici in tkalnici le malo domačinov. Od fotografiranih so ostali starejšim Tržičanom najbolj v spominu obratovodje in drugi vodilni v tovarni, medtem ko iščem zaman lastnike tovarne.

Teško je trditi, ob kateri priložnosti so fotografije nastale. Tudi fotograf je neznan, saj na slikah ni natisnjenega njegovega imena. Ko bodo fotografije povečane in preslikane, bodo brez dvoma pomemben dokument zgodovine tržiškega predilstva in tkalstva!

Jože Rakovec

Razpisna komisija delovne organizacije Splošno gradbeno podjetje SAVA

Jesenice, Titova 16, n. sol. o.

na podlagi čl. 22. in 23. Statuta delovne organizacije in na podlagi 14. in 15. člena Samoupravnega sporazuma o medsebojnih razmerjih delavcev v združenem delu

razpisuje delovno mesto

direktorja delovne organizacije (ni reelekcija)

Kandidati morajo poleg splošnih pogojev izpolnjevati še naslednje pogoje:

- imeti morajovisoko šolo gradbene, ekonomske ali podobne stroke in najmanj 3 leta delovnih izkušenj na takih ali podobnih delovnih mestih ali
- višjo šolo gradbene, ekonomske ali podobne stroke in najmanj 5 let delovnih izkušenj na takih ali podobnih delovnih mestih;
- biti morajo moralno-politično neoporečni in družbeno aktivni;
- predložiti morajo program razvoja delovne organizacije in program lastnega dela za mandatno dobo.

Kandidati morajo prijavi na razpis priložiti:

1. overjen prepis diplome, kot dokazilo o ustreznih strokovnih izobrazbi,
2. potrdilo pristojnega organa za notranje zadeve, da niso bili kaznovani po 134. členu Zakona o konstituiranju OZD,
3. zdravniško potrdilo.

Sprejetemu kandidatu je zagotovljeno ustrezno (družinsko) stanovanje. Rok za sprejemanje prijav je 30 dni od dneva objave razpisa. Prijavo je treba nasloviti na naslov delovne organizacije z obveznim pripisom »za razpisno komisijo«.

V PRIHODNJI ŠTEVILKI

KORZIKA — otok skrivnostne romantike in burne preteklosti

PRAH Z BALKANSKIH CEST

Zdaj mi je bilo žal, da nisem prespal pri tisti ženski. Bilo bi ceneje kot tu na plaži. Tolažil sem se samo s tem, da mi je v žepu vseeno šustelo še kar precej rdečih bankovcev in da mi denarja še ne bo tako kmalu zmanjkalo.

NOVLJANSKA NOČ

Ves naslednji dan in noč, ki mu je sledila, sem preživel v Novem Vinodolskem blizu Crikvenice. Dopoldne sem sedel v neki novljanski slaščičarni, se basal s tortami in kremami, vmes pa poslušal slaščičarja, mladega makedonskega Siptarja, ki mi je več kot dve uri razlagal načela muslimanske vere. Svojo razlago je ves čas prekinjal z vzkliki: Danke! in Bitte schoen!, ki so bili namenjeni turistom, ki so pri njem kupovali sladoled.

Popoldne sem se na plaži izpostavljaval radovednim pogledom dveh mladoletnic, ki sta me zasledovali še potem, ko sem se že oblekel in šel v mesto. Navsezadnje sta se le opogumili in pristopili k meni s plahim Do you speak English? Ko pa sem jima

razložil, da sem Slovenec, »naš čovik«, in da naj govorita po naše, pa sta obe kot na povelje razočarano vzdihnili in brez besed pobegnili proč.

Ponoči je bilo v Novem Vinodolskem živo. Bil sem namreč na pravi primorski »festa«, na hrupni zabavi, ki so se je udeležili domala vsi Novljani in nekaj tisoč turistov, ki so vse do zgodnjih jutranjih ur napolnjevali trg pred pomolom. Vso noč sem blodil sam med množico, od časa do časa sem naredil požirek kisle vode iz steklenice, ki sem jo imel s seboj v torbi, potem pa mi je bilo vsega zadosti in sem začel piti vino. Tako sam in zapuščen sem bil v vsem tem hrupu. Da me ne bi nihče motil v tem mojem prebolevanju in da bi ušel hrupnim zvokom glasbe iz pristanišča, sem se skrčil za zidove novljanskega pokopališča in zaspal v predverju mrliške vežice.

IN KAM SEDAJ?

Po jadranski magistrali do Karlobaga in potem od Karlobaga čez Liko do Plitvic sem potoval skupaj z nekim mladim Varaždincem. O njem sem si zapomnil samo to, da mi je neprestano nekaj čvekal o svojih ljubzenskih avanturah, ki bi se, če bi bile resnične, prav lahko primerjale z dogodivščinami kakšnega Don Juana ali Casanove. Pri Plitvicah

sva se ločila. On je šel naprej v Varaždin, jaz pa sem sklenil, da si bom ogledal Plitvička jezera. Noč sem prespal pri nekem kmetu na Poljanju, potem pa sem naslednji dan štopal do Karlovca in naprej do Zagreba. V Zagrebu je deževalo. Dež me je napolnil s tesnobo in malodušjem in za hip sem bil prepričan, da bom šel domov. En mesec in pol sem bil že zdema in počasi se me je že začelo lotevati domotožje. Morda bi takrat res že šel domov, a v denarnici sem imel še celih sto starih tisočakov, zato sem sklenil, da jih bom pred vrnitvijo zapravil na čimbolj nespameten način. Če bi se vrnil domov z denarjem v žepu, bi me prav gotovo pekla vest. V Zagrebu si nisem mogel izmisliti nič primernega, zato sem kupil karto za vlak do Ljubljane. Vzdušje na ljubljanskem kolodvoru se mi je zdelo kakor nalašč za nespametno odločitev. Pravzaprav sem se odločil, ko sem bil še na peronu zagledal dolgolasega fanta z velikim nahrbtnikom, na katerem je pisalo MON-TREAL-ISTANBUL. Šel sem na kolodvor in kupil železniško karto do Istanbula. Še istega dne sem bil spet na vlaku in slabe tri dni zatem sem se že klatil po carigrayskih ulicah. Ampak to je že druga zgodba.

konec

Zlatoporočenca Faganel iz Podnarta

Še vedno čila in dokaj pri zdravju bosta jutri dopoldne ob 11. uri v stavbi radovljiske občinske skupščine že drugič stopila pred matičarja Vilma Faganel (rojena Nanut) in njen mož Milan. Poročila sta se 21. septembra pred 50 leti v Štandrežu pri današnji italijanski Gorici. Ko sta se poročila, je bila Vilma, rojena v Štandrežu, stara 24, Milan, doma iz Vrtojbe, pa 26 let.

Dve leti potem, ko sta se poročila in se jima je rodil prvi sin, je mož Milan, po poklicu zidar, šel iskat delo v Ameriko. Dve leti je delal v Argentini in ker tudi tam ni bilo nič lažje za kruh, se je namesto, da bi se z družino preselil tjakaj, raje vrnil domov.

V vasi Štandrež, ki je bila med prvo vojno do tal porušena, sta si naredila hišico. »Toda delo je bilo takrat vse težje dobiti. Posebno nas Slovence so fašisti že takrat preganjali in zapostavljali. Če si bil Slovenec, si bil revež in nisi dobil službe,« se spominjata.

Zato sta se 1931. leta preselila v Jugoslavijo v Podnart. Tu je Milan družini zgradil hišo in tri leta po priselitvi postal jugoslovanski državljan. Žena Vilma je bila le nekaj časa v službi, v glavnem pa je doma gospodinjila. Milan, ki mu obe vojni nista prizanesli in ima danes več priznanj in odlikovanj, je bil redno zaposlen do 1957. leta, ko je šel v pokoj. Delal je pri gradnji bolnice, vajeniškega in samskega doma na Jesenicah in tudi pri gradnji kulturnega doma v Podnartu je bila zraven njegova roka. Trenutno je tudi podpredsednik DPD Svoboda Podnart.

Čeprav že 76 let star, še vedno rad pomaga. Pravi, da zdaj ob prostem času gradi sinu hišo na Poljšici. Ko smo ju pred dnevi obiskali, sta imela pred ponovnim srečanjem z matičarjem in svečanostjo v krogu dveh sinov in hčerke z družinami, vnuki in sorodniki kar malo treme. Povedala sta, da je teh 50 let, čeprav je bilo velikokrat zelo težko, tako hitro minilo.

A. Ž.

Športna sobota in nedelja

SOBOTA

ROKOMET – SRL: Škofja Loka – Sešir; Mlinotest (moški) ob 18.30 (Ognar-Zižek), Železniki – Alples; Borec (ženske) ob 18.30 (Veligošek-Pečovnik), LCRL – moški: Križe; Alples ob 19. uri (Bašar-Teran), Stražišče – Sava; Skofljica ob 19. uri (Zupan-Udir), ženske: Križe; Mokerc ob 18. uri (Bašar), Škofja Loka – Sešir; Sava B ob 17. uri (Teran), Železniki – Alples B; ETA ob 17. uri (Zupan);

GRL I: že drevi: Stražišče – Gorenjski sejem; Tržič B ob 19.30 (Suštaršič-Zupan), Cerklje – Krvavec; Veterani ob 19. uri (Vodnov-Zun), Radovljica – Radovljica; Kranjska gora ob 16. uri (Humer-Kužel), Zabnica – Zabnica; Storžič ob 18. uri (Čufar-Vidmar);

GRL II: Križe – Križe B; Sava B ob 16. uri (Udir), Škofja Loka – Sešir B; Alples C ob 15.45 (Jeruc), Zabnica – Zabnica B; Duplje B ob 16.30 (Vidmar);

KOŠARKA – SKL II: Stražišče – Sava; Gorenja vas ob 17. uri (Prosen-Palovšnik), Senčur – Senčur; Kamnik ob 16. uri (Bogataj-Čadež), Cerklje – Krvavec; Tržič ob 17. uri (Vukanac-Kocjančič), Škofja Loka – Kroj; Plamen ob 19.30 (Lilik-Ažman);

GKL: Naklo – Naklo; Center ob 16. uri (Torkar-Ažman), Gorenja vas – Gorenja vas B; Veriga ob 17.30 (Kofol-Kolendo), Kranj – Triglav B; Kokrica ob 20. uri (Vukanac-Kocjančič), Stražišče – Gumar; Kranj 75 ob 17. uri (Poljšak-Marjan Rus), Radovljica – Radovljica; Gotik ob 17. uri (Hlebec-Kompare), vsa srečanja bodo na sporedu še danes;

NEDELJA

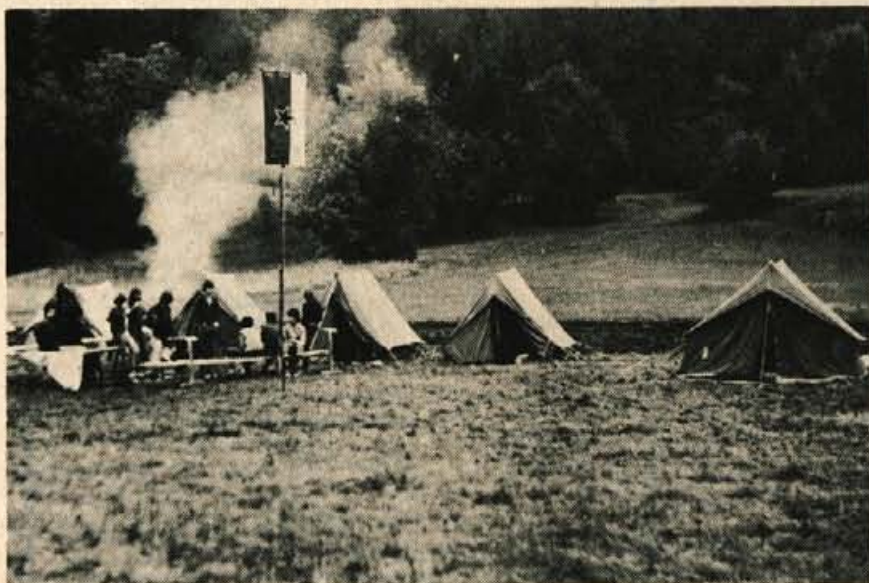
ROKOMET – GRL I: Besnica – Besnica; Alples B ob 10. uri (Konjar-Bengalija);

GRL II: Kranj – Huje; Stadion ob 10. uri (Vidovič);

KOŠARKA – Kranj – prijateljska tekma Triglav; Sarajevo ob 10. uri;

NOGOMET – Kranj – Korotan; Adria ob 16. uri.

-h

V soboto in nedeljo, 13. in 14. septembra, smo taborniki Kokrškega odreda Kranj imeli v Gobovcih pri Podnartu vodniški seminar. Kljub sobotnemu dežju so vsa predavanja potekala po programu pod strokovnim vodstvom Tončke Vodnik. Starešina Janez Velikanje in taborovodja Jani Starovašnik pa sta poskrbela za vse ostale naloge. Uspešno smo izvedli tudi dva orientacijska pohoda. Taborniki Kokrškega odreda Kranj se najlepše zahvaljujemo Gabovčanom za pomoč. – Foto: J. Velikanje

Odkritje kipa turista v Hotavljah

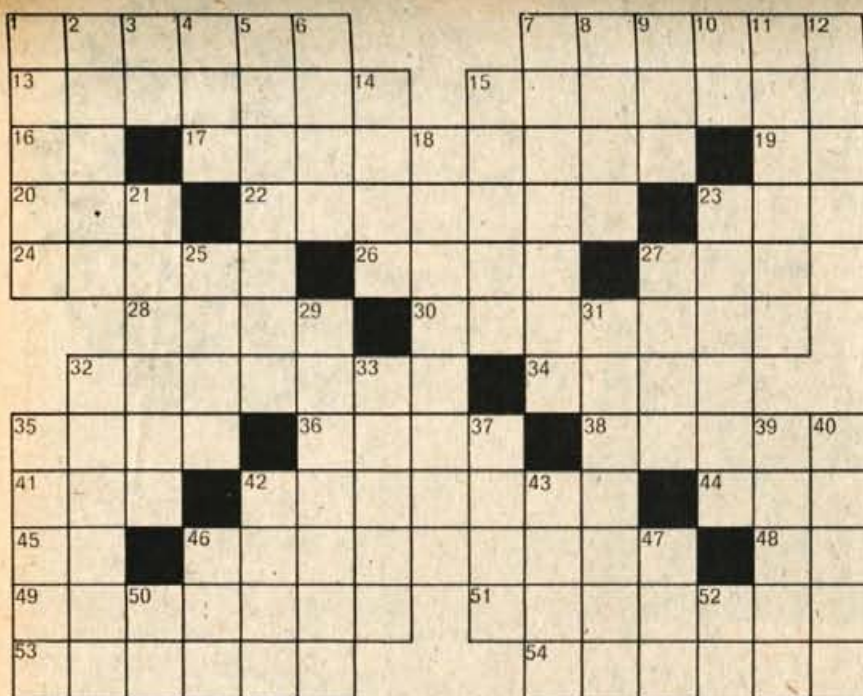
Turistični delavci iz Hotavelj v Poljanski dolini bodo v nedeljo ob 14. uri odkrili pri Šinkovcu, na kraju ob vhodu v vas, kip turista. Skulpturo, ki je visoka 2,20 metra, je iz hrastovega debla izklesal kipar samorastnik Franc Tavčar iz Čabrač. Pokrovitelj proslave je občinska konferenca SZDL Škofja Loka.

V kulturnem programu na nedeljski svečanosti bodo sodelovali godba na pihala Alpina iz Žirov, Gorenjevaški oktet ter domačini. Ob tej priložnosti bodo podeljene tudi posebne spominske značke najprizadevnejšim turističnim delavcem.

Za ureditev okolice ob spomeniku so Hotaveljci prispevali prek 700 prostovoljnih delovnih ur.

Še to naj pripomnimo, da bo otvoritev Tavčarjeve skulpture ob vsakem vremenu.

in

Rešitev nagradne križanke z dne 12. septembra: 1. povod, 6. veka, 10. očak, 14. idila, 15. etologija, 17. peka, 18. tratar, 19. kal, 20. A.J., 21. fara, 23. arka, 25. NP, 26. raj, 28. vena, 30. Melita, 32. amandma, 35. skrak, 36. demon, 38. ad notam, 40. Vlasta, 42. Ikar, 43. akt, 46. Ob, 47. Tuma, 49. azil, 51. Ru, 52. JRT, 54. razura, 56. eden, 58. kurvatura, 60. egida, 61. ASSR, 62. Iran, 63. tamar

Izrebrani reševalci: prejeli smo 78 rešitev. Izrebrani so bili: 1. nagrado (50 din) dobi IVANKA HVALICA, 64290 Trzic, Cankarjeva 13; 2. nagrado (40 din) LOJZE ZUPAN, 64000 K-anj, Sorlijeva 21; 3. nagrado (30 din) HELENA TRAVEN, 64000 Kranj, Vodopivčeva 10. Nagrade bomo poslali po pošti.

ŠAHOVSKI KROŽEK

Hitrejši zmaga

Šah ni tek ali dirka na kratke proge. Pri šahu ne prispemo v eni sapi od starta do cilja, temveč igro gradimo skozi več faz. Res pa je, da se včasih igra sprevrže v dirko, ki je podobna srečelovu. To se zgodi večkrat v srečanjih brezkompromisnih borcev, ki praviloma igrajo odprto in se ne zapirajo v taktično čakajoče variante. Njihove partije so za gledalce in navijače tudi najzanimivejše. V partiji Fischer - Geller (Bled 1961) se je igra že v otvoritvi zaostri-la in po deseti potezi črnega je vzniknila na deski pozicija, ki jo prikazuje slika 20.

5. Tf1 - e1 + Ke8 - f8
6. Sd2 - e4! h7 - h5

Črni dosledno nadaljuje dirko. Morda pa je bilo le koristnejše Ta8 - d8.

7. Se4 x d6 c7 x d6
8. Le1 - f4

Beli razvija svoje figure in odstranjuje z deske nevarne nasprotnikove. Z zadnjo potezo prevzema pobudo, ki jo izpelje do zmage. Črno poljni lovec mu koristi v napadu pa tudi pri zaščiti kralja.

8. ... d6 - d5
9. Dd1 - b3!! h5 x g4
10. Db3 - b7 g4 x h3 +
11. Lf4 - g3 Ta8 - d8
12. Db7 - b4 + in črni se je vdal, saj izgubi skakača in trdnjavo.

Črni bi, sicer lahko namesto poteze 9. ... h5 x g4 razvil skakača 9. ... Sg8 - f6, narkar bi beli najbrž odgovoril 10. Db3 - b7 Ta8 - e8, 11. Db7 x e6 Sf6 - e4, 12. De6 x g6, 13. f2 - f3 Se4 - g6, 14. g4 - g5 Sf6 - d7, 15. Te1 x e8 + Kf8 x e8, 16. Lf4 - d6 s kmetom več in dobljeno pozicijo za belega, ki pa vodi v manj dramatičen konec, kot se je to zgodilo v partiji.

Iz prikazanega primera lahko povzamemo, da je hitrejši tisti, ki prehití nasprotnika v razvoju in borbeni razmestitvi figur. Nevarno pa se je spuščati v odprt spopad, če orožje še ni pripravljeno za boj!

dr. Srdjan Bavdek

V dani poziciji ima beli pobudo, vendar tudi črni goji napadalne naklepe na belega kralja. Jasno je, da mora vsakdo igrati poteze, ki po najkrajši poti vodijo v zmagoviti položaj. Vsako obotavljanje je lahko usodno.

1. La4 x c6 b7 x c6
2. d4 x e5 d6 x e5
3. Sf3 x e5!

Beli ima določeno prednost v razvoju, kar mu omogoča kombiniranje brez okle-vanja: treba je izkrciti e-linijo za delovanje trdnjave, ki se takoj lahko vključi v spopad.

3. ... Lf8 - d6
4. Sa5 x e6 Df6 x e6

Vodoravno: 1. kralj škratov, mož Titanije, vilinske kraljice, 7. ime jugoslovanske filmske igralkice Dravič, 13. stanje, stav, lega, 15. seznam po tednih in mesecih urejenih dni v letu, 16. najdaljši sibirski veletok, 17. vzgojloslovni zavod, učiteljska šola, 19. Kurt Eisner, 20. v starogrški mitologiji mati bogov, sestra in žena Kronosa, 22. drugo največje slovensko mesto, 23. rdeči poljski cvet, 24. slovenski skladatelj, Blaž, 26. beloruska reka, pritok Dnjepra, 27. ljudski izraz za zvezo, vez, 28. grm ali nizko drevo z zelo trdim lesom, 30. zahodnošpansko mesto pod Siero Moreno, 32. majhna kocka, 34. denarna vrednost blaga ali storitev, 35. vrhnje žensko oblačilo v Indiji, 36. rodovitno gričevje, grofija na jugovzhodu Anglije, 38. starorimska boginja rojstva, 41. starožidovski kralj, 42. sloviti italijanski komediograf iz beneškega življenja, Carlo, 44. nasele med vasjo in mestom, tudi tržni prostor, 45. skrajni konec polotoka, 46. najemmina za ladjo, 48. Alfi Nipič, 49. francoski pisatelj »Colombe« in »Carmen«, 51. pokojnica, 53. katalonski književnik, borec za samoupravo svojega naroda, Gabriel, 54. izloček žlez.

Navpično: 1. opornik, opornica, 2. vodna žival, glodalec, ki gradi jezove, 3. kratka za element, 4. nasilna tatvina, 5. hlebček iz sesirjenega mleka, majhen ožemek, 6. ime operne pevke Vidmarjeve, 7. mogočnej, 8. prvotni prebivalec na naših tleh, 9. romunska denarna enota, 10. skrajšano ameriško moško ime Edward, 11. spaka, nakazen, 12. vrsta azijske palme in njen plod, 14. dolžinska mera v anglosaskih deželah, laket, vatel, 15. oblika socvetja, 18. okrasna kita ali vitje iz cvetja in zelenja, tako okrasja na stenah, 21. majhna država v vzhodnih Pirenejih, pod pokroviteljstvom Francije, 23. sodobni slovenski pesnik in prevajalec, Janez, 25. prebivalci otočne države na severu Evrope, 27. žila dovodnica, 29. prislov nikjer, 31. repno seme, 32. utrdba ali trdnjava, katere poveljniki ali oskrbniki so bili kastelani, 33. večje slovensko mesto ob Savinji, 35. nadevano listje zelja s seseklanim mesom in rižem, 37. merska enota za majhne tlake, po italijanskem znanstveniku Torricelliju, 39. posledica kracanja, 40. sorodnik po očetovi strani, 42. grška črka, tudi vrsta žarkov, 43. vulkanski otok pred jugozahodno obalo Sumatre, 46. reka, ki teče skozi Črno goro, Srbijo in Bosno, desni pritok Drine, 47. četrti rimski kralj, ki je dal zgraditi pristanišče Ostio, 50. grška črka, 52. znak za kemično prvino iridij.

Rešitve pošljite do torka, 23. septembra, na naslov: Glas, Kranj, Moše Pijadeja 1, z oznako Nagradna križanka. Nagrade: 1.: 50 din, 2.: 40 din, 3.: 30 din

Dvanajst let nedolžna v ječi

Mlada črnca v ZDA, v zvezni državi Florida, trpita hudo krivico: že dvanajst let sta v zaporu - za dvojni uboj, ki ga je zakrivil belec.

Leta 1963 so Fredija Pittsa, ki mu je bilo 19 let, in Wilberta Leeja, ki je 11 let starejši, aretirali. Policija jima je očitala, da sta oropala in ubila dva uslužbenca bencinske črpalke. Dva tedna po njuni aretaciji je bil ubit še en uslužbenec. Ko so prijeli storilca - nekega belca, je priznal tudi uboj prvih dveh uslužbencev. Toda priznanje, ki ga je dal beli delavec na magnetofon, za sodnika ni bilo dovolj za oprostitev. Dvanajst belih porotnikov je mlada črnca obsodilo na smrt.

Da sta še danes živa, se imata zahvaliti samo dejstvu, da je smrtna kazen v ZDA že nekaj časa prepovedana. Sedaj pa zapornika vendar upata, da bosta prišla na prostost. Za stvar so se začeli zanimati časopisi in opozarjali na sodni škandal izpred dvanajstih let.

Prepoved azbesta

Na Švedskem pripravljajo nove industrijske predpise, na osnovi katerih bo prepovedana uporaba azbesta kot materiala za izolacijo. Ti ukrepi so posledica dognanj, da azbestni prah vpliva na hitrejši razvoj raka. Novi predpisi naj bi začeli veljati že 1. oktobra. Delavci, ki imajo opravka z azbestom, bodo morali delati v dobro prezračeni prostorih in uporabljati zaščitne maske.

Umetni smaragdi

Neka japonska firma je sporočila, da je uspela umetno izdelati smaragde, ki imajo enake značilnosti kot naravni dragulji. Postopek izdelave umetnih smarodov so odkrili v tovarni porcelana v Kiotu: proizvajajo jih iz aluminijevega oksida, berilija in silicija. Tehnični strokovnjaki tovarne menijo, da bodo v petih letih lahko proizvajali že toliko dragega kamenja, da bodo z njim lahko oskrbovali vse draguljarne na svetu.

Namesto koke hrana

Združeni narodi bodo nudili ekonomsko in tehnično pomoč Peruju za postopno izkoreninjenje nasadov koke. Podobno so pred nekaj leti delali Turki s pomočjo Američanov, ko so prepovedali kmetom saditi mak za izdelovanje opija.

Namesto koke, ki je surovina za več mamil, bodo v Peruju pridelovali predusem kmetijske prehrabene kulture.

Ta prelepi čas

Jesen. Čas odmiranja, vendar tako lep in zanimiv letni čas.

Pred dnevi sem se namečila na kratek sprehod. Sonce se je že nagnilo na zahodno stran. Zarki so me nemočno ščegetali po tilniku. Ozrla sem se. In kaj sem videla? Poletje se je prelevilo v jesen!

Pot me je vodila mimo sadovnjakov. Drevje je veje priklonilo že skoraj do tal. Krošnje so prepolne sadežev. Prek ograje se mi je ponujalo sočno jabolko. Odtrgala sem ga in sadež se mi je kar hitro znašel v ustih. O, kako je sladak!

Polja so me vabila medse. Dve majhni pikici sta se mi bližali. Postali sta piki. Razločila sem človeka in žival. Bila je kmetica, ki je vodila konja z vozom. Z značilnim klicem je ustavila žival. Hitro sva se zapletli v živahen klepet. »Lep dan za sprehod, kajne?« mi je rekla. Pritrdila sem ji. Pogled se mi je zapičil v njeno blede, zgarano lice. »Kdaj pa je bila ona zadnjič na sprehodu?« sem se vprašala z občutkom krivde. Pogled mi je ušel na voz. Prepola je bil blede vijoličaste repe. »Pa lep sprehod ti želim!« mi je zaklicala že potem, ko je pognala konja. Premaknil se je, kakor da bi vlekel prazen voz. Repa je veselo poskakovala na vozu.

V daljavi so hrumeli traktorji. Veter je lahko valovil rjavo morje. Videti je bilo neskončno. Tudi to morje ajde bodo kmalu posprvili. Pred mano se je pojavila četa visokih, zelenih vojakov. Veter se je plazil med slokimi postavami. Dajali so temačen vtis. »Ali še niste padli pod kombajnom?« sem jih tiho vprašala. Koruzna stebela pa so sama vršala in mi niso odgovorila.

Slikar s čopičem nameče na platno odtenke rjave, rumene in zelene barve. Tako je naredila tudi slikarka narava. V gozdu me je pozdravil veseli živžav. Stopila sem na mehko, pisano preprogo. Izpod grmičevja me je pozdravil veseli jurček. Poleg njega pa je počivala prazna pločevinasta posoda. »Ostarek civilizacije,« sem žalostno pomislila. Sedla sem na novorojeni štor in se predala mislim.

Sonce je že utonilo za gorami. Vse okoli mene je dobivalo temačen videz.

Irena Simnovc, 8. a r. osn. šole
Stanka Mlakarja, Senčur,
iz glasila Zarki

Šuštarški semenj

7. septembra je bila v Trziču šuštarška nedelja. Tudi v starih časih so imeli čevljarji svoj praznik vsako prvo nedeljo v septembru. Da bi ohranili star običaj, prireja tovarna obutve Peko, Trzič vsako leto šuštarški semenj.

Na ta dan je Trg svobode zaprt za ves promet. Tržiške tovarne in obrtniki postavijo po obeh straneh svoje stojnice. Pridružijo se jim izdelovalci raznih spominkov in pletilje ter čevljarji tudi od drugod. Pred stojnicami se tare ljudi, ki bi radi kupovali po čim nižji ceni.

V paviljonu NOB je Peko razstavil najnovejšo izdelke za prihodnjo sezono. V parku je bila tudi vrtna veselica. Ob zvokih gorenjske glasbe so plesali stari in mladi in sploh je bilo v Trziču v nedeljo zelo veselo.

Maja Kolar, 6. b r. osn. šole
heroja Bračiča, Trzič

Linorez – Istra ekspres – Darko Stankovič, Center za estetsko vzgojo Kranj

Kadar mačke ni doma, miši plešejo

Vsi otroci radi razgrajamo, skačemo, se igramo itd... Ne moremo sedeti samo pri miru, ampak se moramo malo poigrati. To sva storili s sestrično Branko.

Bile so počitnice. Ura je kazala devet. Z Branko sva ravno vstali. Zehali sva in se pretegovali. Nato pa ham-ham-ham oziroma zajtrk. Po zajtrku pa sve se oblekli v obleke Brankine sestre ter obuli čevlje. Gledali sva se pred ogledalom. Joj, kakšni

Med čermi

Morska voda je bila čista ko biser. Sonce je prešerno sijalo v modre valove. Odločil sem se, da malo raziščem vodno globino. Nadel sem si masko in plavuti in se pognal v globino. Opazoval sem preplašene jate majhnih rib, ki so nemirno plavale sem ter tja. Na dnu je ležalo polno oklepov školjk in polžev. Na površino sem priplaval po zrak. Začuden sem bil, ker se je na moji desni kar trlo kopalcev, na levi pa ni bilo niti enega. Plaval sem pogledat, kaj je bilo tam. Presenečen sem obstal pred nekakšnim obzidjem. To je bil koralni greben. Segal je od dna pa do pol metra nad gladino, to je bilo kakih pet metrov. V dolžino pa je meril kakih devet metrov. Takoj za grebenom pa so bile skale lepih oblik, ki so bile poraščene s koralami. Tudi te so bile v višini koralnega grebena. Med njimi sem lahko plaval samo bočno. Izpod skale je priplavala riba pastelnih barv. Srednje velik rak je bil le napol zakopan v pesek. Malo sem ga dregnil s palico. Takoj mi je zagrozil s svojimi kleščami, potem pa se je umaknil pod skalo, ki je imel nekaj previsa. Na majhno skalo se je zasedla živalica, ki je bila podobna morski travi kadar so valovi. S svojimi lovkami se je enakomerno pozibavala. Mimo je priplavala dolga, a ozka riba. Elegantno je ovijala svoje vitko telo. Leščur je bil do polovice zarit v tla. Tedaj pa je počasi priplavala riba, ki je bila podobna listu. Bila je dolga in sploščena. Brez strahu je plavala mimo mene. To je bil najlepši dan med mojimi počitnicami.

Robi Kržišnik, 4. b r. osn. šole
Lucijana Seljaka, Kranj

sva bili! Zadaj preširoko, spredaj preširoko... Taki sva bili, ko mali kozici, ki jima je dlaka preširoka. Malo pretiravam, kajne? Med igro sem hitro skočila v kuhinjo po kozarec vode. Še malo, pa bi prišla do spalnice, a se spotaknem ob obleko in bum na tla. Voda se je zllila po obrazu in kozarec je počil: pok! Še sreča, da je bil iz plastike. Branka se je prismejala iz sobe. Nato pa sva se šli skrivalnice. Branka pa je zdaj telebnila na nos in potegnila preprogo. A smeha je bilo kmalu konec, ker se je vrnila Brankina mama.

Da, res je: kadar mačke ni doma, miši plešejo; ali kadar mame ni doma, otroci plešejo.

Damjana Škantar, osn. šola
heroja Bračiča, Trzič

Plavalni tečaj

Med počitnicami sem se udeležil plavalnega tečaja, ki ga je organiziral plavalni klub Triglav.

Zadnji dan plavalnega tečaja smo imeli preizkus znanja. Zbrali smo se ob robu bazena. Na učiteljev ukaz smo poskakali v vodo, da se malo ogrejemo. Najprej smo ponovili vse sloge plavanja. Nato se je pričel preizkus znanja.

Klicali so nas po abecedi. Kmalu sem zaslísal: »Zupančič«. Skočil sem v vodo in plaval. Do petindvajsetih metrov je že šlo, potem pa sem začel hropsti kot da bi imel naduho. Vedel sem, da imam pod sabo že kake tri metre globoko vodo, in to me je pognalo naprej. Priplaval sem do konca bazena in se obrnil. Hropenje se je nadaljevalo še močneje, a sam ne vem kje sem jemal energijo, da sem priplaval do drugega konca.

Po končanem izpitu smo prejeli diplome in značke. Diplome smo prejeli vsi, značko in nalepko delfinčka pa samo tisti, ki smo preplavali več kot deset metrov.

Gregor Zupančič, 4. b r. osn. šole
Lucijana Seljaka, Kranj

sobota 20. SEPTEMBRA

4.30 Dobro jutro, 8.10 Glasbena matineja, 9.05 Pionirski tednik, 9.35 Naš Plesni orkester ima besedo, 10.15 Sedem dni na radiu, 11.20 Z nami doma in na poti, 12.30 Kmetijski nasveti, 12.40 Ob bistrem potoku, 13.30 Priporočajo vam, 14.10 S pesmijo in besedo po Jugoslaviji, 15.30 Glasbeni intermezzo, 15.45 Vrtiljak, 16.45 S knjižnega trga, 17.20 Gremo v kino, 18.05 Listi iz albuma lahke glasbe, 18.20 Sobotni glasbeni omnibus, 19.40 Minute z ansamblom Jožeta Kampeja, 19.50 Lahko noč, otroci, 20.00 Radijski radar, 21.00 Za prijetno razvedrilo, 21.30 Oddaja za naše izseljence, 23.05 S pesmijo in plesom v novi teden

Drugi program

9.00 Sobota na valu 202, 13.00 Vedri ritmi, 13.35 Vodomet melodij, 14.00 Odrasli tako, kako pa mi, 14.20 S pevcem Ivom Mojerjem, 14.35 Od 1 do 5, 15.40 Portret orkestra Artie Shaw, 16.00 Naš podlistek, 16.15 Glasbene drobič od tu in tam, 16.40 S popevkami po Jugoslaviji, 17.40 Svet in mi, 17.50 Deset minut z ansamblom Jožeta Privška, 18.00 Vročih sto kilovatov, 18.40 Jazz na II. programu

Tretji program

19.05 Slovenski zbori pretekle in polpretekle dobe, 19.30 Večerna promenada z Victorio de los Angeles, 20.35 Iz oper in glasbenih dram, 22.00 Sobotni nočni koncert, 23.55 Iz slovenske poezije

nedelja 21. SEPTEMBRA

4.30 Dobro jutro, 8.07 Radijska igra za otroke: Pripovedka o starem tramvaju, 8.50 Skladbe za mladino, 9.05 Se pomnite, tovariši, 10.05 Koncert iz naših krajev, 11.20 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo, 14.05 Nedeljska reportaža, 14.25 Nedeljsko popoldne, 16.00 W. Ecker: Dama s črnim jazbecarjem, 19.40 Glasbene razglednice, 19.50 Lahko noč, otroci, 20.00 V nedeljo zvečer, 22.20 Skupni program JRT - studio Beograd, 23.05 Literarni nočno, 23.15 V lučeh semaforjev

Drugi program

8.10 Zvoki za nedeljsko jutro, 9.35 Pet pedi, 10.05 S Plesnim orkestrom RTV Ljubljana, 10.35 Naši kraji in ljudje, 10.50 Cocktail melodij, 11.35 Melodije po pošti, 13.20 Film, opereta, musical, 14.00 Pet minut humorja, 14.05 Glasba iz starega gramofona, 15.00 Nedelja na valu 202

Tretji program

19.05 Izbrali smo za vas, 20.35 Športni dogodki dneva, 20.45 Koncert v vrtni lopi, 22.00 Georges Bizet: odlomki iz opere Carmen, 23.00 Stare italijanske mojstre igrajo, 23.55 Iz slovenske poezije

ponedeljek 22. SEPTEMBRA

4.30 Dobro jutro, 8.10 Glasbena matineja, 9.05 Pisan svet pravljic in zgodb, 9.20 Pet minut za novo pesmico, 9.40 Orkestri in zabavni zbori, 10.15 Nekaj za ljubitelje ansambelske in solistične glasbe, 11.20 Z nami doma in na poti, 12.30 Kmetijski nasveti, 12.40 Pihalne godbe na koncertnem odru, 13.30 Priporočajo vam, 14.10 Pojo amaterski zbori, 14.30 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo, 15.30 Glasbeni intermezzo, 15.45 Vrtiljak, 16.45 Poletni kulturni vodnik: 17.20 Koncert po željah poslušalcev, 18.05 Ob lahki glasbi, 19.40 Minute z ansamblom Štirje kovanci, 19.50 Lahko noč, otroci, 20.00 Če bi globus zaigral, 20.30 Operni koncert, 22.20 Popevke iz jugoslovanskih studijev, 23.05 Literarni nočno, 23.15 Za ljubitelje jazz

Drugi program

9.00 Ponedeljek na valu 202, 13.00 Melodije in ritmi iz studia 14, 13.35 Z majhnimi zabavnimi ansambli, 14.00 Ponedeljkov križemkraj, 14.20 Godala v ritmu, 14.35 Poletni pop integral, 15.40 Obisk pri orkestru Max Greger, 16.00 Kulturni mozaik, 16.05 Panorama slovenskih popevk, 16.40 Ti in jaz in glasba, 17.40 Besede in dejanja, 17.50 Sprehodi instrumentov, 18.00 Glasbeni cocktail, 18.40 Zabavni zvoki za vse

Tretji program

19.05 Sprehodi po tuji zborovski literaturi, 19.45 Ansambelska glasba zgodnjih romantikov, 20.35 Naši znanstveniki pred mikrofonom, 20.50 Večeri pri slovenskih skladateljih: Vladimir Lovc, 22.30 Sezimo v našo diskoteko, 23.55 Iz slovenske poezije

torek 23. SEPTEMBRA

4.30 Dobro jutro, 8.10 Glasbena matineja, 9.05 Radijska šola za srednjo stopnjo, 9.30 Pojo mali vokalni ansambli, 10.15 Promenadni koncert, 11.20 Z nami doma in na poti, 12.30 Kmetijski nasveti, 12.40 Po domače, 13.30 Priporočajo vam, 14.10 Popoldne za mladi svet, 14.40 Na poti s kitaro, 15.30 Glasbeni intermezzo, 15.45 Vrtiljak, 16.45 Naš gost, 17.20 Zvočni portret klarinetista Slavka Goričarja, 18.05 V torek na svidenje, 18.35 Lahke note, 19.40 Minute z Ljubljanskim jazz ansamblom, 19.50 Lahko noč, otroci, 20.00 Slovenska zemlja v pesmi in besedi, 20.30 Radijska igra - E. Flisar: Sodniška zgradba, 21.15 Zvočne kaskade, 22.20 V utripu scherza, 23.05 Literarni nočno, 23.15 Popevke se vrstijo

Drugi program

9.00 Torek na valu 202, 13.00 Solisti in ansambli JRT, 13.35 Lahka glasba na našem valu, 14.00 Borci nam

pripovedujejo, 14.20 Zabaval vas bo ansambel Mojira Sepeta, 14.35 Rock jazz, 15.40 Tipke in godala, 16.00 Pet minut humorja, 16.05 Plesni orkester RTV Ljubljana igra za ples, 16.40 Znana imena, znane melodije, 17.40 Ljudje med seboj, 17.50 S pevko Suzi Quatro, 18.00 Parada orkestror, 18.40 Popevke slovenskih avtorjev

Tretji program

19.05 Mejniki v zgodovini, 19.15 Poje altistka Teresa Berganza, 20.00 Slovenska instrumentalna glasba, 20.35 Vidiki sodobne umetnosti, 20.50 Dunajski slavnostni tedni 1975, 22.45 Mojstri manheimske šole, 23.55 Iz slovenske poezije

sreda 24. SEPTEMBRA

4.30 Dobro jutro, 8.10 Glasbena matineja, 9.05 Za mlade radovedneže, 9.25 Glasbena pravljica, 9.40 Samoupravljanje s temelji marksizma, 10.15 Urednikor dnevnika, 11.20 Z nami doma in na poti, 12.30 Kmetijski nasveti, 12.40 Od vasi do vasi, 13.30 Priporočajo vam, 14.10 Pojo naši operni pevci, 14.30 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo, 15.30 Glasbeni intermezzo, 15.45 Loto vrtiljak, 16.45 Zvoki in barve orkestra Metropole, 17.20 Iz repertoarja Komornega zbora RTV Ljubljana, 18.05 Nenavadni pogovori, 18.25 Predstavljamo vam, 19.40 Minute z ansamblom Silva Stingla, 19.50 Lahko noč, otroci, 20.00 Koncert iz našega studia, 21.30 Igrajo veliki zabavni orkestri, 22.20 S festivalov jazz, 23.05 Literarni nočno, 23.15 Revija jugoslovanskih pevcev zabavne glasbe

Drugi program

9.00 Sreda na valu 202, 13.00 Danes smo izbrali, 13.35 S pevci jazz, 14.00 Radijska šola za srednjo stopnjo, 14.25 Glasbena medigra, 14.35 Jugoslovanska produkcija plošč, 15.40 Srečanja melodij, 16.00 O avtomobilizmu, 16.10 Popevke tako in drugače, 16.40 Moderni odmevi, 17.40 Svetovna reportaža, 17.50 V ritmu, 18.00 Progressivna glasba, 18.40 Jugoslovanski pevci zabavne glasbe

Tretji program

19.05 V svetu opernih uvertur, 19.45 Za ljubitelje stare glasbe, 20.35 Ekonomska politika, 20.50 Iz slovenske operne literature, 21.15 Med suitami, 22.15 Imena sodobne glasbe, 23.55 Iz slovenske poezije

četrtak 25. SEPTEMBRA

4.30 Dobro jutro, 8.10 Glasbena matineja, 9.05 Radijska šola za višjo stopnjo, 9.30 Iz glasbenih šol, 10.15 Uganite, pa vam zaigramo po želji, 11.20 Z nami doma in na poti, 12.30 Kmetijski nasveti, 12.40 S pihalnimi godbami, 13.30 Priporočajo vam, 14.10 Slovenske narodne v raznih priredbah in izvedbah, 14.40 Med šolo, družino in delom, 15.30 Glasbeni intermezzo, 15.45 Vrtiljak, 16.45 Naš podlistek, 17.00 September 75, 17.30 Iz domačega opernega arhiva, 18.05 Revija orkestror in solistov, 18.35 Produkcija kaset in gramofonskih plošč RTV Ljubljana, 19.40 Minute z ansamblom Jožeta Privška, 19.50 Lahko noč, otroci, 20.00 Četrtek večer domačih pesmi in napevov, 21.00 Literarni večer, 21.40 Lepe melodije, 22.20 Ljubezenske pesmi na škotskih dvorih in gradovih, 23.05 Literarni nočno, 23.15 Paleta popevk in plesnih ritmov

Drugi program

9.00 Četrtak na valu 202, 13.00 Od melodije do melodije, 13.35 Zvoki orkestra in zbora James Last, 14.00 Samoupravljanje s temelji marksizma, 14.20 Otroci med seboj in med nami, 14.35 Top albumov, 15.40 Radij jih poslušate, 16.00 Okno v svet, 16.10 V svetu operete, 16.40 Mozaik glasov in instrumentov, 17.40 Pota našega gospodarstva, 17.50 Z Zabavnim orkestrom RTV Ljubljana, 18.00 Popevke na tekočem traku, 18.40 Non-stop ples

petek 26. SEPTEMBRA

4.30 Dobro jutro, 8.10 Glasbena matineja, 9.05 Radijska šola za nižjo stopnjo, 9.30 Jugoslovanska narodna glasba, 10.15 Po Talijinih poteh, 11.20 Z nami doma in na poti, 12.30 Kmetijski nasveti, 12.40 Popevke brez besed, 13.30 Priporočajo vam, 14.10 Mladina poje, 14.30 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo, 15.30 Napotki za turiste, 15.35 Glasbeni intermezzo, 15.45 Vrtiljak, 16.45 Glasbena medigra, 16.50 Človek in zdravje, 17.20 Poletni divertimento, 18.05 Ogladalo našega časa, 18.15 Zvočni signali, 19.40 Minute z ansamblom Henčka Burkata, 19.50 Lahko noč, otroci, 20.00 Stop-pops 20, 21.15 Oddaja o morju in pomorščakih, 22.20 Besede in zvoki iz logov domačih, 23.05 Literarni nočno, 23.15 Jazz pred polnočjo

Drugi program

9.00 Petek na valu 202, 13.00 Glasovi v ritmu, 13.35 Iz filmov in glasbenih revij, 14.00 Radijska šola za nižjo stopnjo, 14.25 Glasbena medigra, 14.35 Za mladi svet, 15.40 Izložba popevk, 16.00 Filmski vrtiljak, 16.05 Z velikimi zabavnimi orkestri, 16.40 Glasbeni casino, 17.40 Odmevi z gora, 17.50 Prijetni zvoki, 18.00, Stereo jazz, 18.40 Partiture lahke glasbe

gledališče**PREŠERNOVO GLEDALIŠČE KRANJ**

SOBOTA, 20. septembra, ob 19.30 - I. Cankar: POHUŠANJE V DOLINI SENTFLORJANSKI; otvoritvena predstava sezone ob 30-letnici Prešernovega gledališča - vstop prost.

Kranj CENTER

19. septembra amer. barv. drama KOCKAR ob 18, 18. in 20. uri

20. septembra amer. barv. drama KOCKAR ob 16, 18. in 20. uri, premiera ital. barv. drame POTOVANJE ob 22. uri

21. septembra sovj. otroški vojni film NABOJ SE BOJI JUNAKA ob 10. uri, amer. barv. drama KOCKAR ob 15, 17. in 19. uri, premiera ital. barv. voj. JUNAKI ob 21. uri

22. septembra ital. barv. drama POTOVANJE ob 16, 18. in 20. uri

Kranj STORŽIČ

19. septembra nem. barv. komed. KAPETAN ob 16, 18. in 20. uri

20. septembra nem. barv. komed. KAPETAN ob 18. uri

21. septembra nem. barv. komed. KAPETAN ob 14. uri, franc. barv. komed. PODARI MI TUDI LUNO Z NEBA ob 16. uri, amer. barv. pust. GOSPODAR OTOKA ob 18. uri, premiera šved. barv. komed. KLJUČ ZA VSAKO KLJUČAVNICO ob 20.15

22. septembra šved. barv. komed. KLJUČ ZA VSAKO KLJUČAVNICO ob 16, 18. in 20. uri

Tržič

19. septembra ital. barv. krim. OBRAČUN MAFIJE ob 18. in 20. uri

20. septembra ital. barv. krim. OBRAČUN MAFIJE ob 18. in 20. uri

21. septembra amer.-angl. barv. drama VELIKI GATSBY ob 14, 16.30 in 19. uri

22. septembra amer.-angl. barv. drama VELIKI GATSBY ob 17.30

Kamnik DOM

19. septembra amer. barv. akcij. ODREŠITEV (ni primeren za otroke) ob 18. in 20. uri

20. septembra amer. barv. LJUBEZENSKA PESEM ob 18. in 20. uri

21. septembra amer. barv. pust. KJE JE JACK? ob 15. uri, amer. barv. LJUBEZENSKA PESEM ob 17. in 19. uri

22. septembra amer. barv. pust. KJE JE JACK? ob 18. in 20. uri

Cerklje KRVAVEC

21. septembra ital. barv. krim. ČRNI DNEVI ZA STRELCA ob 16. uri

Škofja Loka SORA

19. septembra franc. barv. krim. POLICIJA NEKAJ SKRIVA ob 18. in 20. uri

20. septembra amer. barv. pust. SHAFT V AFRIKI ob 18. in 20. uri

21. septembra amer. barv. pust. SHAFT V AFRIKI ob 18. in 20. uri

Železniki OBZORJE

19. septembra amer. barv. pust. SHAFT V AFRIKI ob 20. uri

20. septembra ital. barv. drama SKALPEL - BELA MAFIJA ob 20. uri

21. septembra franc. barv. krim. POLICIJA NEKAJ SKRIVA ob 18. in 20. uri

Radovljica

19. septembra angl. barv. HOLANDSKA ZVEZA ob 20. uri

20. septembra ital. barv. EMIGRANT ob 18. uri, nem. barv. ULZANA - POGLAVAR APAČEV ob 20. uri

21. septembra nem. barv. ULZANA - POGLAVAR APAČEV ob 10. uri, amer. barv. vestern SANTEE ob 18. uri, ital. barv. EMIGRANT ob 20. uri

22. septembra angl. barv. TOM SAWYER ob 20. uri

Bled

19. septembra nem. barv. ULZANA - POGLAVAR APAČEV ob 20. uri

20. septembra amer. barv. vestern SANTEE ob 18. in 20. uri

21. septembra nem. barv. ULZANA - POGLAVAR APAČEV ob 16. uri, angl. barv. HOLANDSKA ZVEZA ob 18. in 20. uri

22. septembra angl. barv. HOLANDSKA ZVEZA ob 20. uri

Jesenice RADIO

19. septembra ital. barv. erot. komed. MALI GREH

20. septembra amer. barv. grozlj. SLAMNATI PSI

21. septembra amer. barv. grozlj. SLAMNATI PSI

22. septembra amer. barv. CS krim. DETEKTIV MC Q

Jesenice PAVŽ

19. septembra amer. barv. pust. TRIJE FANTASTIČNI SUPERMOZJE

20. septembra amer. barv. CS krim. DETEKTIV MC Q

21. septembra amer. barv. CS krim. DETEKTIV MC Q

22. septembra amer. barv. grozlj. SLAMNATI PSI

Dovje Mojstrana

20. septembra amer. barv. krim. NOČNA PATRULJA

21. septembra amer. barv. vestern PREŠTEJ SVOJE NABOJE

Kranjska gora

20. septembra amer. barv. vestern PREŠTEJ SVOJE NABOJE

21. septembra ital. barv. erot. komed. MALI GREH

9.30 TV v šoli (Bg), 10.35 TV v šoli (Zg), 12.00 TV v šoli (Sa), 15.25 Nogomet Dinamo : Sarajevo - prenos (Zg), 17.40 625 - ponovitev, 18.00 Obzornik, 18.20 Francosko slikarstvo od romantike do renesanse - 1. del, 18.40 Kje je resničnost - nadaljevanka, B, 19.10 Risanka, B, 19.30 TV dnevnik, 19.50 Tedenski zunanjepolitični komentar, 20.05 Velika sprememba, B, 20.35 Moda za vas, B, 20.45 Zabava vas Burt Bacharach, 21.40 Kojak - serijski film, B, 22.30 TV dnevnik (Lj)

UHF - oddajnika Krvavec in Pohorje

18.15 TV olimpiada, 19.30 TV dnevnik, 20.00 Dokumentarni film, 20.50 Športna sobota, 21.05 Glasbena oddaja, 21.25 Sedem dni

Oddajnik Sljeme

15.20 Poročila, 15.25 Nogomet Dinamo : Sarajevo, 17.20 Jadrnice - serijski film, 18.15 TV olimpiada, 19.30 TV dnevnik, 20.00 Velika sprememba, 20.30 Beseda za besedo, 21.45 TV dnevnik, 22.20 Jezdec brez glave - film

Jesenski sobotni mladinski termin bo začela zanimiva švedska barvna nadaljevanka **KJE JE RESNIČNOST**. To je zelo angažirana in dobro pripravljena zgodba o fantu enajstih let, ki ga mučijo vsakovrstne težave: v šoli, v prilagajanju družbi, neurejene družinske zadeve. Starše zanima le vsakodnevno delo. Zaradi tega deček beži v svoj svet domišljije, v lepši, pravično urejeni svet. Zgodbe počivajo na realnosti in fantaziji. Obravnava tiste poglede na svet, ki so ponavadi zakriti, posebno otrokom.

9.25 Poročila, 9.30 R. M. du Gard: Thibaultovi - nadaljevanje in konec, 10.20 Otroška matineja: V 80 dneh okrog sveta, B, Biseri morja, B, 11.15 Ljudje in zemlja, 12.15 Poročila, 15.35 Pisani svet: Vis - 3. del, B, 16.05 Genesis - folklorna oddaja, B, 16.25 Za konec tedna, 16.40 Čarobni fižol - film, 17.55 Moda za vas, B, 18.05 Poročila, 18.10 Tretji svetovni mir: Zmajevu prebujenje - dok. serija, 19.10 Risanka, B, 19.30 TV dnevnik, 19.50 Tedenski gospodarski komentar, 20.05 G. Mihlič: Ženske iz Djalovjih merdevin, 20.45 Devet let skomin - 2. del, B, 21.20 Megla, Dež - filma o prometu, B, 21.25 TV dnevnik (Lj), 21.40 Športni pregled (Zg)

UHF - oddajnika Krvavec in Pohorje

15.45 Boks CZ : Radnički, 16.15 Rokomet Dinamo : Borac, 18.05 Sprehod skozi čas, 18.30 Viking Viki, 19.00 Mladina vprašuje, 19.30 TV dnevnik, 20.00 Zlate plošče, 20.45 24 ur, 21.00 Sojenje v Nürnbergu, 23.00 Iz del V. Desnice

Oddajnik Sljeme

9.35 Poročila, 9.45 Otroški spored, 10.15 Serijski film, 10.45 Narodna glasba, 11.15 Kmetijska oddaja, 12.05 Nedeljski pogovori, 15.15 Gledalci in TV, 15.45 Boks CZ : Radnički, 16.15 Rokomet Dinamo : Borac, 17.35 Poročila, 17.45 Dekleta iz Hanoia - film, 19.30 TV dnevnik, 20.05 M. Kerstner: Gruntovčani, 21.10 Ljudje iz kolone, 21.40 Športni pregled, 22.15 TV dnevnik

CAROBNI FIŽOL - ameriški film, 1952; režiser Jean Yarbrough, v gl. vlogah: Bud Abbott, Lou Costello, Shay Cogan;

Bud Abbott in Lou Costello sta znan komičen par v filmih, ki pa ne zadovoljujejo najosnovnejših meril kvalitete. Izrazito ameriško slaboumne šale so osnovni repertoar njune komike. Uspevala sta pred domačimi gledalci in filmska industrija ju je povzdignila med zvezdnike. Med cele vrsto njihovih filmov je Carobni fižol verjetno najboljši. Parodija na znano pravljico je zasoljena s kar sprejemljivimi gagi, šalami.

8.10 TV v šoli, ponovitev ob 14.10 (Zg), 10.00 TV v šoli, 16.35 Madžarski TVD (Bg), 17.30 Millner: Medvedek PU - oddaja TV Skopje, B, 17.50 Obzornik, 18.05 Od zore do mraka: Vojaki podzemeljske baterije, 18.40 Poklici v zdravstvu - serija Pred izbiro poklica, 19.00 Odločamo, 19.10 Risanka, B, 19.30 TV dnevnik, 20.05 B. Blacher: Romeo in Julija - TV opera, B, 21.00 Kulturne diagonale, 21.30 Mozaik kratkega filma: Dirkalni konj, Kanu, kajak, koktajl, B, 21.55 TV dnevnik (Lj)

UHF - oddajnika Krvavec in Pohorje

17.20 Poročila, 17.30 Lutke, 17.45 TV vrtec, 18.00 Kronika, 18.15 Korejski ansambel Mensuda - 21. del, 18.45 Knjige in misli, 19.30 TV dnevnik, 20.00 Športna oddaja, 20.35 L. van Beethoven: VI. simfonija, 21.10 24 ur, 21.25 Moji mrtvi tovariši - film

Oddajnik Sljeme

do 19.30 isto kot na UHF, 19.30 TV dnevnik, 20.00 J. Kozak-V. Frantar: Balada o ulici - drama TV Ljub-

ljana, 21.05 Liki revolucije: Svetozar - Toza Marković, 21.40 Mladi za mlade, 22.10 TV dnevnik

Tokrat bomo namesto ustaljenih TV iger gledali opero nemškega skladatelja Borisa Blacherja **ROMEO IN JULIJA**, ki je bila posneta v naših studijih. Zgodba je znana. Nastopajo naši priznani operni pevci: Rudolf Franc, Zlata Ognjanović, Bogdana Stritar, Danilo Merlak, Samo Smerkolj in Marcel Ostaševski.

8.10 TV v šoli (Zg), 10.00 TV v šoli (Bg), 11.20 TV v šoli (Sa), 14.25 Nogomet Radnički : Hajduk - prenos, 16.35 Madžarski TVD (Bg), 17.35 Vse je okroglo od sreče - serija Preproste besede, B, 17.50 Risanka, B, 17.55 Obzornik, 18.10 Biseri morja, B, 18.35 Ikebana: svobodni poševni in pokončni slog, B, 18.45 Ne prezrite: Papirniški pihalni orkester Vevče, 19.10 Risanka, B, 19.30 TV dnevnik, 20.05 Diagonale: Izbor iz sporeda drugih jugoslovanskih studijev, 21.00 C. Bronte: Jane Eyre - nadaljevanje in konec, 21.50 TV dnevnik (Lj)

UHF - oddajnika Krvavec in Pohorje

17.20 Poročila, 17.30 Mikavnosti cirkuškega poklica, 18.00 Kronika Zagreba, 18.15 Dubrovniške poletne prireditve, 18.45 Sodobna znanost, 19.30 TV dnevnik, 20.00 Mamin sin - humor oddaja, 20.30 Vzpon človeka, 21.20 24 ur, 21.35 Dokumentarni film, 22.05 Izobraževalna oddaja

Oddajnik Sljeme

14.25 Nogomet Radnički : Hajduk, 17.00 Izbrana tema, od 17.20 do 19.30 isto kot na UHF, 19.30 TV dnevnik, 20.00 Iz oči v oči, 20.50 Mikrobi in ljudje - serijski film, 21.40 Panorama, 22.10 TV dnevnik

8.10 TV v šoli (Zg), 10.00 TV v šoli, 16.35 Madžarski TVD (Bg), 17.20 J. Verne: V 80 dneh okrog sveta, 17.45 Obzornik, 18.00 Mladi za mlade - oddaja TV Skopje, 18.35 Odmevnost kostanjeviške kulture, B, 19.10 Risanka, B, 19.30 TV dnevnik, 20.05 Film tedna: Noč pri gospodični Maud, 22.00 Miniature: Stane Jarm, B, 22.15 TV dnevnik (Lj)

UHF - oddajnika Krvavec in Pohorje

17.20 Poročila, 17.30 Mali svet, 18.00 Kronika Bjelovara, 18.15 Narodna glasba, 18.35 Znanstveni studio, 19.30 TV dnevnik, 20.00 Monterux 75, 20.55 24 ur, 21.10 Po sledih fotografije, 21.40 Vidocq, 22.30 I. Kuljerić: Impulzi - balet

Oddajnik Sljeme

do 19.30 isto kot na UHF, 19.30 TV dnevnik, 20.00 Švedska ljubezenska zgodba - film, 21.40 Na prvem mestu: Juraj Dalmatinac, 22.10 TV dnevnik, 22.30 Dokumentarna oddaja

NOČ PRI GOSPODIČNI MAUD - francoski film, 1970; režiser Erich Rohmer, v gl. vlogah: Jean-Louis Trintignant, Françoise Fabian;

Malo je filmov v svetovni filmski proizvodnji, kot je Noč pri gospodični Maud. Dogajanja skoraj ni, pa vendar z vso pozornostjo spremljamo ta daljši celovečerni film, saj je v dialogih toliko življenjskih spoznanj, inteligentnega razkrivanja značejnih in osebnega bogastva, to se pravi človeških vrlin, pa tudi slabosti, zaradi katerih je pač človek človek. To je pripoved o možu srednjih let, ki se po dolgih letih dela v Kanadi zaposli v Clermond Ferrandu pri Michelinu. Na božični večer sreča prijatelja iz otroških let. Ta ga predstavi Maud, mladi, privlačni in osamljeni ločenki. Ves večer se pogovarjata in odkrivata sebi in gledalcem svojo duševnost, stiske in radosti. Med njima se nič ne razvije, čeprav to pričakujemo. Težišče filma je na mojstrskih dialogih med njima.

8.10 TV v šoli, ponovitev ob 14.10 (Zg), 10.00 TV v šoli, 16.35 Madžarski TVD (Bg), 17.25 L. Suhodolčan: Skozigled 2010 - serija Naočnik in Očalnik, 18.00 Obzornik, 18.20 Nevidni sovražnik - serija Mikrobi in ljudje, B, 19.10 Risanka, B, 19.30 TV dnevnik, 20.05 Krvena skupina AB - serija 110 policija, 20.50 Kam in kako na odhiti, 21.00 Četrtekovi razgledi: Ljubljana je moje mesto, zdaj, 21.40 Dve plesni sliki Maje Bežjak - oddaja TV Zagreb, 22.10 TV dnevnik (Lj)

UHF - oddajnika Krvavec in Pohorje

17.20 Poročila, 17.30 Veliki in majhni, 18.00 Kronika Siska, 18.15 Zabavno glasbena oddaja, 18.35 Naša obramba, 19.05 Kulturni pregled, 19.30 TV dnevnik, 20.00 Mandat, 20.45 Profesor Baltazar, 20.55 24 ur, 21.10 S. Pavič: Stare bajte, 21.55 Kronika Bitefa

Oddajnik Sljeme

do 19.30 isto kot na UHF, 19.30 TV dnevnik, 20.00 H. de Balzac: Teta Liza - TV nadaljevanka, 20.45 Signali, 21.35 TV dnevnik, 21.55 Dokumentarni film, 22.10 Šest pesmi J. Brahmsa

8.10 TV v šoli, ponovitev ob 14.10 (Zg), 10.00 TV v šoli, 16.35 Madžarski TVD (Bg), 17.20 Pisani svet: Naša beseda 75, 18.00 Obzornik, 18.15 Srečanje okteta 75 - 2. del, B, 18.45 Od gotike do baroka - serija Umetnost na jugoslovanskih tleh, B, 19.10 Risanka, B, 19.30 TV dnevnik, 19.50 Tedenski notranjepolitični komentar, 20.05 Kovinska zvezda - film, 21.40 625, 22.15 TV dnevnik (Lj)

UHF - oddajnika Krvavec in Pohorje

17.20 Poročila, 17.30 Otroški spored, 18.00 Kronika Gospiča, 18.15 Test, 18.30 Vaterpolo Partizan : POSK, 19.30 TV dnevnik, 20.00 K. Čapek: Življenje insektov - TV drama, 21.10 24 ur, 21.35 Zabava vas Bobby Gentry

Oddajnik Sljeme

17.20 Poročila, 17.30 Otroški spored, 18.00 Kronika Gospiča, 18.15 Narodna glasba, 18.45 Dokumentarna oddaja, 19.30 TV dnevnik, 20.00 Kijevska revija na ledu, 21.05 Kojak - serijski film, 21.55 TV dnevnik, 22.15 Modra magistrala

KOVINSKA ZVEZDA - ameriški film, 1957; režiser Anthony Mann, v gl. vlogah: Henry Fonda, Anthony Perkins, Betsy Palmer; Paul Heckman je bivši šerif v malem neuglednem mestu. Lovi zločince, na katere je razpisana nagrada. Tako spozna mladega šerifa Bena in mu pomaga, saj bi neizkušeni mladenič kaj hitro postal žrtev svoje poklicne vneime in nepridipravov. Film je eden redkih vesternov - klasika te zvrsti Anthonyja Manna - ki si ga velja ogledati, saj v gladko-tekočem filmskem izrazu brez odvečnih grobosti predstavlja delček Divjega zahoda in življenja, ki meji na legendo.

tržni pregled

JESENIKE

Solata 8,50 din, cvetača 15,60 din, korenček 5 din, česen 14,80 din, čebula 6 din, fižol 9 din, pesa 4,50 din, kumare 5,20 din, paradižnik 8,50 do 11 din, paprika 4,80 din, slive 8 do 8,50 din, jabolka 7 din, hruške 11,50 din, grozdje 10 din, limone 15,50 din, ajdova moka 19,20 din, koruzna moka 5,65 din, kaša 13,13 din, surovo maslo 58 do 61,70 din, smetana 27,85 din, skuta 18,10 din, sladko zelje 3,50 din, kislo zelje 8,50 din, jajčka 1,45 do 1,65 din, krompir 3,05 din

KRANJ

Solata 10 din, špinacea 16 din, cvetača 14 din, korenček 8 din, česen 28 din, čebula 8 din, fižol 14 din, pesa 5 din, kumare 4 din, paradižnik 8 do 12 din, paprika 6 do 8 din, slive 7 din, jabolka 8 din, hruške 12 din, grozdje 10 din, žganje 45 din, med 40 din, limone 16 din, ajdova moka 15 din, koruzna moka 5 din, kaša 14 din, surovo maslo 28 din, smetana 22 din, skuta 18 din, sladko zelje 6 din, kislo zelje 9 din, kisla repa 7 din, klobase 15 din, orehi 80 din, jajčka 1,70 do 2 din, krompir 4 din

TRŽIČ

Solata 8 din, špinacea 5 din, cvetača 8 din, korenček 7 din, česen 22 din, čebula 7 din, fižol 10 do 12 din, pesa 7 din, kumare 5 do 6 din, paradižnik 8 do 10 din, paprika 5 do 7 din, slive 10 din, jabolka 8 do 12 din, hruške 10 do 12 din, grozdje 13 do 14 din, lisičke 12 do 15 din, limone 16 do 18 din, ajdova moka 16 din, koruzna moka 6 din, kaša 15 din, surovo maslo 14 din, smetana 6 din, skuta 3 din, sladko zelje 5 do 6 din, orehi 10 do 12 din, jajčka 1,60 do 1,70 din, krompir 4 do 5 din

poročili so se

V KRANJU

Lanišek Andrej in Čebulj Ana, Žibert Janez in Rozman Vanja

V TRŽIČU

Hudorovič Jože in Baloh Milojka

umrli so

V KRANJU

Pintar Marija, roj. 1912, Mitri Jera, roj. 1896, Zupanec Janez, roj. 1896, Šubič Frančiška, roj. 1905, Jamnik Jože, roj. 1911, Mohorič Peter, roj. 1938, Močnik Ivana, roj. 1897

V TRŽIČU

Hafner Antonija, roj. 1907, Osredkar Anton, roj. 1909, Vogelnik Jakob, roj. 1897, Kaltenekar Franc, roj. 1900, Stritih Katarina, roj. 1904, Koder Pavla, roj. 1902

Pospravljamo po hiši

Hladni dnevi z dežjem so nas dovolj nazorno opozorili, da je poletja pravzaprav že konec, čeprav se koledarska jesen z dejansko tudi letos ni ujela. Navadno počistimo stanovanje — tako v velikem slogu dvakrat na leto: spomladi in v jeseni. Zdaj je torej na vrsti jesensko veliko čiščenje. Za vsa večja dela, torej tudi za gospodinjsko veliko čiščenje pa je potreben načrt: le tako bo delo hitro opravljeno brez posebno velikega naprežanja. Odločite se za sistematično čiščenje: to pomeni, da ne boste obenem prali oken in mazali parketa. V enem dnevu operete okna, zrcala in očistite slike, drugi dan vse svetilke v stanovanju, tretji dan operemo manjše preproge in pregrinjala in šele nato se lotimo večjega čiščenja.

Kako to delamo? V sobi, ki jo nameravamo očistiti, poberemo vse manjše predmete, ki jih lahko očistimo kasneje. Ostale predmete v sobi pokrijemo, da se ne praše. Nato odnesemo preproge in jih očistimo na obeh straneh, nato jih pustimo na zraku. Tapisome prav tako natančno očistimo, če je potrebno tudi s peno. Pustimo, da se posuši, nato pa tla zavarujemo s papirjem ali z drugimi pokrivali. Snamemo zavese in če jih ne bomo prali, jih zavijemo v polivinil, da se ne praše. Nato očistimo okenske police in prostore med okni. Čiščenje stropa je dokaj zamudno delo, vendar pa ga je treba opraviti; če strop prenese mokro čiščenje, ga previdno zdrgnemo z mehkim omelom ovitim v vlažno krpo, ki jo redno izpiramo in ožemamo. Nato očistimo luči in jih ovijemo s papirjem, da se ne praše. Nato se lotimo radiatorjev ali peč. Slike in zrcala poberemo in jih odnesemo v drugo sobo, če ne gre, pa jih zaščitimo s papirjem. Zidove očistimo tako kot strop, če to barva in vrsta obloge zidu dopuščajo. Nato se lotimo stekla na oknih in končno tal, če jih je treba ločiti ali pomivati. Medtem ko se tla sušijo, operemo manjše predmete in pustimo, da se posuše. Postavimo spet predmete v sobo, namestimo pohištvo in spet obesimo zavese.

Izberimo svoj šport

Med dobrimi sklepi, da bomo to zimsko sezono ohranili fizično in seveda kar je tudi važno — psihično kondicijo, bi bila tudi izbira primerne športa. Težko bi našli poleg hoje še kaj primernejšega kot je plavanje. Danes ni več problem najti primeren bazen in se dvakrat ali trikrat na teden odločiti za urico intenzivnega plavanja. Ampak plavanja, ne namakanja v vodi. Kajti le tako bo urica v bazenu koristno porabljena.

Plavanje je šport, ki oblikuje telo, saj pri tem sodelujejo prav vse telesne mišice. Razvijajo se hrbtne in prsne mišice, kar je pomembno predvsem za lepo držo. Plavanje krepi srce in pljuča, krepijo se nerazvita ramena in obrusijo preveč zamaščeni dekolteji. Drža postane pokončnejša, hrbtenica čvrstejša in gibčnejša. Od plavanja se še nihče ni zredil, razen če to športno aktivnost zaključijo izdatna malica. Nasprotno — v vodi izgubljam kalorije zaradi gibanja in pa zaradi hladne vode.

Prsno plavanje razvija rame, prsi, prsni koš in nadlakti. Skratka, ta vrsta plavanja krepi predvsem gornji del telesa. Kravlj pa je primernejši za utrjevanje trebušnih mišic zaradi značilnega gibanja z nogami.

Stare dobre kumare

Se vedno vise dolgi zeleni sadeži polni vode po ograjah, na katere se vzpenja rastlina. Če ste čez poletje pozabljali na kumare, pa jih zdaj pred jesenjo s pridom uporabite, če ne že kot osvežilno solato pa kot lepilno sredstvo, na katerega danes v množici umetnih preparatov za čiščenje in osvežitev obraza kar pozabljamo. V sezoni namreč kumare lahko uporabljamo v kozmetiki prav vsak dan. Tako bo tudi najbolj učinkovito, saj po enkratni uporabi še ne moremo pričakovati kakih opaznejših sprememb na koži.

Kumarični sok lahko uporabljamo vsak dan za umivanje obraza. Seveda ga pripravljamo svežega in ne da bi pri tem kumare solili kot za solato. Kumarični sok bo dlje trajal, če ga pomešamo s čistim alkoholom. Vodico uporabljamo zjutraj in zvečer kot tonik pred nanašanjem kreme.

Staro lepilo je tudi maska iz narezanih kumar. Kumare olupimo in jih tanko narezane vstavimo med dve plasti gaze. Denemo na očiščen obraz in pustimo 20 minut.

marta odgovarja

Sonja iz Radovljice — Kupila sem blago za jesenski plašč, vzorec v pismu prilagam. Rada bi model vsaj nekoliko po zapovedih zdajšnje mode: plašč pa bi nosila za vsak dan. — Stara sem 24 let, visoka 165 cm, tehtam pa 59 kg.

Marta — Za blago, ki ga imate, se mi zdi najbolj primeren model, ki ga vidite na skici. Plašč je ravno krojen, s spuščeni rameni, dvovrstnim zapenjanjem in veliko fazono. Zavezuje se s pasom, žepi so skriti v šivu: zadaj ima plašč šiv in razporek. Dolžina plašča pokriva kolena.

Moda je spet prinesla že skoraj pozabljene, a tako zelo praktične brezrokavne obleke. Letošnje imajo seveda nov aktualen videz; glavna značilnost so razširjena ramena, ki že skoraj prehajajo v kimono. Spodaj se nosijo bluže, puloverji, krila teh oblek pa so več ali manj ravna in ne pretirano široka.

Pred sezono bolezn

Se malo pa se bodo prav zares začeli hladni dnevi in tedaj se bo začela tudi sezona, ki se je starši boje: otroci namreč prinašajo iz šole ali vrtca ali z domačega dvorišča bolj ali manj hude nalezljive bolezni od navadnega prehlada naprej. Če se prve dni tolažimo, da bo minilo kot je prišlo, pa potem ne moremo drugače, kot da iščemo zdravniško pomoč, če dobi otrok še visoko vročino, če se mu očke skalijo in mu v prsih hrope.

Preden pa se odločimo za klic zdravniku, še enkrat premislimo, ali je obisk na domu res najbolj potreben. Včasih lahko že z domačimi sredstvi znižamo otroku temperaturo in mu omogočimo dokaj mirno spanje, posebno še, če smo mislili zdravnik poklicati pozno popoldne ali zvečer, ko se navadno pojavijo znamenja bolezni in so tudi najbolj očitni. Če ne gre za hujše zadeve, lahko bolnik počaka naslednji dan, takrat pa odločimo, ali je potreben obisk ali ga odpeljemo sami k zdravniku.

Če pa gre za bolezni, ki malega bolnika zelo prizadenejo in je zato nujen obisk zdravnika na domu, bomo pred obiskom poskrbeli za nekaj potrebnih stvari. Beležimo si temperaturo bolnika in zapišemo vsaj približno bolečine, ki nam jih je opisal. Vedeti bi morali, kdaj so se bolečine pojavile in ali se ponavljajo. Zdravnik bo hotel vedeti, kaj je bolnik zadnje ure jedel in pil: zdravniku moramo tudi povedati ali smo že prejšnje dni na bolniku opazili kaka posebna znamenja ali obnašanje.

Potrebujemo: pol kg riža, 15 dkg masti, čebulo, 4 hrenovke, kilogram špinacije ali zavitek že očiščene in zmrznjene špinacije ter slan krop.

Riž s špinaco

Na masti prepražimo čebulo, dodamo očiščen in opran riž, prepražimo, zalijemo, osolimo in nekaj časa dušimo. Špinaco posebej skuhamo, če pa je zmrznjena, jo odtalimo v posodi z malo vode. Vodo, ki jo rabimo za kuhanje špinacije, uporabimo tudi za zalivanje riža. Ko je riž mehak, mu dodamo narezane hrenovke in vse skupaj še malo prevremo. Nazadnje primešamo še sesekljano špinaco, če pa je bila zmrznjena, je že tako drobno zmleta.

POMENKI O GORIČAH, GOLNIKU, TRSTENIKU

in drugih krajih pod gorami (Babni vrt, Čadovlje, Letenice, Pangršica, Povelje, Srednja vas, Tenetiše, Zalog in Žablje)

(22. ZAPIS)

Vsi, ki so kakorkoli prihajali navzkriž s temi kulturbundovci, so morali Golnik zapustiti, kjer so nato zagospodovali izdajalci svojega lastnega naroda in domovine.

Šef splošne bolnišnice na Golniku je bil razpiti gestapovec dr. Samonnig, ki je razpredel po Golniku široko mrežo svojih vohunov. — Na Golniku je bila tudi močna žandarmerijska postaja pod vodstvom poveljnika Winklerja, ki je tesno sodeloval z dr. Samonnigom.

Režim na Golniku je bil zelo strog in je Golnik za tiste čase predstavljal močno nemško postojanko. Ljudje so delali pod stalno kontrolo gestapovskih vohunov in okupatorjevih hlapcev. — Kljub temu pa je na Golniku obstajala krepka organizacija OF, ki je naše partizane oskrbovala z zdravili in obvezilnim materialom. Prav tako je organizacija OF poročala o vseh važnih zadevah, ki jih je bilo mogoče v zdravilišču zvedeti.

ZVEZNI INSTITUT ZA TBC

Ker je partizanska vojska tako hitro prodirala, je ostal Golnik 'ob osvoboditvi nepoškodovan. Le glavni rentgenski aparat in nekaj instrumentarij so bežeči okupatorji še utegnili odnesti.

Dne 6. avgusta 1945 se je iz partizanov vrnil na Golnik zdravnik dr. Tomaž Furlan in prevzel vodstvo velikega zdravilišča. V kratkem je postal Golnik vodeča ustanova na področju zdravljenja TBC v Jugoslaviji. Po svoji legi in klimatskih pogojih pa velja tudi v evropskih merilih za eno od prvih.

Golnik je bil kmalu po osvoboditvi določen za Zvezni institut za TBC, kjer naj bi se vzgajali zdravniki-specialisti za vso državo. Kljub razsežnim zgradbam, ki so že stale, je bilo treba dograditi še nove prostore. Zdravilišče je prevzelo tudi nekaj drugih zasebnih stavb in jih uredilo za svoje potrebe. Tako je prevzelo nekdanji privatni sanatorij na Malijevem brdu, penzion Folakovski v Goričah, bivši Financarski dom v Goričah, penzion Slavec v Preddvoru in penzion v Tupaličah. V le-tem so bivale le ženske bolnice in hudomušni okoličani so brž vzdeli hiši ime »babilon«.

Vsekakor pa se zdravstveno in drugo osebje golniškega zdravilišča živo udeležuje kulturnega, družabnega in političnega življenja Gorič. Sicer pa ima Golnik (po štetju pred devetimi leti) kar trikrat več stalnih prebivalcev kot Goriče. Razmerje je 876:277!

BRAT REŠEVAL SESTRO

Na južnem pročelju bolniške stavbe na Golniku, tik ob vratih, ki vodijo v ambulanto, je vzdana spominska plošča iz belega marmorja z vdolano sliko padlega partizana Rodeta. Vkllesan napis pove:

NA TEM MESTU JE DNE 27. V. 1943 DAL SVOJE ŽIVLJENJE JOŽE RODE-DARČE ROJ. APRILA 1917 V RUDNIKU PRI KAMNIKU V BORBI ZA SVOBODO IN LEPSHO BODOČNOST SLOVENSKEGA NARODA SLAVA PADLEMU BORCU ZVEZA BORCEV GOLNIK-GORIČE

Pred koncem maja 1943 so se krajevni aktivisti OF skupno s partizani iz kamniškega bataliona odločili

ške bolnišnice odpeljali ranjeno partizanko Ančko Rodetovo.

Akcija, v kateri je sodelovalo devet borcev, ni uspela. Pri reševanju svoje sestre je bil ubit Ančkin brat Darče Rode-Riko (v tem smislu bo treba napis na plošči popraviti; tudi rojen ni bil Rode aprila, pač pa 25. februarja 1917). Ustrelil je Darčeta nemški žandar, ki je stražil na stopnišču.

Ančka Rode por. Semeja in njen brat Darče Rode-Riko, padel pri reševanju sestre na Golniku dne 27. maja 1943.

Darče, ki je hotel s hrabrostjo rešiti svojo sestro, je bil namestnik komandirja prve čete v Kamniškem bataljonu. — Ančka Rodetova pa še živi in žaluje za bratom, ki je žrtvoval svoje 27-letno življenje zanjo.

KONEC

Tako so se iztekli tudi ti zapisi — lahko bi jim rekli, skupaj z drugimi, tudi potopisi po ozemlju kranjske občine. Le vasi krajevnih uradov Mavčič, Zabnice in Naklega bo še treba obiskati in krog bo sklenjen.

Ne morem pa si kaj, da ne bi ob koncu teh goriških zapisov povedal tudi bridko besedo. Ko tako hodim, od vasi do vasi, se pogovarjam z ljudmi in jih kaj sprašujem — le malokdaj naletim na ljudi, ki bi bili v svoj kraj zavestno zagledani. Ni več tako imenovanih »lokalpatriotov«, v dobrem smislu seveda! Ne vedo dosti o svoji vasi, tudi zanima jih ne, kaj in kako kdo piše o njihovem kraju. Niti enega pisma (za pohvalne mi ni) s pripombami, popravki ali kritiko nisem prejel s področja goriškega krajevnega urada! Saj posameznik res ne more vsega prav vedeti, le vsi ljudje vse vedo. A sem moral po sili le vse sam vedeti...

Črtomir Zorec

(Obsežnejše je o tragičnem dogodku pisal v Nedeljskem dnevniku dne 1. julija 1973 Ivan Vidic.)

Pogled na osrednje poslopje golniškega zdravilišča — babilona — danes

Pašček da ženskemu čevlju posebno eleganco. Pri PEKU so tako oblikovali modela LARISA in KALINKA, ki ju dobite že v vseh njihovih trgovinah. Barve: rjava, modra in črna.

Cena: 259 in 329 din

Jesen je tu in prilegel se bo že toplejši kostim. Morda iz zameta? Na Kokrinem oddelku ženske konfekcije v GLOBUSU jih imajo v temno zeleni in rjavi barvi. Velikosti: od 36 do 42.

Cena: 960 din

V Centralovi DELIKATESI v Kranju se dobe kvalitetni veliki orehi. 20 dkg jih je v eni pločevinki. Uvoz s Kitajske.

Cena: 14,12 din

Če vam je, tako kot Angležem in Holandcem, pri srcu porcelan z motivi z morja ali z mlino na veter, naj vam povemo, da imajo take angleške servise naprodaj prav zdaj pri ELGU v Lescah.

Cena: servis za belo kavo 162,70 din
komplet krožnikov 462,30 din

Pred pisarno predstojnikov vpraša paznik podčastnika:

»Kam naj ga odvedem?«

Podčastnik pokaže na oblazinjena Picardova vrata. »Spet nekaj novega,« si ponavlja Jean Marc. »In ker sem na kraju, ki ga že poznam, bom to takoj opazil.« Paznik se previdno dotakne drugih vrat. Oglasi se godrnjanje, komisarjevo seveda. Kjer slišiš en sam godrnjav glas, tam ne more biti veliko ljudi, torej nič izjemnega. Paznik odpre vrata previdno kakor tat.

4

Jean Marc se je zmotil, za vrati je cela množica ljudi. Poleg komisarja in plešca, ki nenehno piše, je Belot v nepremočljivem plašču, sedeč ob Picardu, v ozadju sobe pa še dva mlajša človeka, prav tako v plaščih. Ne pozna ju, vendar zlahka ugane, da sta iz hiše. Blondel in Simon. Nihče se ne zgane, ne spregovori. Paznik razklene lisice, pozdravi in se umakne. Picard reče grobo:

»Sedi.«

Pokaže predse na enega izmed široko razmaknjenih stolov. Simon in Blondel mu sedeta za hrbet. Jean Marc ju čuti, kakor da mu slonita na ramenih. Prazen stol bo menda ostal nezaseden.

»Truflet!« ukaže Picard.

»Da, gospod.«

Odprl bo vrata, vendar ne vhodna, ki jih je sinoči prestopil Jean Marc, potem ko so ga za dve uri spravili v dvoranico...

Pojavijo se še trije ljudje. Jean Marc vidi le enega človeka, največjega, in Simon in Blondel, ki se mu tokrat resnično naslonita na ramena, morata uporabiti vso svojo moč, da ga zadržita na stolu, medtem ko zatuli:

MAČJE OKO

CLAUDE AVELINE

»Ta je! Morilec!«

Malone hkrati zavpije Mercier še bolj gromko s svojim močnim glasom:

»Tu si, nesnaga!«

Toussaint in Beauchamp ga hlastno zgrabita za roke. Kljub temu, kljub lisicam, ki so mu jih bili nataknili, preden je vstopil, se zdi, da nič ne more zadržati njegove silovitosti.

»Odlično,« prikima Picard. »Sedite tja, Mercier. In če se takoj ne umirite, bomo za to poskrbeli mi!«

V čudnem protislovju morata Toussaint in Beauchamp spraviti zverino v areno in jo hkrati zadrževati, da ne napade. Mercier sopiha in rjove, prsi se mu napenjajo pod belo srajco smokinga, ki skupaj z lisicami spominja na prisilni jopič za blazneže. Divje zavpije Picardu:

»Držite tega lopova in ga varujte pred menoj! Ničvrednega lažniveca, umazanca, umazanca!«

Jean Marc ponovi, zdaj čisto tiho:

»Ta je morilec... ta je morilec...«

Mercier je videti kakor blaznež, njemu pa se zdi, da bo zblaznel. V tej prepolni, zakajeni, preveč svetli pisarni, pred to ponorelo pošastjo ga obide spomin na Notre-Dame, na dež, noč, znova sliši tisti njegov naglas, pristrčni smeh! Njegov strah postane neizmeren, ni potrebno, da bi ga še držali; za njim je samo še Simon, Blondel je priskočil na pomoč Toussaintu in Beauchampu. Merciera zgrabijo za komolce in za vrat in ga prikujejo na stol. Picard naposled spet spregovori:

»Natanko tako sem si mislil: seznanjanje ni potrebno. Še več: drug drugega obtožujeta za zločin, ki nas zanima. Vsaj Berger; vi, Mercier, se zadovoljujete s hudimi, toda nejasnimi psovkami.«

Izzove reakcijo, ki jo je pričakoval. Mercier je bolj mirno zadihal, morda zato, da bi laže prisluhnil, zdaj pa zbnva pobesni:

»Vse, kar je prav! Psovke so nejasne! Tudi če bi našel najhujše, še bolj ostre, bi bil še zmeraj daleč od resnice! Morilec? Seveda je morilec! Meni, ki sem ljubil to žensko, kakor ni ljubil še nihče, ljubil od njenega otroštva, zmeraj v senci, meni je bilo dovolj že to, da sem smel biti njen prijatelj, da me je včasih potrebovala. Ko sem jo našel mrtvo, je bilo to zame veliko več kot umor, razumete? Ta morilec, ta potepuh, ta ničvredni mali potepuh, ki je izvelkel iz nje vsa njena čustva, vso požrtvovalnost, vse nagrade, in to na vse načine, na vse načine...«

Zdaj zdaj ga bodo oblile solze. Jean Marc šklepetaje z zobmi zašepeta:

»To ni res... To ni res...«

»Govoril boš, ko te bom vprašal,« ga opomni Picard, ne da bi odvrnil oči od Merciera. »Zdaj torej v nasprotju s trditvami v svoji pisarni priznavate svoje stike z gospodično Sarrazinovo, stike, o katerih bomo govorili kasneje, in to, da ste bili na kraju zločina?«

Mercier se je zbral. Podoben je velikim neapeljskim pevcem. Začne z monologom, ki mu ne dovoljuje, da bi odgovoril:

»Ko sem odkril truplo tako ljubljenega in zaradi svojih iluzij tako strašno kaznovanega bitja, sem predvsem hotel uničiti morilca, ga spraviti v položaj, da ne bi mogel uiti pravici ljudi, dokler ga ne zadene božja kazen!«

»Ste verni, Mercier?« podvomi Picard.

Mercier skuša dati svojemu glasu prepričljivost, ki je ne more podkrepiti z rokami, ker mu jih spenjajo lisice.

»Telega sem se zavedel v tistem trenutku resnice, gospod. Zaradi tega sem bil poslan tja! V meni je bil duh maščevanja...«

Picard da znamenje, naj mu snamejo lisice. Belot izrabi odmor in si sleče nepremočljivi plašč, ga skrbno zloži in spravi pod svoj stol. Dovolj je, da se je zganil, in že se je Jean Marcov pogled kakor zmeraj prilepil nanj. Napravi se, kot da ga ne vidi. Mercier si pomane zapestja in nadaljuje:

»Privedla me je slutnja. Gospodična Sarrazinova je ponoči, med svečano otvoritvijo *Seau Grenuja* in še preden se je vrnila domov, prišla k meni na pogovor. Sklenila je prenehati z nedovoljeno dejavnostjo, s ponarejanjem Van Gogha. Dolgo že sem jo nagovarjal, naj neha s tem, a ji žalost nisem dovolj pomagal, ker ji nisem mogel ničesar odreči. Ta podlež, ta mali ničvrednež jo je prepričal, da se je ukvarjala s tem, ker mu ona ni mogla ničesar odreči...«

V potoku teh uničujočih besed, ki zbuja v poslušalcih več kakor samo poklicno zanimanje, lahko Jean Marc ponuja le svoj bedni ugovor:

»To ni res!... Lažnivec, lažnivec, umazani lažnivec... To ni res...«

Mercier pa nadaljuje:

»Ko mu je povedala svoj sklep, se je uprl. Ni hotel ostati brez velikega denarja, ki ga je dobival za svoje ponarejanje. Stokrat mi je ponovila, da ljubi Jean Marc denar kot kak skopuh, stiskač, medtem ko sva ga midva imela le za nekaj, kar izdajaš; ona ga je zapravljala za svojo zbirko, jaz pa za ženske! On ga je kopicil...« — Mercier pljune Jeanu Marcu v obraz: »Tvoja vrečka! Govoril si ji: 'Hočem si napolniti vrečko!' Spravil si jo na varno, svojo vrečko! Toda prej ali slej jo bodo našli!«

»So jo že,« sporoči Belot.

Jeanu Marcu uide:

»Kako!«

Nihče se ne zmeni zanj.

»Oh, tem bolje,« odvrne Mercier, »to je zanj najhujša kazen! Pobesnel je, zagrozil ji je na edini način, ki ga zmorejo strahopetci: da jo bo izdal! Če naslednji dan, v nedeljo, preden odide, ne bo odstopila od svoje odločitve in to zajamčila z veliko vsoto, da jo bo takoj ovadil!«

Jean Marc je zaprl oči. Njegove ustnice ponavljajo: »Ni res... Ni res...« a nihče ga ne posluša. Mercier nadaljuje:

»Pomiril sem jo. Vedoč, kako nizkoten je ta potepuh, sem ji svetoval, naj mu zagrozi še sama. Dejal sem ji: 'Prepričajte ga, da nas je veliko in da mu nič ne reši kože, če nam boste vse zaupali!' Niti pomislil nisem, da bo reagiral tako brezumno! In vendar sem moral nekaj slutiti, ker sem se v nedeljo, okoli pete ure nenadoma namenil k njej.« — Glas mu preide v šepet: —

»Vse je bilo končano.«

»Kdo vam je odprl?« vpraša Picard.

»Vhodna vrata so bila priprta.«

»In mrežasta?«

»Imel sem ključ.«

»Nič drugega?«

»Ne.«

»Glej no,« pripomni Picard. »In kje ste našli žrtev?«

V letu 1975 bo Prešernova družba izdala za svoje naročnike naslednje knjige iz redne letne zbirke: Prešernov koledar 1976, roman Bena Zupančiča Plat zvona, roman Milene Mohorič Hiša umirajočih, mladinsko povest Frana Milčinskega Ptčki brez gnezda, priložnik Higiena in kozmetika. Zbirko bodo člani prejeli broširano za 70 din, vezano (koledar bo broširan) pa za 100 din. Člani, ki bodo imeli plačano članarino do 30. junija, bodo prejeli še knjigo Miška Kranjca Povest o dobrih ljudeh. Vse knjige iz te zbirke bodo prejeli člani hkrati v mesecu novembru 1975.

Vpišite se v Prešernovo družbo pri vašem zaupniku ali pa naravnost na naslov: Prešernova družba, 61000 Ljubljana, Opekarska-Borsetova 27.

Zlato pa sir pa – kravji bal

Bohinj, gorska dolina v osrčju višjih vrhov Julijcev. Bohinjci so slovenskega planšarstva. In Bohinj, naše gorsko turistično disce s skoraj stoletno tradicijo. Kravji bal – simbol današnjega gibanja bohinjskega planšarstva in njegove turistične tlake.

Bohinj je najstarejša prisotnost človeka na gorski pokrajini, kjer je malo za primernega sveta (komaj 2%), človek prisiljen, da je širil svoj življenjski prostor visoko v območje visokih vršacev. Iskanje planinskih pašo živine pa rudarstvo sta bila gori. Skozi stoletja je bilo gospodarstvo v usodni odvisnosti od izrabe planinskih pašnišči. Od sredine maja pa do trde zime, do sv. Martina (11. novembra) so sledili pastirji s svojimi tropi in mladi, ki se je selila iz spodnjih na planine in od tod na najvišje planine pod Triglavom, kakršne so v Tosco, Velo polje, Dedno polje, Ovčarija, Viševnik in proti je so se spet postopoma umikali in se zimi v smeri navzdol. Po leta so torej bohinjski majerji majerice ostajali s svojimi tropi na stran od svojih stalnih bivalšč. Življenjska nuja, boj za obhale so jih znova in znova gnali po poteh, ki so jih utrile stopenj prednikov že v daljni preteklosti. In ta nuja jih žene, žene jih še danes, čeprav je takih Bohinjcev le še peščica. Ni to starokopitstvo, ni le ljubezen do planin, do živine, ki ga zaživijo tam gori, saj je planjeno s trdim delom in nenehno delo za živino, ki jo sprejmejo v mladi vodo, da je s propadanjem planšarstva v kali nagnita bohinjska živinoreja in sirarstvo.

Nismo kmetijski strokovnjaki, da bi pokazali Bohinjcem izhod iz stiske njihovega kmetijstva. V hlevski živinoreji, ki naj bi jo rešila, Bohinjci ne vidijo prave poti. Njihove obdelovalne površine so preskoke ali pa prenaporne in neprimerne za sodobno obdelovanje, da bi mogli iz njih iztisniti zadostne količine živinske krme. Umetna krmila z nezajezjenimi cenami spričo strogega družbenega nadzora nad cenami vsega, kar prigarata kmet, tudi ne razganjajo oblakov nad bohinjskimi živinorejci. In vseh bohinjskih krav tudi ne morejo s kamioni zvoziti na letno pašo na Jelovico, kot se to dogaja zadnje leto! V teh svojih težavah, ki po vsej logiki razvoja in posledic niso in ne bodo samo bohinjske, se čutijo gospodarji osamljeni nerazumljeni. Kdo bo Bohinjcem poiskal izhod, ki ga bodo sprejeli? Kdo bo ta izhod tudi gmotno podprl? Kdo bo gospodarjem pomagal, da bodo vztrajali pri svoji tradicionalni dejavnosti, ki ima brez dvoma tudi širši družbeni pomen? V sosednjih alpskih deželah so take izhode poiskali, seveda ne brez širših družbenih podpor (ki so jih bili od leta 1873 pa vse do desetletja po drugi vojni deležni tudi bohinjski planšarji). Zdaj je še čas, zdaj v Bohinjcih še ni do kraja zvođenelo prizadevanje, da vztrajajo pri tradiciji. Treba je poiskati novo obliko in način, ki se bosta skladala s samoniklimi izkušnjami bohinjskih gospodarjev – te niso od muh – in prijeli bodo. Kar je pametno, Bohinjec sprejme, to je že večkrat dokazal na svoji zgodovinski poti.

Ko so v sedemdesetih letih preteklega stoletja avstrijske oblasti ob osebni vnemi Janeza Mesarja, župnika v Boh. Bistrici, začele uvajati

umnejše sirarstvo, so bohinjski kmetje hitro spoznali njegove prednosti in nove koristi, ki jim jih je to sirarstvo prinašalo. Močan val zadružništva je tedaj zajel bohinjske živinorejce. Združeni v nove gospodarske skupnosti – sirarske zadruge so začeli po vseh vaseh in po planinah graditi skupne sirarske obrate, nove vodne napeljave in izboljševati gonske poti. Začela se je organizirana trgovina s sirom, ki je prinašala domačinom najpomembnejši vir dohodkov. Šele z razvojem bohinjske železnice (leta 1906) se je ob živinoreji s sirarstvom razvila močna lesna trgovina, ki je poslej pomagala k dvigu gmotne ravni bohinjskega kmeta. Živinoreja s planšarstvom je izoblikovala tradicionalne trdne interese in gospodarske skupnosti, kakršne so bile v preteklosti pašne srenje, v okviru katerih so se začele pred sto leti oblikovati sirarske in mlekarne zadruge in njihovi člani so se v resnici čutili kot ena sama delovna in samoupravna družina, ki ni bila gluha za koristne pobude, ki so prihajale od zunaj. Zavest pripadnosti takim skupnostim je torej med Bohinjcij tradicionalna in živo zasidrana še danes. To so gotovo ugodna tla za sodobna prizadevanja v tej smeri. Bohinjci jim bodo nedvomno pritegnili, čeprav bi nove združbe imele drugačno obliko in ime, da bi le videli, da imajo v resnici v njej svoje pravo mesto in svoj glas.

In kakšna je vizija obstoja bohinjskih kmetij? Vsa modrovanja, ki sem jim letos prislunila po bohinjskih domovih in stanovih v planinah, bi mogla izraziti z besedami izkušenega in razgledanega bohinjskega kmeta: »Planšarstvo in turizem bi si morala podajati roke. Oboje je treba gojiti. V tem vidim bodočnost in obstoj naših kmetij. Koristi od gozda so zdaj za kmeta manjše. Z vključevanjem v industrijo ne bi smeli iskati rešitve bohinjskemu gospodarstvu. Treba je izkoristiti tudi možnosti, ki jih naša družba daje v obliki posojil. In kmetje bi morali imeti več besede v gospodarskih organizacijah, tako bi morda rešili tudi vprašanje našega planšarstva.«

Pa kravji bal! Ta bi naj ne bil več le kulisa za tegobe, ki peste bohinjskega planšarja. Naj bi ne bil več zamena za pravi kravji bal, ki so ga v prejšnjih časih prirejali češnjanski gospodarji svojim majerjem, ko so se ob koncu septembra s svojimi tropi vrnili z višinskih planin in prinesli s seboj na tisoče kilogramov sira. Češnjanski kravji bal je bil v resnici izraz veselja in zadovoljstva nad uspehi dela majerjev ob vrnitvi

Kravji bal (Ukanc, 1967): prikaz starega načina nošenja sira iz planin v dolino.

s planine. K Tomaževcu na Češničco je ta dan drlo vse staro in mlado, iz zgornje in iz spodnje bohinjske doline. Ves Bohinj se je veselil skupaj s češnjanskimi majerji in gospodarji in rajali so pozno v noč. Tako je bilo še v obdobju med obema vojnama. Okrog leta 1925 je prevzel organizacijo te prireditve hotel Zlatorog. Majerji in natakariji zaposleni po bohinjskih hotelih naj se ob koncu svoje delovne sezone skupaj povesele – tako so modrovali bohinjski gostinci in začeli prirejati kravji bal v Ukancu. To je bil še vedno bohinjski praznik, ki ni imel namena privabljati zunanega občinstva, le da so se namesto v Češnjici začeli Bohinjcij zbirati v Ukancu. Z vozmi in peš so hodili tja. Navrtnejci iz Bohinjske Bistrice je tudi z avtobusom hodil po bohinjskih vaseh in vozil domačine na novi kraj veselja. Po vojni pa je bohinjski kravji bal v marsičem dobil novo podobo in zlasti povsem novo funkcijo. Postal je – zdaj že tradicionalna turistična prireditev, ki privablja v Ukancu na eno izmed nedelj v septembru vse več gostov, ki puste bohinjskim gostincem kar precej cvenka. Ta dan si morete na štantih v Ukancu kupiti pravi bohinjski sir, ki ga v turistični sezoni zamašate v bohinjskih trgovinah. In samo na ta dan morejo prodati svoj sir, ki so ga pridelali v planinah majerji sami. In letos ga ne bo malo! Samo v pašni srenji Studor – Stara Fužina ga bodo – po predvidevanjih ob začetku planinske paše – pridelali vsaj za vrednost sedem milijonov dinarjev. Odkar so pred dvema letoma prenehali siriti na planinah poklicni sirarji, sira z bohinjskih planin ne boste dobili v redni organizirani prodaji (kot se je to dogajalo med leti 1873 do 1973!). Sirarski strokovnjaki pravijo, da ni po jusu. Potrošniki bi morda sodili drugače.

Ko pišem te vrstice, sem z mislili pri Kuharjevi Micki z Ovčarije, pri Posodnjekovi Cilki in Hlipovi Micki ter sirarju v Lazu pa pri Odarjevem Janezu in triinosemdesetletnem Zetkovem očetu, ki sta letos planovala na Viševniku, pa pri vseh tistih Bohinjcij in Bohinjkah od Jereke do Stare Fužine, ki so mi letos toliko zanimivega povedali.

Anka Novak

Prilagam pesem, ki jo je Franc Cvetek, p. d. Ukanc iz Studorja napisal pred nekaj leti za kravji bal.

Kmečki fant se je odločil, da bi kmalu se poročil, uprašna znano mu vaščanko, lepo in stasito Anko.

Al' me moreš rada imeti, kot bodočega moža objeti, doma imam krave, kure, svinje, nujno je treba gospodinje.

Anki vseč je fantov klic, pa pove mu po pravic', obljubiti mi pa moraš, da me v vseh stvarih ubogaš.

Jaz bi te že rada imela, če b' ne imel preveličga hleva, saj si čeden, čil in zdrav, ne maram gleštati pa krav.

Avto, služba in penzjon, za nevesto je zdaj poklon, če se z živino boš bahal, boš še dalje stric ostal.

Mamici sem obljubila, da bom takega dobila, ki me za poročni dar, z avto pelje pred oltar.

Prodaj krave, kupi avto, pa še mal' boš mešal mavto, iz hleva uredil boš garažo, jaz si kupim pa masažo.

V turističnem letu, nabaviva še malo cvička, pa bova žvela kakor tička.

Planšar poslušaj, vse ga mine, še zmiraj hodi peš v planine. Dragi planšar le brez skrbi, ob Anki bi dobil po grbi.

rajski glej eno tako Minco, ki bo imela rada ž'vinco. Planšar vid' na stara leta, kako usoda z njim' pometa,

nekaj slavna planšarija, se v hudih krčih zvija. Planšar pa korajžno vztraja, še naprej teleta vzgaja,

morda še za take dneve, ko ljudje b' do lačne reve. Zdaj premalo nas poznajo, tist', ki so včasih prišli v stajo,

pa so djal' prijatelj naš, prišli smo, saj nas poznaš, daj nam kravo in teleta, ker je v stiski naša četa.

Raznovrstni so poklici, ki planšarjem sede na špici, skrbje, da imajo čedne hlače in precej visoke plače.

Vsi pošteni državljani, zabavajmo se kakor lani, usakemu se v hlačah tresse, kaj reforma mu prinese.

Jutri in pojutrišnjem bo turistično društvo Bohinj-jezero že enaindvajsetič pripravilo tradicionalno prireditev kravji bal. Jutri popoldne ob 14. uri bo na prireditvenem prostoru v Ukancu najprej srečanje s planšarji, na katerem bodo bohinjski planšarji pokazali, kakšno je v poletnih mesecih njihovo življenje. Nedeljska prireditev pa se bo začela ob 11. uri na istem prostoru. Takrat bodo v programu sodelovali godba na pihala iz Gorij, folklorni skupini iz Bohinjske Bistrice in Škofje Loke in tamburaši osnovne šole Janeza Mencingerja. Domačini bodo postregli s pravih bohinjskim sirom, oba popoldneva pa bo skrbel za prijetno razpoloženje ansambel Gorenjci.

Turistično društvo je s hoteli Alpetour Bohinj ob tej priliki pripravilo poseben paket kravji bal. Za 160 do 175 dinarjev bodo gostje lahko že danes dobili večerjo in prenočišče, jutri zajtrk, kosilo, večerjo in prenočišče in v nedeljo zjutraj še zajtrk. Prav tako pa bo moč dobiti enodnevni polni penzion za 80 do 90 dinarjev.

Vsem obiskovalcem Bohinja in prireditev jutri in pojutrišnjem turistično društvo tudi priporoča, da obiščejo in si ogledajo nekatere bohinjske zanimivosti kot so slap Savice, vintgar Mostnice, Planšarski muzej v Stari Fužini in druge. Vsem tistim, ki bodo prišli v Bohinj s svojimi avtomobili, tudi sporočajo, da so poskrbeli za parkirne prostore in v šali pristavljajo, da so naročili lepo vreme.

A. Z.

Industrija bombažnih izdelkov, Kranj
razpisuje javno licitacijo za prodajo rabljenih električnih motorjev raznih moči, stikal in odpihovalnih sesalnih naprav
Licitacija bo na sedežu podjetja v ponedeljek, 29. septembra 1975, ob 10. uri za družbeni sektor in v torek, 30. septembra 1975, ob 10. uri za privatni sektor. Ogled materiala je možen 1 uro pred začetkom licitacije.

Mesec gospodinjske tehnike v prodajalnah Jugotehnike od 10. septembra do 10. oktobra 1975

10 % popust
na gospodinjske stroje in TV aparate Gorenje, črno-bele TV aparate Iskra in Riz ter na zamrzovalne skrinje LTH

Izkoristite ugodnosti popusta v mesecu tehnike in nas obiščite v prodajalnah Jugotehnike v Kranju, Tržiču in na Bledu.

JUGOTEHNIKA

Gradnja pokritega bazena v Železnikih hitro napreduje. Prvi kopalci naj bi se v njem namočili že za letošnji praznik republike. — Foto: KF

Pokrit bazen v Železnikih

Železniki v Selški dolini so eno najmlajših, a prav gotovo tudi najživahnejših slovenskih mestec. Prebivalstvo v njem se je v zadnjem desetletju skoraj podvojilo. Z njegovo rastjo pa se žal vzporedno ni razvijala infrastruktura. Tako v »novem« mestu še ni blagovnice, niti večjega gostišča, kaj šele hotela. Že v bližnji prihodnosti se bodo vse te pomankljivosti vendarle skušale odpraviti. Za začetek so se prebivalci Železnikov in okolice odločili, da v kraju zgradijo pokrit bazen.

Ko sem obiskal gradbišče, so delavci ljubljanskega podjetja Tehnika, ki je skupaj s svojimi kooperanti izvajalec del, polagali lesene cepljene nosilce. Ostrreže je izdelalo podjetje za predelavo lesa Hoja iz Ljubljane. Vodja montaže nosilcev Janez Rupar je povedal, da so prek dvajset metrov dolge nosilce izdelali in oblikovali v domačem podjetju in na svojih strojih. Največjo težavo jim je predstavljal prevoz po Selški dolini. Tako dolgih kosov lesa namreč po ozki in vijugasti cesti proti Železnikom ni ravno enostavno prevažati.

Leseno ogrodje pokritega bazena je premazano s tremi vrstami »sandolina«. Nazadnje pa bo prekrit les še s protipožarno snovjo »varles«. Kot zanimivost je potrebno omeniti, da je bilo s to maso premazano tudi ostrreže parketarne v Verdu na Notranjskem, kjer je pred nedavnim izbruhnil požar. Strokovnjaki so

takrat menili, da bi se ob verdniskem požaru železna strešna konstrukcija že zdavnaj zrušila, medtem ko je lesena, premazana z »varlesom« kljubovala požaru.

Vodja gradbišča Stefan Žun je povedal, da dela potekajo popolnoma po načrtu. Edina ovira doslej jim je bil prekop ceste ter premetitev voda visoke napetosti. Kranjsko cestno podjetje je namreč dovoljenje za prekop izdalo šele po dveh mesecih. Prav zato je nastala zamuda štirinajstih dni, a zdaj dela že spet potekajo po načrtu.

Bazen in notranji prostori bodo ogrevani iz Alplesove toplarne. Vendar pa bo potrebno toplovod, da bi seveda lahko dela v prvih mrzlih mesecih potekala normalno, zgraditi čimprej. Delavce v zadnjem obdobju namreč čakajo še nekatera zahtevna dela. Tla okoli bazena bodo po načrtu obložena s posebno gumo, sam bazen pa s kvalitetno plastiko, ki jo bodo Železnikarji kupili pri priznanem italijanskem podjetju.

Na gradbišču bazena je zadnje dni izredno živahno. Objekt gradi prek petdeset delavcev ljubljanske Tehnike, s sabo pa imajo tudi najmodernejšo tehnično opremo.

Stavba bo po obliki in barvah povsem blizu alpski arhitekturi in se bo odlično vklapljala v okolje.

Po vsemu sodeč se bodo prvi kopalci lahko namočili v bazenu v Železnikih že za letošnji dan republike. KF

Pomlajena starka

Mladostni polet in jeklena volja osivelih mož sta stoletno stavbo spremenili v dom upokojuencev

V Sloveniji je okrog 90 domov društev upokojuencev in tem se je pred kratkim pridružil še dom društva upokojuencev Žirovnica. Res je bilo potrebne dosti volje, dokler niso uresničili načrta od odkupa stavbe do preureditve v dom. Stavba je menda stara sto let. Celotno preureditev so opravili upokojuenci; največ s prostovoljnimi delom ali pa po zelo nizkih cenah. S finančnimi sredstvi so priskočili na pomoč društvo upokojuencev SRS, številna podjetja, med njimi je na prvem mestu Železnarica Jesenice, in občani krajevne skupnosti Žirovnica s prostovoljnimi prispevki.

Slovesnosti ob otvoritvi so se udeležili številni občani. Slavnostni govor je imel Anton Zupan, ki je poudaril pomen doma za 400 upokojuencev s področja krajevne skupnosti, in nadaljnje naloge, da ustanovijo več rekreacijskih sekcij kot so balinanje, pevski zbor, šahovska, dramska itd. V programu so še sodelovali godba na pihala iz Lesc, pevski zbor društva upokojuencev z Javornika, učenci osnovne šole iz Žirovnice in člani društva upokojuencev s priložnostno igro Posredovalnica za delo, v kateri so nastopile

samo upokojuenke v režiji Julke Dolžanove.

Na slovesnosti je podpredsednik republiškega odbora upokojuencev Jože Jurač čestital upokojuencem k uspehu, posebno zahvalo pa je izrekel dolgoletnemu predsedniku društva Jožetu Vidicu, kateremu je v imenu republiškega odbora izročil diplomu, priznanje za požrtvovalno delo v korist društva.

Po otvoritvi je bila veselica s srečelovom, žal je dež kmalu pregnal udeležence, drugi pa so v novih prostorih nadaljevali s slavljenjem. J. Vidic

Dom upokojuencev

V novem domu upokojuencev na Plavžu, ob potoku Jesenica, je trenutno 47 oskrbovancev, dom pa jih lahko sprejme 120. Dom je izredno lepo in moderno opremljen: ima skupno jedilnico, sobo za obiske, klubske prostore, knjižnico, prostor za ure po večerji, ko si oskrbovanci lahko ogledajo program na barvnem televizijskem sprejemniku. Dom z balkoni ima tudi dvigalo, kletne prostore, centralno ogrevanje.

Vsaka soba, garsonjera, je opremljena, nekaj manjših stvari pa si oskrbovanci lahko prinesejo tudi s seboj. Oskrbovalni dan stane 75,20 dinarja s štirimi obroki hrane ter z drugo oskrbo. V domu je zdravnik, dovoljeni so obiski. Če je kdo odsoten, ne plačuje oskrbnine, le režijske stroške.

Nekaj je samoplačnikov, nekaterim pa znesek do predvidene mesečne oskrbnine plačuje občinski odbor ZZB NOV, ali druga organizacija ali občina. V domu je pet nekdanjih borcev oziroma aktivistov. Za nepokretne je za dodatno nego treba plačati nekaj več.

V dom upokojuencev se vseljuje skoraj vsak dan, saj je zdaj le do polovice zaseden. Nekaj negodovanja je zaradi tega, ker ne morejo s seboj prinesiti tudi svoje opreme, nekateri pa se tudi pritožujejo zaradi visoke oskrbnine. Vendar pa je oskrbnina v realnem okviru in ne presega dejanskih stroškov.

Ker je dom finančni stanovanjski sklad društva upokojuencev pri regionalni skupnosti, sprejemajo v dom le občane mesta Jesenic. D. Sedej

Otroški živžav na zelenici

Naselje pri Vodovodnem stolpu sodi med urbanistično najlepše urejene predele Kranja. Za vse je poskrbljeno. Široke ceste, parkirni prostori, garaže, trgovina, bife, mesarija, frizer, zelenice in drevesa. Le na otroke so pozabili. Ne sicer popolnoma. Med stolpnici v Ulici Moše Pijadeja in med bloki na Šorlijevi ulici sta kakor s šestilom zarisana dva betonska kroga, napolnjena s peskom in mivko. Za otroke zelo neprivlačna zadeva. Zato so otroci povsod; na zelenicah, na cesti, med parkiranimi avtomobili. Tam, kjer jih odrasli ne preganjajo. Povsod in nikjer.

Letošnje poletje pa je na »igrišču« in na zelenici med stolpnici v Ulici Moše Pijadeja začelo rasti pravo otroško igrišče. Z gugalnicami, košem, drevesom za plezanje in klopki, kamor lahko sedejo starši, ko pazijo na nemirno mladež. Kako je prišlo do gradnje igrišča? Kdo je dal pobudo? O tem sem se pogovarjala s predsednikom odbora za gradnjo Francem Slabetom.

»Pobudo je pred lanskimimi dopusti dal hišni svet v ulici Moše Pijadeja 48. O tem smo obvestili tudi druge hišne svete in imenovali poseben odbor, v katerem so predsedniki svetov. Potem pa je navdušenost zamrla. Letos spomlad pa so začeli otroci zbirati star papir za igrišče. Izkoristili smo priložnost in se hkrati z otroki obrnili na stanovalce stolpnice

Med stolpnici v Ulici Moše Pijadeja so stanovalci uredili otroško igrišče. — Foto: F. Perdan

za denarno pomoč. Odziv je bil nad pričakovani. Zbrali smo skoraj milijon starih dinarjev.

»Kako ste določili lokacijo igrišča? Slišati je bilo namreč tudi pritožbe, češ da bo sedaj konec z zelenico.«

»V urbanističnem načrtu je prav na tej zelenici predvideno otroško igrišče, ob garažah pa igrišče za odbojko in igrišče za košarko. Poleg tega pa še več igrišč za manjše otroke. Vendar je ostalo le pri načrtu, ker je zmanjkalo denarja. Zato smo se pri določitvi mesta za igrišče držali urbanističnega načrta. Posvetovali smo se tudi z Zavodom za urejanje parkov in zelenic. Našo pobudo je takoj podprla tudi krajevna skupnost, ki je za igrišče prispevala 8.900 dinarjev.«

»Kaj ste naredili?«

»Kupili smo 6 sedežnih gugalnic, visoko kombinirano gugalnico, 2 koša za košarko, drevo za plezanje in 8 klopki. Igrala smo deloma namestili na starem igrišču in deloma na zelenici.«

»Igrišče je ob zelo prostorni občini zaprosili, da bi v tem delu ce Moše Pijadeja omejili hitrost 40 km na uro in postavili ustrezne znake, ki bo voznike opozarjali na otroke na cesti. Naši prošnji so bili odobreni. Poleg tega pa smo se odločili, da bomo kot varnostni pas ob igrišču zasadili živo mejo. V te namene skupnost otroškega varstva je prispevala 4000 dinarjev. Gradnja bomo zasadili tudi po zelenici, ki ruša ne bi preveč poteptala.«

»Bodo dela s tem končana?«

»Nekaj denarja je še ostalo, bomo tudi kup gradbenega materiala (pesek, opeke), da bodo otroci »gradili«. Radi bi uredili hribček za sankanje. Sedaj se mlajši sankajo po cesti, ki vodi do garaže. Hkrati pa bi želeli, da pobudi odzvali tudi občani in v drugih koncih naselja.« L. Bogič

Izlet za invalide

Komisija za rekreacijo invalidov pri društvu invalidov Kranj bo tudi letos priredila izlet za svoje člane. Letos so se določili za dvodnevni izlet v Stubiške toplice z ogledom Kumrovcva in spomenika Matiji Gubcu. Izlet bo 18. oktobra. Prijave sprejemajo v pisarni društva do 10. oktobra. A. Ž.

Jesen in zamrzovalna skrinja

Vrhovi macesnov že rumene, tu in tam že klatijo orehe, gobarji so že našli prve ajdovčke v gozdu, trznice so se pobarvale s papriko, kostanj bo zdaj zdaj razpokal... Skratka, jesen je tu, vsa polna, sočna in bogata. In kam bi drugam z vsem tem obiljem, če hočemo, da nam bo kaj ostalo za čez zimo, kot v zamrzovalno skrinjo?!

Spet smo se oglasili pri naši Eli Kovačič, gospodinjski učiteljici iz Domžal, ki strokovno sodeluje z Loško tovarno hladilnikov in nam daje cenjene nasvete okrog zamrzovanja živil. Tokrat smo jo pobarali o zamrzovanju zelenjave, ki jo pravkar pobiramo z vrta, in sadja.

Takole je Ela naročila, naj napišemo našim gospodinjam: »Ne ostanite čez zimo brez paprike. Izdolbite jo, očistite, embalarajte za eno kuho — navadno paprike skuhamo več naenkrat, ker je potem prevrta še boljša — napolnile jo bomo pa takrat, ko bodo pri hiši kolone in bo mesa na pretek. Zavedati se moramo, da je prostor v skrinji dragocen in polnjene paprike zavzamejo dosti več prostora. Lahko zamrzujemo tudi neblansirane paprike, vendar taka zavzame prav toliko prostora kot že polnjena. Če pa jo za 1 minuto blanširamo, na hitro ohladimo in skrbno stisnemo, je lahko neprimerno več damo v vrečko.«

»Med gospodinjami teče velikokrat pogovor o zamrzovanju zelenjave, kot na primer stročjega fižola itd. Nekateri menijo, da je bolje, če se ga ne blanšira, druge pa spet trdijo, da ga je vsekakor treba blanširati. Kaj pravite vi o tem?«

»Stročji fižol moramo obvezno blanširati; za mlad, mesnat fižol zadostujeta že dve minuti, sicer so pa potrebne štiri. Prav tako je s korenjem in drugo gomoljasto zelenjavo. Listnato zelenjavo, kot na primer špinac, cvetačo itd. pa blanširamo le eno do dve minuti.

Zelenjava namreč vsebuje fermente, ki pospešujejo razne kemijske procese, predvsem vrenja. Ta so nam včasih dobrodošla, pri zelenjavi, ki jo zamrzujemo, pa se jih bojimo. Fermenti so za mrz namreč zelo neobčutljivi in zato lahko delujejo tudi pri nižjih temperaturah, kar seveda negativno vpliva na kvaliteto shranjivosti. Zaradi tega na primer tudi slab okus in vonj neprevretega stročjega fižola, pa še bolj zrnati je in dalj časa ga je treba kuhati.

Občutljivi so pa fermenti za višjo temperaturo, zato jih s kratkotrajnim prevretjem na površju hitro uničimo in tako zavarujemo kvaliteto shranjivosti. Le zelene in zelene petersilja ni treba obariti.

Pri kapusnicah — rdeče, belo zelje, brstični ohrov — bi omenila še to, da sicer rade napanjajo, če pa jih blanširamo in zamrzujemo, pa v veliki meri to lastnost izgube in jih tudi občutljivejši želodci lahko prenašajo.

Četudi imamo dobro klet, kjer lahko rdečo peso ohranimo surovo prek zime, je skuhanja in zamrzovanja rdeča pesa še vedno boljše.

Pričakujemo bogato gobjo letino, zato ne pozabimo, da se gobe v skrinji zelo dobro obnesejo. Shranjujemo le zdrave gobe. Očistimo jih, blanširamo, hitro ohladimo in embalarimo.

Ne pozabite pripraviti za zimo zalogo češpelj za češpljeve cmoke. Shranjujemo cele sadeže, sicer se nam testo razmoči. Tudi boljše arome dajejo, če jih kuhamo s pečkami. Če shranimo že narejene cmoke, damo ob uporabi zamrznjene v krop, sicer se nam razkuhajo.

Naj vas ne moti, če paradiznik v skrinji izgubi svojo čvrstost in je zato manj uporaben za samostojno solato, ohrani pa visoko vitaminsko vrednost, bogato aromo in barvo in je odlični dodatek vitaminsko revnejšim zimskim solatam.

Če ste zamudile zgodnjo poletno kolerabico, je za skrinjo enakovredna tudi jesenska. Shranimo jo lahko z zelenjem ali brez. Seveda jo tudi blanširamo. Odlična je za različne zelenjavne juhe, pa tudi kot dodatek omakam.

Tudi zeleno fižolovo zrnje, ki morda ne bo več popolnoma dozorelo na fižolovkah, in bob, ki ga tudi še vidimo po njivah, lahko

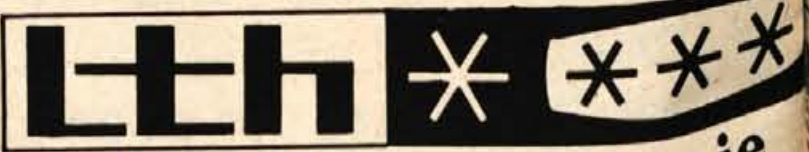
shranimo v skrinjo. Z njim namo kot s stročjim fižolom, tega blanširamo približno 4 minute.

Če ste imele drugo setev kolerabice, se ga še vedno izplača shraniti v skrinjo. Ne pozabite blanširati.

Grozdje, ki se tako bogato nabirajo na stojnicah, prav tako lahko zamrzujemo. Vitaminsko vrednost in aromo ohrani, čvrstost izgubi, zato za zobjanje ni primerno ter oddaljenega dodajatek sadnim solatam in že kuhanim kompotom.

Naj ponovno opozorim na kolerabico, ki jo zamrzujemo v sezona nesnosti bo tu. Izkoristimo jo za pripravo jajčnega omakam, ki se v skrinji odlično ohrani.

Tako, drage gospodinje, shranite svoje zelenjave v skrinji svoj črni rob — črto, do koder sme nalagati živila v skrinji. Pustite še malo prostora za kolerabico. O tem pa prihodnjic.

Zamrzovalne skrinje prijateljice gospodinjstvom

PROJEKTIVNO PODJETJE KRANJ
Izdeluje načrte za vse vrste visokih in nizkih gradenj. Razpolaga z načrti tipskih projektov stanovanjskih hiš in gospodarskih poslopij.

Prodaj
 SILOKOMBAJN FORD.
 Janez, Hotemaže 31 5067
 eno leto stare KOKOSI
 v kokoši za zakol. Strahinj
 5071
 ekscentrično 16-tonsko
 SKALNICO. Mencinger Vlado,
 68, Lesce 5080
 na olje EMO 8 prodam.
 Levstikova 1, Kranj 5095
 barvni TELEVISOR GO-
 961 TST. Šubic, Naklo 67
 5096
 trajno žarečo peč KUP-
 BUSCH. Letence 17, Golnik
 5097
 KRAVO s teletom - si-
 ali po izbiri. Moste 77,
 5099
 GOLOBE pismonoše.
 Milan, Zg. Bitnje 134, p. d.
 5099
 GAJBICE. Gorjanc, Je-
 34, Kranj 5100
 dobro ohranjeno dvodel-
 MARO, električni in kupers-
 STEDILNIK ter PEČ na
 Ogljed vsak dan od 15. ure dalje.
 Hafnerjeva pot 10 B, Kranj
 5101
 prodam skoraj novo traj-
 rečo peč KUPERSBUSCH in
 rabljeno 3 KW termoakumula-
 PEČ. Naslov v oglašnem
 5102
 eno leto staro TELICO in
 VO po teletu. Podreča 22,
 5103
 KREDENCO poceni pro-
 Sorlijeva 27, stanovanje 14,
 5104
 BUKOVO OGLJE,
 - 10 m ter »FREZAR« za
 pasquali. Naslov v oglašnem
 5105
 prodam industrijski PLE-
 STROJ znamke SUPER
 8/100. Možna tudi zame-
 z manjšim gospodinjstvom.
 Marija, JLA 5, Piran 5106
 400 kg težkega VOLA.
 5107
 mlado KRAVO bohinjko
 Kvitivjo. Kelbl Alojz, Boh. Bela
 5108
 TAPETNIŠKI STROJ
 inje in odvijanje žime. Rautar
 Lesce, Šobčeva 13 5110
 STISKALNICO za sadje,
 vivost 100 litrov. Pivka 9,
 5111
 RAT ZA INHALIRANJE
 je astmatične bolnike), nem-
 amke INHALIERBOY - nov
 jen, ugodno prodam. Andrej
 Radovljica, Prešernova 17
 5112
 črno-bel TELEVISOR
 NIS BISER v garanciji. Infor-
 na telefon 24-724, Kranj 5113
 zelo ugodni ceni prodam dobro
 njeno dnevno OMARO. Ogljed
 dan od 15. ure dalje. Demšar,
 kova 88, Kranj 5114
 mlado KRAVO tik po
 in VOLA - simentalca, spo-
 ga za vsako težjo vožnjo ter
 ohranjeno KOSILNICO BCS.
 Višelnica 15 nad Zg. Gorjani
 5115
 KRAVO s teletom. Zg.
 180, Jakopič, Zg. Gorje 5116
 prodam popolnoma novo
 za centralno kurjavo, 25.000
 140 radiatorskih členov 604/4
 BEVI. Jan, Kidričeva 35, Kranj
 5117
 rabljen Hladilnik in
 POSTELJO (do 7 let staro-
 kelko, Zg. Bitnje 4 5118
 prodam globok otroški, italijanski
 CEK in otroško POSTELJI-
 (oboko). Šunkar, Jezerska c. 11,
 5119
 rabljeno PEČ na olje pro-
 stevčevski Duško, Mrakova 2,
 5120
 trimetrski »PUNTE« za
 ploščo, cementno OPEKO
 ca. 400 kosov in 1500 kg
 TA po ugodni ceni. Triler,
 43, Zabnica 5121
 12 m BUKOVH DRV in
 PRALNI STROJ CA-
 309. Likozar, Planina 23,
 24-766 5122
 POHISTVO za dnevno
 Ogljed vsak dan od 13. do
 Preisinger Oskar, Gubčeva 4,
 Kranj 5123
 mlado KRAVO, ki bo
 h telila. Strahinj 65, Naklo
 5124

Prodaj dve leti starega ŠKOT-
 SKEGA OVČARJA. Tatjana Men-
 cinger, Ribno 100 c, pri Bledu 5125
 Prodaj SPORTNI VOZIČEK.
 Gašperlin, Planina 1, Kranj 5126
 Prodaj novo moško ŠPORTNO
 KOLO na prestave. Tel. 25-438 5127
 Prodaj moško URO na datum in
 zimске SUKNJE. Stritar, Cesta na
 Klanec 31, Kranj 5128

Prodaj večjo količino hlevskega
 GNOJA. Čirčiče 31 5160
 Prodaj OSLA, dobrega nosača in
 vozača. Torkar, Trnje 52, Železniki
 5161

Prodaj rabljeno SPALNICO, ku-
 hinjsko MIZO in 4 stole, dvosed,
 novo oljno PEČ, električni KAMIN.
 Koman, Partizanska 46/II, Škofja
 Loka, telefon 61-850 5162

Prodaj KUPERSBUSCH ŠTE-
 DILNIK, rabljen samo 4 mesece.
 Puc, Alpska 1, Bled 5163
 Prodaj čistokrvne mlade PSE -
 nemške ovčarje. Pristov, Vrba 18,
 Žirovnica 5164

Prodaj štiri dobro ohranjene le-
 sene STEBRE za kozolec. Dvorje
 18, Cerklje 5165

Prodaj rabljena VHODNA VRA-
 TA. Grad 48, Cerklje 5166
 Prodaj borove PLOHE. Štirn,
 Praprotna polica 21, Cerklje 5167

Prodaj KRAVO s prvim teletom
 ali brez. C. JLA 41, Kokrica -
 Naklo 5168

Prodaj dve novi OKNI 140x140
 in 140x180 ter troje novih VRAT.
 Novak Franc, Prebačevo 12 5169

Prodaj TELETA za v skrinjo in
 KROMPIR. Naslov v oglašnem od-
 delku. 5170

Ugodno prodaj PERLIT, rabi-
 MREŽO, STIROPOR 3 cm, in
 »PUNTE«. Triler Marko, Pivka 31,
 Naklo, tel. 47-011 5171

Prodaj več kub. m suhih trdih
 DRVA in 2 rabljena ŠIVALNA
 STROJA - moško PFAFF, žensko
 WILSON. Tenetiše 23, Golnik 5172

Prodaj KRAVO v 5. mesecu bre-
 josti. Breg ob Savi 20 5173
 Prodaj trajno žarečo PEČ. Infor-
 macije na tel. 23-384 5174

Prodaj PEČ na olje IGNIS. Šte-
 fetova 20, Senčur 5175
 Prodaj večjo količino »PUNT«.
 Češnjek 25, Cerklje 5176

Prodaj 2 meseca stara PSICKA
 OVČJAKA. Pivka 22, Naklo 5177

Prodaj PEČ na olje EMO 6 in
 železniško TRACNICO - 5 m dol-
 go. Likozarjeva 2, Kranj 5205

kupim
 Kupim globok OTROŠKI VOZI-
 CEK. Telefon 47-131 4187
 Kupim 1 kub. m suhih smrekovih
 DESK 25 ali 30 mm. Sp. Duplje 35,
 Kleindinst Ivan 5188

Kupim KOŠARO za dojenčka.
 Naslov v oglašnem oddelku. 5145
 Kupim PLINSKI BOJLER ter
 rabljena VRATA in OKNA. Mihelič
 Francka, Golnik 25 5146

vozila
 Prodaj kompletni priključek za
 Z 101. Škantar, Kidričeva 24, Kranj
 5084

Prodaj ZASTAVO 750, letnik
 1966 za 4000 din. Informacije dopol-
 dan na telefonsko številko 25-361,
 int. 27, popoldan številka 26-479 5129

Prodaj VW 1200, letnik 1964.
 Dvorje 18, Cerklje 5131
 Prodaj dobro ohranjen VW 1200,
 letnik 1968. Drnovšek, Reteče 88,
 Škofja Loka 5132

Prodaj FIAT 750, letnik 1965, po
 zelo ugodni ceni. Naklo 194 5133
 Prodaj SIMCO 1000 special, let-
 nik 1969, cena 25.000 din. Alojz
 Meglič, Brezje pri Trziču 27 5134

Prodaj R 12. Peternelj, Kuratova
 8, Kranj, tel. 25-042 5135
 Prodaj AUSTIN 1300, letnik
 1969 - december. Perko, Tržič,
 telefon 50-388 5136

Ugodno prodaj MOPED 14 TSL.
 Ogljed vsak dan popoldan. Medve-
 šček Miro, Župančičeva 3 5137

Tovorni avto VW poceni napro-
 daj. Ogljed Kranj, Smedniška 64 5138

Prodaj MINI MORIS 1000.
 Senčur, Zupanova 6 5139
 Prodaj ZASTAVO 750, letnik
 1965 po delih. Imam vse dele. Ogljed
 vsak dan. Kropa 6 5140

Prodaj RENAULT 16, letnik
 1967. Gorenjesavska 56, Kranj 5141
 Prodaj VW KOMBI - kesonar,
 letnik 1970. Ogljed popoldan. Radov-
 ljica, Gubčeva ul. 2 5142

SIMCO 1000 GLS, 4500 km po ge-
 neralni, prodam. Ogljed od 15. do
 18. ure. Marko Jeretina, Begunjska
 8, Kranj 5143

Prodaj skoraj novo tovorno PRI-
 KOLICO za osebni avto. Domžale,
 Kolodvorska 4 5144

Prodaj dobro ohranjeno ZASTA-
 VO 750, letnik 1973. Šrimf Božo,
 Našičeva 5, Tržič 5178

Prodaj VOLKSWAGEN 1200,
 letnik 1966. Visoko 101, Karun 5179

Prodaj R 4, letnik 1965, obnov-
 ljen, cena po dogovoru. Sinko, Cesta
 talcev 17, Škofja Loka 5180

Prodaj NSU 110, letnik 1967. Ve-
 lesovska 34, Senčur 5181

Prodaj dele za NSU 1200. Lahov-
 če 30, Cerklje 5182

Prodaj ZAPOROZCA. Cegelnica
 19, Naklo 5183

ZASTAVO 750, letnik 1969, ka-
 ramboliran, prodam. Cvenkelj,
 Begunje 100 B 5184

Prodaj neregistrirano ZASTAVO
 750, letnik 1965. Voklo 70, Senčur
 5185

Prodaj ZASTAVO 850, zelo do-
 bro ohranjeno. Ogljed popoldne.
 Škrjanc, Senično 9 5186

**1. avgusta 1975 se je na
 avtobusni postaji v Kra-
 nju našla ženska denar-
 nica s fotografijami in
 614 din. Dobi se na oddel-
 ku za notranje zadeve SO
 Kranj, soba 189.**

**Najdeni so bili 4 ključi
 z obeskom. Ključi so od
 avtomobila ZASTAVA
 1300 in mercedesov obe-
 sek. Dobi se na oddelku
 za notranje zadeve SO
 Kranj, soba 189.**

stanovanja
 V Kranju iščem ogrevano SOBO
 po možnosti s posebnim vvhodom.
 Ponudbe pod »Samski« 5189

Prodaj dvosobno STANOVA-
 NJE v Stražišču z vrtom in garažo.
 Naslov v oglašnem oddelku. 5190

Prodaj enosobno komfortno
 STANOVANJE s centralno kurjavo.
 Jeseničnik, Groharjevo naselje
 11, Škofja Loka, telefon 061-320-749
 5191

V Škofji Loki ali bližnji okolici
 iščem SOBO ali manjše STANOVA-
 NJE. Nudim nekaj predplačila.
 Gantar Ciril, Malenski vrh 8, Polja-
 ne nad Škofjo Loko 5192

Dva študenta srednjih šol, neka-
 dilca, sprejemem na STANOVANJE.
 Stara Loka 79, Škofja Loka 5193

Iščem SOBO v Kranju ali okolici.
 Sotlar Franc, Rudna vas 4, Radeče
 pri Zidanem mostu 5194

Iščem dvosobno opremljeno ali
 neopremljeno STANOVANJE v
 Kranju ali okolici. Ponudbe oddati
 pod »Redni plačnik« 5195

Mlada zakonca nujno iščeta
 skromno STANOVANJE na območ-
 ju Radovljice, Bleda, Jesenic ali
 Kranja za določeno dobo - po do-
 govoru. Ponudbe pod »Nujno« 5147

Dekle išče SOBO v Kranju ali
 Škofji Loki. Ponudbe pod »101« 5148

Fant išče SOBO v Kranju ali oko-
 lici. Ponudbe pod »202« 5149

Študent išče SOBO v Kranju.
 Plača nekaj vnaprej, tudi v devizah.
 Ponudbe pod »Devize« 5150

Mlad zakonski par brez otrok išče
 SOBO ali SOBO in KUHINJO, po
 možnosti s kopalnico v Kranju ali
 okolici do 7 km. Ponudbe pod »110«
 5151

Eno- ali večsobno STANOVA-
 NJE od Kranja do Škofje Loke nu-
 jno iščeta zakonca z otrokom - za
 določen čas. Cenjene ponudnike pro-
 siva, naj oddajo svoj naslov pod šifro
 »Skromna« 5152

Študent nujno potrebuje SOBO
 v Kranju. Pugelj Janez, Kuželj 14,
 51302 Kuželj. 5153

posesti
 Prodaj nedograjeno enoad-
 stropno HIŠO, kombinacija z dvoj-
 čkom pri svetoduškem gradu. Ogljed
 dnevno po 14. uri. Cuper, Škofja
 Loka, Novi svet 14 5196

Prodaj na Mlaki pri Begunjah
 staro KMEČKO HIŠO z vrtom.
 Božič, Kamna Gorica 60, tel. 75-048
 5197

DELAVNICO ali PROSTOR, 25
 kv. m, vzamem v najem za kovinsko
 obrt, v okolici Kranja. Ponudbe pod
 »Čimprej« 5198

Prodaj 50 arov obdelovalne
 ZEMLJE. Jamnik, Trata 17, Škofja
 Loka 5154

Prodaj ZAZIDLJIVO PARCE-
 LO. Žiganja vas 10, Tržič 5155
 Kupim GARAZO v okolici Sorli-
 jevega naselja, vodovodnega stolpa,
 nebotičnika ali Pekarne. Kranj,
 Moša Pijade 11, stanovanje 9, tele-
 fon 26-911 5156

zaposlitve
 Takoj sprejemem FRIZERSKO
 VAJENKO. Frizerski salon »PUN-
 KA«, Vodopivčeva 13, Kranj 5199
 Iščem KITARISTA - upokoje-
 ca. Jezerska 27, Kranj 5200
 Sprejem otroka v VARSTVO.
 Naslov v oglašnem oddelku. 5201

obvestila
 ROLETE vseh vrst naročite ŠPI-
 LERJU, Gradnikova 9, Radovljica,
 telefon 75-610 4113
 Če želite lepo in moderno ukrojen
 plašč, kostim ali obleko, se oglasite
 pri meni. Ne boste dolgo čakali. Pri-
 poroča se dobra šivilja. Naslov v
 oglašnem oddelku. 5158

**BAGAT TEČAJ KROJENJA IN
 SIVANJA obvešča, da začne z vpisom
 v nov začetni tečaj 22. 9. 1975
 ob 15. uri ali 24. 9. 1975 ob 7. uri in
 nadaljevalni tečaj 23. 9. 1975 ob 15.
 uri ali 25. 9. 1975 ob 7. uri. Delavski
 dom, vhod 4, Kranj 5204**

ostalo
 Opozarjam osebo, ki mi je 13. 9.
 v mesnici na Primskovem vzela
 DENARNICO, naj jo vrne na na-
 slov v dokumentih, ker je bila opa-
 zovana. 5094
 Oddam lepe mlade MUCKE,
 stare 3 mesece, dobrim ljudem -
 prijateljem živali. Vprašajte: Cesta
 kokrškega odreda 26, Kranj, tele-
 fon 24-501 5159

prirejitve
 GOSTILNA KRISTOF PREDO-
 SLJE prireja v soboto zvečer ZABA-
 VO. Igrajo TRIO MATIJA. Vabljeni
 5202
 VIA »TURISTI« obvešča, da igra-
 mo vsako soboto ob 20. uri v hotelu
 KAZINA na Jezerskem. Vabi Cen-
 tral Kranj in TURISTI v novi za-
 sedbi. 5203

OO ZSMS MAVČIČE prireja
 vsako nedeljo ob 18. uri MLADIN-
 SKI PLES. Igra ansambel TIGRI.
 Vabljeni. 5021

V nedeljo, 21. IX. ob 18. uri bo v
 zadružnem domu na Primskovem
 MLADINSKI PLES. Igra ansambel
 TRGOVCI.VABLJENI!

loterija

Številke s končnicami	so zadele dobitke N-din	Številke s končnicami	so zadele dobitke N-din
84975	800	190	60
92945	1.000	640	60
31015	1.000	6120	300
331315	5.000	91690	1.000
389575	10.000		
		51	20
		76	30
		26	40
		46	40
		42366	600
		99206	800
		177446	10.000
		67	20
		45787	600
		8	10
		52898	600
		94688	800
		44408	1.000
		382028	5.000
		388588	5.000
		187028	5.000
			64
		09	30
		839	80
		469	100
		9479	500
		83519	600
		33039	600
		81199	600
		42509	800
		62929	800
		574819	5.000
		579369	10.000
		001719	150.000
			534581
			178561
			130031
			80012
			21002
			83292
			01092
			36052
			161472
			600
			800
			800
			800
			1.000
			5.000
			50
			200
			600
			800
			1.000
			1.000
			1.000
			35
			20
			15
			30
			80

ZAHVALA

Za vedno in tiho nas je zapustila mama, stara mama in teta

Marija Kosmač

Iskreno se zahvaljujem vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem, ki so jo spremili na njeni zadnji poti, ji poklonili darovane vence in cvetje in nam izrazili sožalje. Posebna zahvala dr. Radu Kuharju za zdravljenje v času njene bolezni, gospodu župniku za pogrebni obred, Zavarovalnici Sava, PE Kranj in godbi DPD Lesce.

Zalujoči: sin Vinko, sinova Milan in Janez z družinama in ostalo sorodstvo

Zgoša, Nova vas, Radovljica, 17. septembra 1975

ZAHVALA

Ob izgubi naše drage žene, mame, tete, svakinje in sestrične

Antonije Berčič
 roj. Zihertl

se iskreno zahvaljujem vsem dobrim sorodnikom, prijateljem in znancem, ki so jo v tako velikem številu spremili na njeni zadnji poti, ji darovali vence in cvetje ter nama izrazili sožalje. Posebno zahvalo izrekamo zdravnikom dr. Zrimšku in dr. Bračkovi za zdravljenje med njeno boleznijo. Zahvaljujemo se tudi č. duhovščini za pogrebni obred ter pevcem za odpete žalostinke. Hvala sodelavkam Gorenjske predilnice za venec.

Vsem še enkrat iskrena hvala.

Zalujoči: mož Franc, hčerka Marica - vdova Pavlovič ter ostalo sorodstvo.

Lipica, 18. septembra 1975

ZAHVALA

Ob izgubi mojega moža

Petra Matokovića

se iskreno zahvaljujem vsem organizacijam in društvom, ki so počastili njegov spomin, zlasti še ZB terenske organizacije in SZDL, krajevna skupnost Vodovodni stolp, Strelski zvezi občine Kranj, govornikom - predsedniku strelske zveze tov. Laknerju, tov. Toplaku, tov. Skumavcu za organizacijo in tov. Makucu. Božu s strelske družine Ivo Jokl, prav tako tov. Meti Čelesnik za poslovilne besede od hišnih stanovalcev. Vsem lepa hvala za venec, cvetje, brzojavke in izražena sožalja.

Zalujoča žena Katinka in sin Milan z družino

Kranj, 18. septembra 1975

Žitopromet Senta, skladišče Kranj
 Tavčarjeva 31
 razpisuje prosto delovno mesto
administratorke
 poskusno delo traja 2 meseca.

Pogoji: ekonomska srednja šola ali nižja izobrazba z večletno prakso na podobnem delovnem mestu.

Ponudbe sprejemamo osebno v 15 dneh po objavi v pisarni podjetja.

Pristrižene peroti tatinski družini

Komaj tri mesece je minilo, odkar so se za Alojzom Hribarjem, starim 33 let, zaprla po prestani kazni vrata zapora, že so mu spet okoli zapestij škljocnile lisice. Le-te so mu 6. septembra ob 21.30 v Sp. Besnici nadeli delavci UJV Kranj, razen tega pa tudi njegovemu tovarišu 32-letnemu Rajku Grašiču, ki ga je Hribar te tri mesece »uvajal« v svet vlomnih tatvin, goljufij in drugih kaznivih dejanj. Kriminalisti kranjske UJV so namreč odkrili, da sta Hribar in Grašič zagrešila vlom v bife Marije Živanovič v Struževem pri Kranju 24. septembra letos. Na dan pa je nato prišlo, da je bil ta njun podvig pravzaprav le zadnji člen v verigi kaznivih dejanj, ki jih je vsaj Hribar zagrešil takoj, ko je prišel iz zapora, tako rekoč na poti domov na Gorenjsko. Domov je morda rečeno kar preveč določeno, saj Hribar in Grašič, čeprav sta rojena prvi na Jesenicah, drugi v Tenetišah, nimata stalnega bivališča.

Alojz Hribar

zmanjkal ob vladu, dveh ur in pa dveh zabojev buteljki berbere pa seveda niso mogli vrniti lastnici bifeja, kakor tudi ne večje vsote denarja, tudi deviz.

Hribar in Grašič sta vlom v bife v Struževem priznala. Kriminalisti pa sedaj pišejo ovadbo, ki se bo kot kaže raztegnila na nekaj dolgih strani. Oba sta namreč dokaj odkritosrčno povedala, na kakšen način sta se te tri mesece preživljala. Če sta namreč hotela živeti »na veliki nogi«, pri tem pa ne prijeti za pošteno delo, sta morala priti do denarja na nepošten način. Obe sta se je pridružil še Stane Žitnik, ki je prav tako pred kratkim prišel iz zapora. Trojka si je zastavila dokaj obsežen načrt; iz »baze« v Sp. Besnici so hodili največkrat kar peš na pohode po vsej Gorenjski, da bi kradli, vlamjali in goljufali.

Na enem takih »izletov« poleti so se napotili na Bled, kjer so ponoči poskušali vlomiti v avtomobil angleške registracije, mimogrede sneli z vrvi moško srajco in tako kompletirali garderobo — moško jopico, ki so jo ukradli nekaj pred tem iz fiata 750 v Slatni. Ko je družica peš prispeela v Zg. Gorje, sta se Hribar in Žitnik sprla, tako da ju je Žitnik zapustil. Hribar in Grašič sta v Zg. Gorjah v nekem seniku prespala, zjutraj pa sta se vračala. V Naklem sta mimogrede ukradeno jopico zastavila za 150 din.

Posebno drzen pohod je trojka izvedla v smeri proti Brniku. V Poljah so pri neki hiši poiskali ključ na skritem mestu, pri belem dnevu odklenili in v hiši našli zlato zapestnico in dve broški: zlatnino so pretopili v denar pri nekem kamniškem zlatarju.

Grašič in Hribar pa sta kasneje tudi sama zakrivila vrsto nepoštenih dejanj. Tako sta na primer 14. avgusta v Reginevi ulici v Kranju meni nič tebi nič pri

belem dnevu segla skozi odprto okno v sobo in pograbila tranzistor vreden 3600 din. Takoj sta ga prodala, seveda za neprimerno nižjo ceno. Podobno predrzno tatvino sta zagrešila v Podbrezjah, kjer sta v hiši, kjer stanujeta dve starejši ženski, pri belem dnevu iz torbice ukradla 3000 din. V začetku avgusta sta vlomila v avtomobil tuje registracije v Tupaličah, pobrala nekaj garderobe in 600 šilingov, iz drugega avtomobila pa prevleke in vse skupaj skrila v bližnjem gozdu. V Kranju sta na Cesti na klanec zlezla skozi odprto okno v hišo in odnesla zlato zapestnico, ki sta jo prodala v zlatarni. Oškodovanec ni vedel za tatvino, dokler mu zapestnice niso vrnili kriminalisti.

Kriminalisti prav tako ne vedo, v katero hišo v Sp. Besnici sta nepovabljen vstopila Hribar in Grašič in odnesla žensko uro in prstan in liter žganja; oba sta podvig opisala, oškodovanec pa dejanja še ni prijavil. Tudi ni znano, v katero hišo na Kolo-dvorski cesti v Kranju je vstopil Hribar, da bi poskusil tatvinsko srečo. Uspel je zmakniti le uro budilko, potem pa ga je lastnik stanovanja vprašal, kaj bi rad, tako da je z opravičilom, da se je zmotil v vratih, raje odšel. Skratka, takih dejanj je še cela vrsta: vzela sta vredne stvari, ki se jih je dalo hitro pretopiti v denar, saj pa pred družino, ki se je zbirala v Sp. Besnici niso bile varne niti besniške kokiši.

Hribar in Grašič sta imela poleg tega »načina pridobivanja sredstev« še en način. Specializirala sta se na goljufije. Ves nesrečen in v zadregi je na primer Hribar naprosil koga, naj mu vendarle posodi za bencin 100 ali 200 din, ker je na nujni vožnji, vrnil pa bo tako ali tako že čez kako uro. Na take limanice je naselilo kar dosti ljudi. Znala pa sta se sklicevati tudi na poznanstva s sorodniki: zanje sta si v naglici izposojala denar, češ da ga ju nujno potrebujejo. Takih goljufij sta kriminalistom naštel okoli 30. Ker pa seveda vse ogoljufane občane nista povprašala po imenu, kriminalisti ne vedo zapisati v ovadbo imen oškodovancev. Zato Uprava javne varnosti v Kranju naproša občane, ki sta jih Hribar in Grašič morda na tak ali drugačen način oškodovala, da to sporoče najbližji postaji milice ali na UJV Kranj, Cesta JLA 7, v dopoldanskem času. Le s pomočjo občanov bo lahko slika te tatinske družine popolnejša in temu primerna tudi kazni.

Tudi v Škofji Loki alpinistični odsek in postaja GRS

Zadnji sestanek članov postaje GRS reševalne službe Kranj je obiskal tudi predsednik Planinskega društva Škofja Loka Miloš Mrak. S kranjskimi alpinisti in gorskimi reševalci se je pogovarjal o možnosti ustanovitve alpinističnega odseka in postaje GRS reševalne službe pri škofjeloškem Planinskem društvu. Ideja o ustanovitvi odseka in postaje v Loki je bila sprožena pred leti in bo na osnovi pogovora v Kranju kmalu uresničena. O upravičenosti ne kaže dvomiti, saj se v škofjeloški občini izredno hitro razvija smučanje, z Loško planinsko potjo pa je porastel tudi obisk Škofjeloškega hribovja. Novost bo tudi veliko prispevala h krepitvi SLO. Pobuda Ločanov je bila ugodno sprejeta. Kranjsko društvo, alpinistični odsek in postaja GRS so pripravljeno nuditi Ločanom pomoč, predvsem strokovno.

II. slovenska košarkarska liga

Vse po načrtih

Kroparski Plamen, loški Kroj in Kamnik, vodilni v drugi slovenski košarkarski ligi, so v enajstem kolu spet po načrtu osvojili točke. Kljub temu pa so Ločani že praktično osvojili prvo mesto, saj v nadaljevanju ne bi smeli več doživeti poraza.

PLAMEN : SAVA 59:47

Lipnica, telovadnica OŠ S. Žagar Plamen : Sava 59:47 (28:27), sodnika Vukanac, Palovšnik (oba Kranj).

Po izenačenem prvem delu so v derbiju kola v nadaljevanju pobudo prevzeli domačini, saj so nadigrali goste in vknjižili novi točki.

TRŽIČ : KROJ 58:101

Tržič, telovadnica OŠ H. Bračiča Tržič : Kroj 58:101 (31:53), sodnik Prosen (Kranj).

Kandidat za visoko uvrstitev ni imel težkega dela z borbenimi domačini. V vseh pogledih so bili boljši nasprotnik in zato tudi visoka zmaga.

KAMNIK : KRVAVEC 92:53

Kamnik, igrišče OŠ T. Breje Kamnik : Kravec 92:53 (35:28), sodnika Lampret, Ažman (oba Kranj).

Gorenjska košarkarska liga

Center : Gotik 55:54

V nadaljevanju gorenjske košarkarske lige so bili v zadnjem kolu doseženi pričakovani rezultati, saj so vsi favoriti za zmago dobro odigrali svojo vlogo. Center je v mestnem derbiju le s točko premagal Gotik, Kranj 75 je bil že četrtič zapored v jesenskem nadaljevanju uspešen v igri z Radovljico, straziški Gumar pa je osvojil točki na Kokrici. Triglav B je v gosteh odpravil leščanski Plamen, medtem ko so Naklanci dobili srečanje z Gorenjo vasjo B.

Izidi : Center : Gotik 55:54 (33:28), Kranj 75 : Radovljica 69:47 (37:18), Kokrica : Gumar 49:61 (33:28), Veriga : Triglav B 35:42 (17:19), Naklo : Gorenja vas B 57:45 (25:16).

Lestvica:	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
Triglav B	14	13	1	767:605	26									
Kranj 75	13	9	4	757:663	18									
Gumar	13	9	4	804:726	18									
Center	14	8	6	800:795	16									
G. vas B (-1)	14	7	7	797:751	13									
Radovljica	14	6	8	765:723	12									
Gotik	13	6	8	676:682	12									
Naklo	14	6	8	763:814	12									
Veriga	13	2	11	618:750	4									
Kokrica	14	2	12	664:802	4									

Brez sprememb na vrhu

Nadaljevanje v II. SKL za mladince — zahodna skupina je prineslo pričakovane rezultate. Ekipa Trnovega iz Ljubljane zmaguje iz kola v kolo in je po trinajstih kolih še edina neporažena ekipa v tekmovalju. Od gorenjskih predstavnikov so najbolje uvrščeni mladi Zirovcani in igralci Kroja iz Škofje Loke, ostali trije pa so se znašli na začetju lestvice.

Izidi:

XI. kolo: Prule : S. naselje 68:62 (36:28), Šenčur : Domžale 50:88 (23:36), Klavivar : Kamnik 79:82 (74:74, 35:36), Trnovo : Sava 72:35 (36:19), Jesenice : Kroj 53:55 (23:20)

XII. kolo: S. naselje : Jesenice 20:0 b. b., Kroj : Trnovo 58:62 (28:35), Sava : Klavivar 51:116 (25:63), Kamnik : Šenčur 89:54 (35:29), Domžale : Prule 70:61 (30:25)

XIII. kolo: Prule : Kamnik 92:88 (81:81, 41:31), Šenčur : Sava 75:74 (33:31), Klavivar : Kroj 75:63 (35:21), Trnovo : Jesenice 71:65 (42:34).

1. Trnovo	13	13	0	998:705	26
2. Klavivar	13	10	3	1050:851	20
3. Domžale	12	9	3	841:710	18
4. Kroj	13	8	5	877:796	16
5. Prule	13	8	5	838:885	16
6. Savsko nas.	12	5	7	843:785	10
7. Kamnik	13	5	8	885:865	10
8. Jesen. (-1)	13	4	9	697:788	7
9. Šenčur	13	2	11	746:1136	4
10. Sava	13	0	13	710:981	0

Po dokaj izenačenem prvem delu so v nadaljevanju Kamničani igrali tako kot se favoritu spet saj so zlahka polnili koš nasprotniku.

GORENJA VAS : ŠENČUR 76:55

Gorenja vas, telovadnica I. Tavčar Gorenja vas : Šenčur 76:55, sodnika Bogataj, Lampret (oba Kranj).

Košarkarska vrsta Gorenje igra iz tekme v tekmo boljše. To dokazali v tekmi s Šenčurjem, brez težav osvojili točki.

Lestvica:	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
Kroj	11	10	1	907:661										
Kamnik	11	9	2	877:630										
Plamen	11	9	2	800:712										
Sava	11	7	4	682:702										
Šenčur	11	4	7	729:710										
Gorenja vas	11	4	7	741:740										
Tržič	11	1	10	597:911										
Kravec	11	0	11	625:846										

Radovljica in Klavivar še neporaženi

Tekmovalje v GKL za pionirsko počasi bliža koncu.

V skupini A ima največ moči za osvojitve prvga mesta ekipa Radovljica, v skupini B pa ekipa Klavivarja iz Zirov. Ekipe po kolih tekmovalja še nista bili poraženi, njuna zasledovalca, Krvavca iz Cerkelj in Kroja A pa oba doživela že po tri poraze. Konca tekmovalja sta preostali dve koli.

Izidi: skupina A: 6. kolo: Jesenice : Triglav A 20:0 b. b., Šenčur : Sava 21:39 (12:17), Radovljica : Sava 57:17 (25:9); 7. kolo: Triglav A : Radovljica 15:51 (6:24), Krvavec : Jesenice 47:44 (17:19); 8. kolo: Radovljica : Jesenice 70:30 (35:15), Sava B : Krvavec 11:52 (12:4).

1. Radovljica	8	8	0	425:198
2. Krvavec	8	5	3	370:229
3. Jesenice	8	4	4	267:217
4. Triglav A (-1)	7	4	3	203:203
5. Sava B	7	1	6	229:311
6. Šenčur	6	0	6	157:311

skupina B: 6. kolo: Kroj A : Klavivar 32:37 (10:13), Triglav B : Sava A 29:22 (21:9); 7. kolo: Klavivar : Triglav B 51:22 (31:8), Kroj B : Triglav B 24:44 (13:30), Sava A : Triglav B 44:35 (18:18); 8. kolo: Triglav B : Klavivar 27:33 (14:15), Triglav B : Kroj A 22:55 (12:34), Sava A : Sava B 48:29 (20:17).

1. Klavivar	8	8	0	438:198
2. Kroj A	8	5	3	332:203
3. Sava A	8	5	3	269:217
4. Triglav B	8	3	5	235:217
5. Triglav C	7	2	5	240:217
6. Kroj B	7	0	7	169:311

Smučarska škola kalna šola v Kranju

Tudi v novem šolskem letu bo smučarski klub Triglav organiziral za začelo nize smučarske šole. Šola na 15-metrski plasteni škakalnici v Stražišču. SK Triglav je v zadnjih letih z akcijo vsega članstva bistveno izboljšal pogoje za trening smučarskih škakalnic. Pridobitev v predsezoni. Pridobitev so tudi več strokovnih vzgojnih dnevov, ki so sposobni vzgojati mladino v športnem duhu. Zaradi slabih zim je nekoliko padla množičnost, po vseh slovenskih klubih pomanjkanje snega so obpomanjkanje v kranjskem smučarskem kolektivu. Prav zaradi tega je Triglav že lani izvedel nekaj akcij za pridobitev novih članov, še obsejnejše pa bodo organizirali letos v jeseni. V klub želijo vključiti predvsem učence od 2. do 6. razreda osnovne šole, ki obvladajo osnove alpskega smučanja. Začetni tečaj za nove kandidite je vsako soboto od 15. do 17. ure in vsako nedeljo od 9. do 11. ure na plastični škakalnici v Stražišču. V tem času novotriljavski tudi vpisuje nove člane.

nesreče

Prevrnil se je v potok

V ponedeljek, 15. septembra, ob 23. uri se je na lokalni cesti med Praprotnim in Lušo pripetila prometna nezgoda zaradi vožnje s preveliko hitrostjo. Pri tem je bila ena oseba teže, dve pa laže ranjeni.

Jože Bernik (1956) iz Železnikov, Na Krasu 82, je vozil po lokalni cesti od Praprotna proti Luši. Ko je pripeljal v ostri desni ovinek, ki se nadaljuje skozi most čez potok, je zaradi neprimerne hitrosti najprej zapeljal na bankino, se nato zaletel v ograjo in se na streho prevrnil v potok. Voznik se je pri tem teže ranil, sopotnika Slavko Demšar, (1957), iz Lenarta in Iso Sefketi, (1952), iz Železnikov pa sta bila laže ranjena.

Izsiljeval prednost

V sredo, 17. septembra, ob 5.45 je voznik osebnega avtomobila Alojz Pogačnik, (1934), iz Kranja, Sorlijeva 19 vozil po Ulici Moše Pijadeja proti prednostni Oldhamski cesti. Ko je zapeljal v križišče, se ni prepričal, če je Oldhamska cesta prosta in je izsilil prednost mopedistu Martinu Oštirju (1945) iz Zaloga pri Goričah. Voznik avtomobila je sicer zaviral, vendar je bilo prepozno. Zadel je mopedista in ga zbil po cesti. Martin Oštir se je hudo ranil in se zdravi na nezgodni kliniki v Ljubljani.

Zahvala

Ob izgubi našega dragega ata

Janeza Zupanca

Jerinovega ata iz Vogelj

se iskreno zahvalujemo vsem sosedom, botrom in znancem, ki so ga spremili na zadnji poti in izrazili sožalje. Posebno pa se zahvalujemo profesorju, župniku Jožetu Krakarju za obred in govor. Zahvalujemo se tudi župniku Slabetu iz Šenčurja. Nadalje se zahvalujemo dr. Ivanki Stenjšak za pomoč in lajšanje bolečin. Hvala tudi družini Žerovnikovi za vsestransko pomoč. Tudi vsem lepa hvala za podarjene vence in tistim, ki so ga spremili na njegovi zadnji poti.

Zaljučji: hčerka Ivanka z družino, sinovi Janez, Marjan z družinama, France in Ciril.

Voglje, Tacen, Dob, 17. septembra 1975

Franc Peternel: bron iz Alžira

Med člani jugoslovanske reprezentance, ki so se vrnil s sredozemskih iger z medaljami, je bil tudi Kranjčan Franc Peternel. V ekipi strelcev ga je določil zvezni trener Jovović potem, ko je lani in letos dosegel nekaj visokih rezultatov, na balkanskih igrah v Turčiji pa je zasedel odlično 4. mesto (za zmagovalcem je zaostal le za 1 krog).

Francetova disciplina je streljanje s hitrostrelna malokalibrsko pištolo. S tem orožjem je že 10 let med najboljšimi strelci v državi. Žal se ta disciplina pri nas še ni uveljavila, čeprav jo drugod štejejo med najbolj atraktivne. France upa, da bo njegov dosežek iz Alžira spremenil poglede na to tekmovalno zvrst, v kateri imamo Jugoslovani več odličnih strelcev.

Tvoji vtisi iz Alžira? »Alžirci so se na igre dobro pripravili. Zgradili so vrsto novih objektov, med njimi tudi strelišče. Na treningih pred nastopom sem ugotovil, da so zlasti Francozi in Italijani mnogo bolje pripravljeni od nas in da bo zato uvrstitev med najboljše velik uspeh.«

In nastop? »Tekmovanje s hitrostrelna pištolo poteka tako, da mora tekmovalac izstreliti skupaj 60 strelcev, in sicer po 5 strelcev v 8 sekundah, nato po 5 strelcev v 6 sekundah in nazadnje po 5 strelcev v 4 sekundah v tarčo na razdalji 25 metrov. To se ponovi štirikrat. Od 600 mogočih krogov sem jih pristreljal 586 (198 na 8 sekund, 197 na 6 sekund in 191 na 4 sekunde). Rezultat sicer ni najboljši, vendar je zadostoval za 3. mesto in bronasto medaljo. Med streljanjem nas je namreč oviral veter z morja, kajti strelišče je novo in še nima urejenega zaščitnega parka, zasajenega z drevmi.«

Načrti? »Doseženo 3. mesto v Alžiru mi je omogočilo tudi uvrstitev v državno reprezentanco za nastop na evropskem prvenstvu. Le-to bo že konec septembra v Madridu. Pred tem pa me čaka še državno prvenstvo. Če bi obkraj dosegel 589 krogov, bi se mi odprla vrata tudi na olimpijske igre. Norma je dosegljiva, zato pospešeno treniram.«

Zelje? »Glejte, letos bo poteklo 20 let odkar sem se posvetil streljanju. Zadnji dosežki pričajo, da je v strelstvu tudi po toliko letih še vedno mogoče dosegati vrhunske rezultate. Le neprestano je treba vaditi. Ob tem se moram zahvaliti strelski zvezi Jugoslavije in občinski strelski zvezi v Kranju, ki sta me v mojih dosedajšnjih prizadevanjih vztrajno podpirali. Upam, da sem upravičil zaupanje, obenem pa težko čakam na novo strelišče v Kranju, ki bo meni in ostalim gorenjskim strelcem dalo še večje možnosti za napredek.«

France ostaja še naprej skromen in prizadeven športnik, čeprav pozna njegovo ime športniki in ljubitelji strelstva v mnogih deželah Evrope in Afrike. Vesel je bil pred dnevi v Ljubljani, ko so se ga na troboju strelskih reprezentanc Koroške, Furlanije in Gorenjske še posebej spomnili italijanski strelci in mu čestitali za dosežek v Alžiru. V prihodnjih dneh pa ga že čakajo priprave za državno in evropsko prvenstvo. Želimo mu, da bi z dosežki spet dokazal vse svoje sposobnosti in razveselil z njimi ljubitelje strelstva.

B. Malovrh

Gorenjska rokometna liga

Druga zmag Gorenjskega sejma

V drugem kolu prve gorenjske rokometne lige je v gosteh najboljšo igro pokazal Gorenjski sejma, saj je zlahka dobil srečanje v Železnikih, Radovljica pa je bila uspešna na Golniku, vendar to srečanje še ni bilo registrirano, saj bo o izidu ponovno sklepala tekmovalna komisija.

Alpes v vodstvu

V drugem kolu ljubljanske conske rokometne lige – sever, so favoriti spet pobrali ves izkupiček. V derbiju kola so v Kamniku rokometiški Mokerca slavili pomembno zmago. Visoko zmago pa so zabeležili tudi rokometiški Alpes in se povzpeli na prvo mesto. Kar 64 golov je bilo doseženih v Dupljah. V derbiju z dna lestvice pa so Jeseničani doma osvojili prvo točko. V tretjem kolu bo derbi v soboto zvečer v Križah. Zelo pomembno pa bo tudi srečanje na Igu (Mokerc : Duplje).

Rezultati:
Duplje : Olimpija 37:27 (17:12), Skofljica : Križe 18:24 (11:12) Alpes : Slovan B 24:12 (13:8) Preddvor : Sava 11:17 (5:10) Kamnik : Mokerc 14:15 (9:8), Jesenice : Prule 15:15 (8:7)

Vrstni red po drugem kolu:
Alpes, Mokerc, Križe, Sava po 4 točke, Duplje, Kamnik, Slovan B po 2, Jesenice in Prule po 1 točko itd.

V soboto se bodo v 3. kolu pomerili: Olimpija : Preddvor (ob 19. uri), Slovan B : Jesenice (ob 16. uri), Križe : Alpes (ob 19. uri), Mokerc : Duplje (ob 19. uri), Prule : Kamnik (ob 15.30). J. Kuhar

Tržič B : Alpes 14:28

Tržič, finale za jugoslovanski rokometni pokal – gorenjsko področje Tržič B : Alpes 14:28 (7:14), sodnika Bašar, Krampel (oba Kranj).

Tržič B: Godnov, Josef, Urbačnik, Florjanič, Fic, Brzin, Majc 7, A. Kavčič 3, R. Kavčič 2, Salberger, Spik 2, Keršič.

Alpes: Komovec, Benedičič 4, Vidmar 4, Rakovec 6, Čufer 1, Bešter 1, Lušina 1, Habjan, Veber 11, Dolenc.

Gostje so že v prvem delu pokazali, da resno računajo na zmago. To kaže že tudi rezultat, saj so na odmor odšli kar s sedmimi zadetki prednosti. Tudi v nadaljevanju so prikazali zrelejšo igro kot gostitelji in zaslužno osvojili gorenjski pokal. Z zmago pa so si zagotovili vstop v republiški del tekmovanja. -dh

VETERANI : BESNICA 29:21

Kranj, stadion Stanka Mlakarja, Veterani : Besnica 29:21 (13:10), sodnika Konjar, Bengalija (oba Duplje).

Veterani so za spremembo od prvega srečanja pokazali boljšo igro. V obeh delih so bili boljši nasprotnik, zato tudi zaslužen uspeh in prvi točki.

ALPLES B : GORENJSKI SEJEM 25:31

Železniki, igrišče OŠ Ratitovec, Alpes B : Gorenjski sejma 25:31 (13:13), sodnika Vodnov (Retnje), Teran (Tržič).

Domačini so le v prvem delu uspešno sekundirali favoriziranim gostom. Le-ti so se v drugem »ogreli« in zaigrali kot se kandidatu za vrh tudi spodobi.

KRANJSKA GORA : KRVAVEC 35:23

Kranjska gora, igrišče OŠ Kranjska gora : Krvavec 35:23 (22:10), sodnika Suštaršič (Kranj), Udir (Besnica).

Povsem zaslužena in visoka zmaga domačega moštva. Z dobro igro so bili boljši nasprotnik, saj so povsem razbili obrambo gostov. Taka igra je vsem lahko le v premislek, saj bo na njihovem igrišču težko osvajati točke.

TRŽIČ B : ŽABNICA 21:19

Tržič, igrišče TVD Partizan, Tržič B : Žabnica 21:19 (7:9), sodnika Bartol in Vidmar (oba Kranj).

V srečanju enakovrednih nasprotnikov so na koncu več športne sreče imeli domačini. Gostje so na odmor odšli z dvema goloma prednosti, v nadaljevanju pa se je razvila enakovredna igra, v kateri so bili domačini malo boljši. Tudi obraten izid srečanja ne bi bil presenečenje.

LE SAVA B USPEŠNA DOMA

V drugi gorenjski rokometni ligi je le drugo moštvo Save na domačem igrišču dokazalo, da je trenutno boljše, saj je premagalo Žabnico B. V preostalih treh srečanjih pa so bili boljši gostje. Križe B so zmagale v Železnikih, Radovljica B pa v Dupljah, medtem ko je Sešir B osvojil točki v Kranju v igri s Stadionom.

Izidi: Alpes C : Križe B 14:27 (6:16), Duplje B : Radovljica B 16:18 (6:11), Sava B : Žabnica B 21:18 (14:10), Stadion : Sešir B 20:24 (11:14). D. Humer

Visoka zmaga Preddvorčank

V drugem kolu so slavile visoko, toda povsem zaslužno zmago mlade rokometiške Preddvorčanke, ki so na domačem igrišču katastrofalno odpravile ekipo Sentvida. Olimpija B pa je odpravila brez težav žensko vrsto Alpesa B in tako zadržala prvo mesto na lestvici. V tretjem kolu pa bo zelo pomembno srečanje v Šk. Loki med Seširjem in Savo B.

Rezultati:
Olimpija B : Alpes B 25:26 (13:8) Mokerc : Slovan B 18:12 (8:7) Preddvor : Sentvid 26:10 (11:3) Skofljica : Tržič 16:19 (7:9) ETA : Sešir (prelozeno)

Vrstni red:
Olimpija B, Preddvor po 4 točke, Sešir, Tržič, Sentvid in Slovan B po 2 točki itd.

V tretjem kolu se bodo srečali:
Slovan B : Olimpija B, Križe : Mokerc, Sentvid : Skofljica, Sešir : Sava B, Alpes B : ETA, Preddvor prost. J. Kuhar

Prehodni pokal kranjski Savi

Preteklo soboto so bile v organizaciji kranjske Save II. letne športne igre Polikem, na katerih je sodelovalo 250 tekmovalcev in tekmovalk iz desetih organizacij. Zaradi močnega deževja tekmovanja v balinanju in malem nogometu ni bilo moč izvesti. Največ uspeha so imeli tekmovalci kranjske Save, ki so zmagali v ekipni konkurenci in osvojili prehodni pokal iger.

V posameznih disciplinah so osvojili prvo mesto: streljanje (moški) – ekipno: Color (Medvode), posamezno: Krelj (Color); streljanje (ženske) – ekipno: Sava, posamezno: Cvetkovič (Sava); vlečenje vrvi – moški: Sava, ženske: Color; šah – moški: Sava, namizni tenis: Sava, košarka: Donit, rokomet: Sava, kegljanje – moški ekipno: Donit, posamezno: Petelinkar (Donit), kegljanje – ženske ekipno: Sava, posamezno: Zajc (Sava).

Vrstni red ekip: 1. Sava – Kranj 60, 2. Helios – Domžale 47, 3. Donit – Medvode 43, 4. Color – Medvode 42, 5. Melamin – Kočevje 30, 6. Svit – Kamnik 27, 7. Jub – Dol 19, 8. Chemo – Ljubljana 9, 9. Commerce – Ljubljana 7, 10. Kemija – Impex, Ljubljana 6 točk. -fr

Kompenzacija

Večkrat skušamo izkoristiti ali celo stopnjevati vrline, da bi z njimi prikrili hibe. Človek nikoli ni popoln, spremljajo ga pomanjkljivosti, tako v organski gibalni kot v zavestni dejavnosti.

Da bi poveljniki nizke rasti postali večji in še bolj poveljniški, zajahajo konja, rimski pregovor pa pravi: »če je meč prekratek, mora biti korak daljši.« Lahko bi ga tudi obrnili: »če je prekratek korak, mora biti daljši meč.« Ta pregovor govori o gibalni kompenzaciji, ki je v športu precej očitna. Nizko rast v atletiki in športnih igrah nadoknadimo z večjo odzivno močjo, s povečanim številom korakov in z večjo hitrostjo. Športniki majhne postave morajo biti bolj urni, biti morajo bolj hitri pri obratih v krogu za metanje in bolj gibljivi v ringu, da se lahko dovolj uspešno merijo z dolginom.

V tehniki športov je značilna gibalna kompenzacija, saj se ob večji hitrosti pri smučanju ali pri vzpenjanju v strmino moramo nagniti naprej. Gre za to, da vsak kar najbolj uspešno uporabi gibalne sposobnosti ali prednosti v zgradbi telesa.

Pogosto uspevajo manj nadarjeni, ki nadomestijo pomanjkljivo odzivnost z večjo pozornostjo, slabšo tehniko pa z miselno hitrostjo. Kompenzacijski gibi vračajo in ohranjajo ravnovesje. Kadar nas pri smučanju hitrost in strmina skušata potisniti k tlom, se temu upremo z nadomestnimi gibi, da bi se nekako »ujeli«, obstali na nogah ali kar najbolj ublažili padec.

Zgodovina športa pozna dovolj primerov, ko so se uveljavljali šibki, bolehniki ali celo invalidi. S treniranjem in osebno prizadevanostjo so nadomestili izgubo osebnih značilnosti ali statusa. Prav v kompenzaciji neuspeha je bila njihova vnema, velika gorečnost in želja po uspehu. V športu so celo primeri nadkompenzacije. Nekdanji bolniki ali invalidi so postali rekorderji, kot npr. Vilma Rudolf, Harold Conolly, Paavo Nurmi in še vrsta drugih.

S primeri kompenzacije se dnevno srečujemo v športu in življenju. Posebno pomembna je v vzgoji, ko moramo vsakemu učencu dati možnost, da se v primerih neuspehov na enem področju uveljavi v drugem. Če kdo ni preveč učen in spreten v vajah na orodju, se bo bolj izkazal na šolskem prvenstvu v športnih igrah. Možno je, da se športniki, ki na tekmovanjih niso dosegli posebnih uspehov, uveljavljajo kot kritični ocenjevalci športa, njegovi organizatorji, voditelji in usmerjevalci. Taki primeri kompenzacije v določenih okoliščinah in zmernih mejah večkrat koristijo razvoju športa.

Kompenzacija je večkrat potrebna. Vrača nam samozaupanje, zadovoljstvo, več družbeni in športni ugled. A mnogi nadomeste aktivno vadbo s pasivnim odihom ali s strastno privrženostjo športnemu klubu. Življenje v urbaniziranem okolju zahteva nadomestilo v naravi, kadar pa nam čas nakloni obolenja, prizadetosti ali invalidnost, najdemo v športu najučinkovitejšo protiutež, uteho in nadomestilo. Jože Ažman

Alpinistične novice

TEČAJ IZ ALPINISTIČNE IN RESEVALNE TEHNIKE ZA STAREŠINE JLA

Septembra in oktobra bo v Vratih tečaj iz alpinistične in reševalne tehnike za starešine JLA.

Znanje osnovne alpinistične tehnike je postalo nujno za vsako moderno armado. Z raznimi vrstnimi improvizacijami in znanjem plezalne tehnike je mogoče hitro premostiti sicer zelo težke terenske ovire. Mogoče pa se je spustiti tudi v najbolj odmaknjene kotičke, ki postanejo varna zatočišča. Nešteto bitk v drugi svetovni vojni so odločili prav alpinisti.

Na tečaju v Vratih so doslej predelali že celotno plezalno tehniko, deloma na Malm Triglavu, deloma pa v Slovenski smrti. Slabo vreme je preprečilo že prve predvidene vzpone v Mali Mojstrovki. Sedaj poznajo razne vrstne improvizacije ter osnovno reševalno tehniko. Delo v steni popostrjo a predavanji ob diapozitivih. Ob koncu nameravajo preplezati nekaj smeri v severni triglavski steni, opraviti pa nameravajo tudi pohod preko celotnega triglavskega masiva.

Tečaja se udeležujejo starešine JLA in alpinisti. Kot že vrsto let, je tudi letos vodja tečaja kapetan Slobodan Lončar.

LETNA SEZONA SE NAGIBA H KRAJU

Gore že dobivajo prvo jesensko podobo – stene so se umirile. Čeprav so stene zelo ugodne za plezanje – sledovi zimskih snežnih oblog so izginili, pa dokaj nizke temperature in slabo vreme preprečujejo težje vzpone. V soboto je gore že pobelil prvi sneg vis do višine 1500 m. Alpinisti so načrtovali več vzponov, a še te jim je v precejšnji meri preprečilo slabo vreme.

Marko in Andrej Stremfelj (AO Kranj) sta 6.9. izkoristila enega redkih lepih dni v osmih urah ponovila Centralno smer 400 m. Smer sta že v letu 1928 preplezala Pavla Jesih in Milan Gostiša.

ZACETEK JESENSKEGA DELA PS

Razgibana dejavnost v poletju je nekoliko zavrla skrb za mlade pripravnike alpinističnih odsekov, zato nameravajo v Kranjskem času znova začeti z alpinističnim delom. Jesenski del bo dopolnilo k pozimskemu delu in deloma že priprava na zimsko sezono. Včeraj je bilo že prvo predavanje iz prve pomoči, ki ga je pripravila F. Šter.

Jutri zadnja Trim etapa

Organizatorji letošnjega trim komisaženja SD Kokrica, KK Sava, in Kranj bodo jutri še zadnjič v letošnji sezoni organizatorji pete kolestarske trim akcije za vse občane.

Rokometiški kranjske Save so spet zabeležili pomembno zmago v ljubljanski conski rokometni ligi – sever. – Foto: J. Kuhar

Gorenjska nogometna liga

Tretje kolo brez presenečenj

V gorenjski nogometni ligi – I. razred je bilo 3. kolo odigrano brez presenečenj. Tekme so se končale takole: Kokrica : Plamen 7:1, Trboje : Podbrezje 4:0, Reteče : Filmariji 6:0, Grintavec : Preddvor 1:2, Zbilje : Kondor 0:0, Primskovo : Britof 4:0. Na lestvici vodi ekipa Primskovega pred Kokrico in Trbojami, ki imajo vsi po 6 točk.

Mladinska liga, A skupina: Lesce : Naklo 0:4, Jesenice : Triglav 4:1, Korotan : Tržič 3:7, Alpes : Bohinj 2:3. Vodi Naklo pred Bohinjem.

B skupina: Medvode : Filmariji 4:3, Primskovo : Senčur 4:4, Preddvor : Alpina 3:1, Podbrezje : Sava 0:9. V vodstvu je Preddvor pred Savo.

Pionirska liga, A skupina: Bohinj : LTH 1:2, Senčur : Sava B 2:1.

Še osem ekip za 1. mesto

V nadaljevanju tekmovanja občinskih sindikalnih iger v malem nogometu so bile v Kranju v ponedeljek na sporedu izločilne tekme. Rezultati: Sava A : Ikos 4:0, Sava C : Tekstilindus A 1:7, Gozdno gospodarstvo : Tekstilindus B 3:0, ŽTP : Iskra C 0:3, IBI : Cestno podjetje 2:1, Planika : Komunalno podjetje 5:2, Projekt : PTT 2:1, Sava A : Alpetour Kranj 4:1.

V naslednjem kolu se bodo za razvrstitev od 1. do 8. mesta pomerile naslednje ekipe: Sava B : Tekstilindus A, Gozdno gospodarstvo : Iskra C, IBI : Planika, Projekt A : Sava A. P. Novak

Sindikavno prvenstvo v balinanju

Občinski svet zveze sindikatov Radovljica in balinarski klub športnega društva Radovljica bosta v nedeljo, 28. septembra, ob 8.30 na balinišču kluba v Radovljici pripravila letošnje občinsko sindikalno prvenstvo v balinanju. Za tekmovalce se lahko prijavijo največ po dve štiričlanske ekipe iz posameznih osnovnih sindikalnih organizacij v občini. Ekipe se lahko prijavijo do 26. septembra pri tajniku balinarskega kluba Franju Praprotniku (Radovljica, Prešernova 13).

sec, kolikor znaša najemnina, za takšne izredne pogoje le simboličen prispevek. Tako urejenega prostora nima trenutno nobena knjižnica takega tipa v Sloveniji. Vem pa, da oddelek, kadar je spodaj gneča, omogoča študentom študij še v eni manjši študijski sobi z desetimi sedeži.»

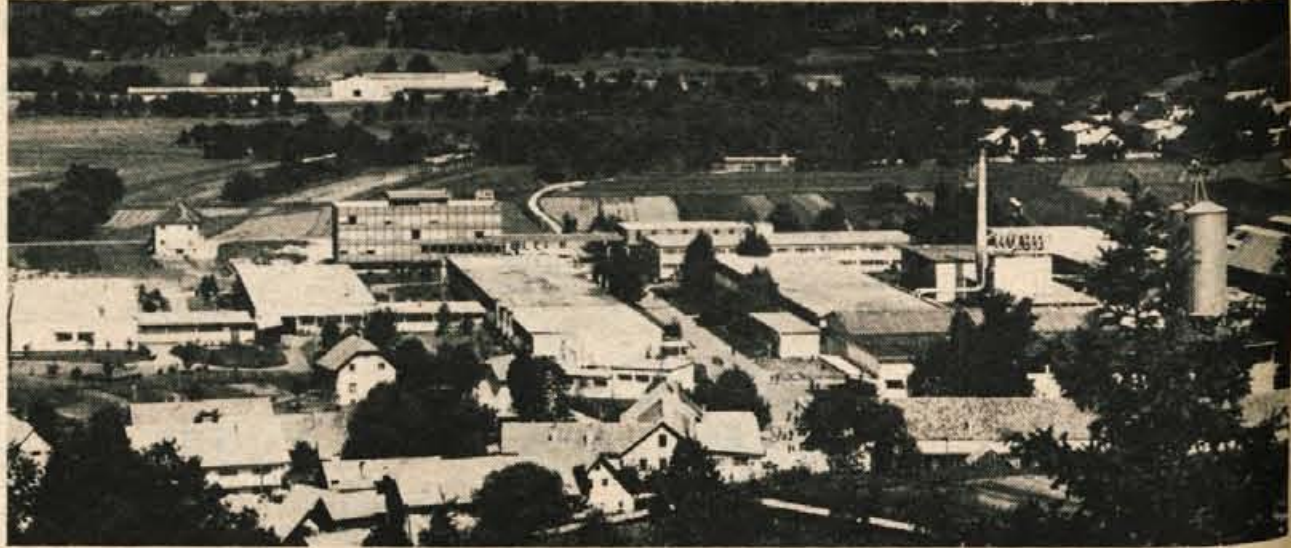
Marjana Logar, absolventka prava, doma iz Kranja: »Tu študiram približno eno leto; prej se je dalo sedeti ob knjigah tudi doma. Zdaj pa imam družino in je mir in zbranost možno dobiti le tukaj. Pridem vsak dan okoli osme ure zjutraj in študiram okoli šest ur, pred izpiti pa se ta delovnik seveda raztegne še za nekaj ur. Tudi večino literature dobim tukaj: če pa kakke zvezka ni, pa se študenti dogovorimo s knjižničarji, da nam kak učenik rezervirajo ali kako drugače poskrbe, da ni predolga čakanja. Sploh lahko rečem, da z literaturo za študij nimam problemov. Tu nas je dokaj pisana družina z različnih fakultet. Vsi študenti so zelo disciplinirani, nobenega hrupa ni in zbranost je popolna. Le prostor je dokaj ozek in tesen, zračenje je bolj slabo, pa to ni tako velika ovira.«

Ladka Butkovič, absolventka filozofske fakultete, doma s Planine: »Za študente, ki doma nimajo primerne prostora za študij, kot to velja zame, so prostori tega oddelka idealni. Študiram namreč lahko v posebni sobi, ki jo je oddelek zadnja leta uredil za študente višjih letnikov, absolvente. Skratka, za vse, ki študij že končujejo, pa potrebujejo za svoje delo res mir, zbranost in tudi nekaj več prostora. Ta soba tako zbranost zares omogoča. Moram reči, da ta posebna soba ni le za nekater študente, pač pa za vse, ki bi v takih razmerah radi študirali. Ko bo moje mesto prazno, ga bo zavzel pač neki drug študent. Sicer pa me popoldne tako ni tukaj, ob 14. uri odhajam domov, da se posvetim še družini. Za to sobo študenti plačujejo mesečno najemnino in mislim, da je 20 din na me-

Janez Čimžar, absolvent filozofske fakultete, doma iz Britofa: »Prejšnja leta sem študiral v Ljubljani, v NUK, kjer so morda boljši pogoji, ker je prostor večji; zdaj ko sem absolvent, pa že kako leto redno zahajam v kranjsko študijsko knjižnico. Prehodna soba, kjer je tudi izposoja, je morda res bolj moteča kot ne a se študent na marsikaj tudi navadi. Doma ne bi mogel študirati, tu pa imam vse pri roki študiram namreč primerjalno književnost in potrebujem dosti literature. Tu pa ne poznajem teh problemov: vsa literatura je tu, tudi periodika. V knjižnici navadno preživim kar cel dan.« L. M.

Danes poteka moderna proizvodnja na 38.000 kvadratnih metrih zazidalne površine, delovni prostori pa merijo kar 88.000 kvadratnih metrov

30 let tovarne športnega orodja Elan Begunje in 25 let samoupravljanja

Med prvimi in prvi na svetu

V prelepem gorenjskem kotu, v okrilju mogočnega Stola, ob znožju strme Begunjsčice in z gozdovi pokrite Dobrče se vije lepa dolina Draga. Kraj krasi potoček Zgoša, ki šumi mimo razvalin starinskega gradu grofov Lambergov, skozi vas Begunje in se prek radovljiškega polja izteka v Savo. Pred leti je izpiral rane stoterim žrtvam fašizma, talcem, ki so našli prerani grob ob njegovem izviru.

Skrbno obdelana polja in polni sadovnjaki, bogati gozdovi in vodna sila — vse to je poleg pridnih kmetov v ta kraj že nekdanj pritegnilo podjetne roko-delce, ki so ob potoku postavili mline, žage, kovačije in druge obrtne delavnice. Ta kraj si je izbrala za svoje poslovanje tudi današnja tovarna športnega orodja Elan v Begunjah. Zgradba bivšega mlina in žage je bila primerno velika za začetek. Pionirji mladega podjetja so postali potomci obrtnikov, kovačev, mizarjev in žagarjev. Mogočni gozdovi so bili neizčrpen vir surovin. Strmi bregovi okoliških hribov pa so vzgojili krog športnikov, predvsem smučarjev, sankarjev, planincev, ki so sestavljali delovno silo za športno podjetje.

Začetki Elana, nekdanje zadruge, skokovitega razvoja do današnjega podjetja segajo v leto 1944. Takrat, med vojno je bila v Cerknem na Primorskem ustanovljena smučarska delavnica, ki je oskrbovala smučarski bataljon IX. korpusa. To je bila prva takšna udarna enota, ki je zadajala okupatorju nenehne udarce. Že takrat so na osvobojenem ozemlju organizirali prve smučarske tekme. Vse to je ustanovil in vodil partizan Rudi Finžgar.

Po vojni, ki je uničila še tisto peščico nekdanjih proizvajalcev smučar in športne ter telovadne opreme, je bilo treba začeti znova. Pobuda je zrasla na konferenci sekretariata Ljudske mladine Slovenije v Ljubljani, kjer so izbrali Rudija Finžgarja, da zbere okrog sebe še devet soustanoviteljev zadruge Elan s sedežem na Zgoši pri Begunjah na Gorenjskem.

Imena teh soustanoviteljev, ki so vklesana v zgodovino podjetja, so: Slavko Ažman, ključavničar iz Kroppe, Miha Finžgar, mizar iz Prezrenja, Vlado Jurancič, dijak iz Ljubljane, Rudolf Finžgar, mizar iz Ljubljane, Jože Gašperšič, dijak iz Ljubljane, Mirko Gorše, dijak iz Ljubljane, Ivan Finžgar, mizar iz Begunje, in Janez Vipotnik, tehnik iz Ljubljane, ter pobudnik Rudi Finžgar, mizar iz Begunje.

Zadruga je bila ustanovljena 24. septembra 1945. Ko pa je 8. marca 1949 postala državno podjetje, je imela 44 članov in 19 športnih društev.

Na začetku so v glavnem proizvajali telovadno orodje in v manjši meri sanke, smučar in atletske orodje. V Ljubljani pa so odprli prvo športno trgovino — današnja trgovina Slovenija-sport. Sicer pa se je podjetje iz preprostega obrtniškega načina dela hitro razvijalo v močno industrijsko proizvodnjo.

Pomemben mejnik v razvoju tega podjetja je 16. september 1950. Takrat so na staro tovarniško zgradbo vzdali ploščo, da je upravljanje prešlo na delovni kolektiv. Izvoljen je bil prvi delavski svet, za predsednika pa Ivan Finžgar. To leto so zabeležili še en pomemben uspeh. 11. decembra so namreč izvozili v Belgijo prvi par tekmovalnih smučar. Od tedaj naprej se je izvoz nenehno povečeval.

Če sledimo nekaterim mejnikom do današnjih dni, potem moramo omeniti 29. april 1952, ko je delavski svet sklenil zgraditi novo tovarno na desnem bregu potoka Zgoša. Rekonstrukcija je trajala do leta 1956 in je prinesla pomembne rezultate. 235 zaposlenih je takrat ustvarilo za prek 2,5 milijona dinarjev proizvodov, izvozili pa so za skoraj 85.000 dolarjev. To je pomenilo več kot 30 odstotkov celotne proizvodnje.

Dve leti kasneje je tovarno zaradi številne proizvodnje loparjev za badminton zajela kriza, ki pa je trajala le leto dni. Preusmerili so se v proizvodnjo smučar.

In že leta 1962 so se v kolektivu odločili za drugo rekonstrukcijo. Odločilni korak pa so v tovarni napravili ob koncu šestdesetih let, ko so se odločili za dograditev podjetja. Veliko investicijo so omogočili Mednarodna banka za obnovo in razvoj in domače banke.

Danes je Elan poznan širom po svetu. Mirno lahko zapišemo, da je to podjetje med prvimi tremi proizvajalci smučar in prva tovarna športnega orodja na svetu. Glavni proizvodi so smučar, ki jih na leto izdelajo 300.000 parov in izvozijo 80 odstotkov. Drug proizvodni artikel so čolni iz umetnih mas. Letos jih bodo izdelali 2000 in izvozili 40 odstotkov. Na tretjem mestu pa velja omeniti še telovadno orodje, s katerim na leto opremijo okrog 200 telovadnic v državi. Kolikšna je kvaliteta tega orodja, pa govori podatek, da je na njem potekalo evropsko in svetovno prvenstvo.

Vse to ustvarja 850-članski kolektiv na 88.000 kvadratnih metrih prostora. Danes izvažajo prek 50 odstotkov proizvodnje v 40 dežel različnih kontinentov. Ob tem velja poudariti podatek, da izvažajo v veliki večini na konvertibilna področja in da je razmerje med izvozom in uvozom 2:1 v korist izvoza.

Za razvojno in raziskovalno delo na področju športne opreme ter za

uporabo in uvajanje rezultatov dela v proizvodnjo skrbi Inštitut tovarne Elan, ki je bil ustanovljen 1962. leta.

Kot rečeno so najpomembnejši Elanov izdelek smučar. Kljub hudi konkurenci na tem proizvodnem področju se je Elanu uspelo prebiti v sam svetovni vrh. Veliko najboljših skakalcev (Nemci, Japonci, Svirarji, Italijani) skače z elanovkami. Z alpskimi smučarji pa vozijo svetovni prvak v slalomu in veleslalomu in drugi v kombinaciji za leto 1974/75 Sved Ingemar Stenmark, nova evropska prvakinja za minulo sezono Čehinja Daša Kuzmanova, evropski mladinski prvak Jugoslovčan Bojan Križaj in drugi.

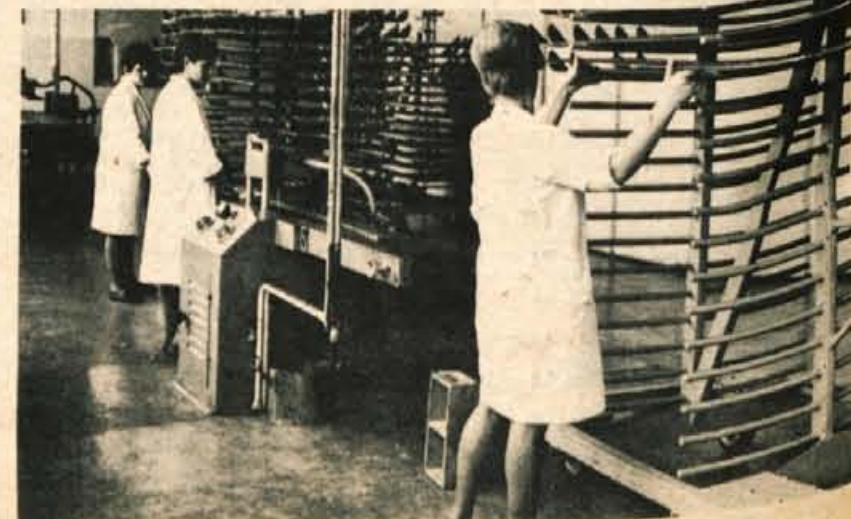
Kot dopolnilni artikel zimske sezone Elan že nekaj let uspešno proizvaja čolne na vesla, gliserje in ribiške ladje in v zadnjem času še jadnice. In kot rečeno je Elan tudi ena največjih tovarn telovadnega orodja. Prav ta dopolnilni program Elan uvršča na prvo mesto v svetu.

V tridesetih letih obstoja in razvoja je podjetje prejelo že vrsto priznanj. Ima dve svoji trgovini v Begunjah in v Zagrebu in več predstavništev doma in v tujini. Razen tega je Elan član jugoslovanskega, švedskega, češkega in nemškega skipoolca, z različnimi oblikami pa podpira domače smučarske učitelje, vaditelje in trenerje.

Danes in jutri (nekaj dni pred 30-letnico ustanovitve in štiri dni po izvolitvi prvega delavskega sveta 1950. leta) 850-članski kolektiv tovarne športnega orodja Elan Begunje slavi v znamenju razvojnih uspehov, v znamenju med prvimi in prvega na svetu. Ta uspeh so dosegli v tridesetih letih po osvoboditvi, ko so poleg vsega 300 delavcem pomagali pri reševanju stanovanjskih problemov, ko so poskrbeli za rekreacijo in družbeno prehrano in nenehno prispevali k standardu kraja in širše skupnosti. Za vse dosežene uspehe jim ob sedanjem jubileju velja čestitka.

Takšni so bili prvi začetki Elana

Pri proizvodnji smučar so osvojili najmodernejši tehnološki postopek